

Postkarte

W. H. H. H.
L. H. H. H.

W 4617-6501A

Dr. Georg von Lukacs

III. Nagy János utca 15. pr.

Budapest.

Ungarn.

Edg Gyuri,

Budapest nincs is a
világon, csak Berlin van, és egy gyönyörű
egyetem és a wba Charlottenburgban, kedves
nemel emberékkel. Naggy lelke megdől a dolgozni.

1909 máj. 2.

Wissen ist noch wer ich
bin. & Keryliche Gruppe

Recha Gollmann.

Bolitz Landen

Frühling idwögel

ferig

C. Th. is irand maid e'dellö'dön.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 máj 8.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

nagyon jól esett a levele, és hogy előbb írt
mint én - igaz hogy magának írtam a legelső
levelezőlapot. Ugy látszik mégis szerettek engem egy
kicsit Pesten, vagy legalább is egy tesmet; tegnap
öt levelet kaptam, a magáé ma reggel a hatodik.
Furcsán vagyok még, még nincsen helyem itt sehol,
az egyetemen sem voltam még, nem vagyok még beírva,
különböző elintézendő körvények miatt. Egész egyedül
vagyok, de nem csak játékból, hanem igazán - és nem
fáj. Pesten nem tudtam egyedül lenni - mindenki
előző jó volt nekem, hogy ne legyek egyedül. Hogy van
ez? Egész véle Berlinben csak négy embert ismeretek annyi
erő körül és mégis. Őrültek hogy körülöttem mindenki ide-
gen. Nem is akarok ismerkedni - nem kell senki.
Senki új. Maguk egy páran odahaza vannak a szobá-
ban, más nem kell. Furcsa de egy eszeget sem értenek
magukat messze - olyan minden este, mintha vélet-
lenül arnap nem találkoztunk volna, - hiszen oda

haza se jöttünk össze minden nap. Lehet hogy ez csak
most van így, szibbadd vaggok, az utolsó négy-öt pesti
nap nagyon megrázkelt az idegeimet — aztán a premiére,
és a premiére utáni éjszaka — és másnap délelőtt —
(azt maga nem is tudja, nem írhatom meg, mert nem
a magam dolga) meg az elutazás — csak egy hajszálom
múlt, hogy nem píttyeregtem olyan ideges voltam.

Aztán az utazás; egy ültőmben jöttem egész időig —
két egy kicsit letörtem most is, nem írok a
dolgozataimról. Majd meglátom, hogy lesz később.

~~Éppen kezdtem írni, de még idejekorán
éreztem. Ma egyáltalán folytatólagos elszabad velem
a tollam. Tegnapelőtt a Friedrich-museumban voltam,
láttam sok nagyon szép képet — sajnos angol turis-
tákat is, akik végre is kiürültek. Délután
megint elmegyek. Ha van ott valami szép a műről
azt hiszi hogy nem vessem majd észre így meg.~~

MTA FIL. INT.
Lukács, Arc.

1909 máj. 8.

Most nem tudok többet írni, nem megy. Isten vele
Gyuri lelke, ha ráér, írjon, (ha nem is ír, én
apért fogok) törődjen Herberkel egy kicsit és
róla is írjon ha is és ha tud mit, mert —
mert, no, tudja hogy miért. Most érdekel.
Dolgozom, csinálja kérem a könyvét más, és
küldje el nékem a Nyugat Ady-számát,
(est ugyan nem „és”-sel kellett volna kapcsolni)
ha van. Majd írásra küldöm. A propo meg-
kapta a könyveit? Érdeklődtem hogy vigye
el, nem tudom megtörtént-e.

Más kor többet.

Szeretettel, barátságosan

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

S.

MTA. FIL. INT.
Lukács Arc.

Lukács György unat.
II. Nagy-Tócsa-utca 15

Ungarn

Budapest

LC4617-650/2

1909 máj. 8.

Édes Gyuri

MTA FIL. INT.
Ludov. Arc.

igaza volt, hogy sok minden-
féle kisül, ha az emberek elválnak. Kisült
hogy most maga, éppen maga, kellene
nekem egy pár órára. Nem Karli, nem
Herbert, csak Gyuri a szomorú lesüdt
szemével és a csendes beszédével. Mert
nagyon szomorúan vagyok magam is.
Két hétig kábult voltam, elszédítet
az újág, a zaj, a nagyság, az élet lükte-
lése ebben a városban. Most visszajött
minden — minden a mi elől ide menekül-
tem, utánam jött, nem ereszt, nem hagy
dolgozni, nem hagy élni. És nincsen senkim
itt, akivel lehetnék, csak ^{úgy} még egy ember
aki ott legyen, aki az ember egy-két
Rözmös szót vált, hogy ne jusson hozzá

hogy spekuláljon. Azt hiszem a pünkösti
szünidőre hazajövök, (de ne szóljon erről
senkinek, kérem) mert ha még előadás se-
lesz, megbolondulok itt. Borzasztó ideges
vagyok, nyugtalan, mint egy bezárt puma
vagy szaladgálók fel-alá a szobámban,
csak akkor érzem jól magam, ha előadás on
vagyok. Azok részben gyönyörű répek, részben
csakis jók. Lehetőleg sok praktikumot vet-
tem fel, mert otthon alig tudok tanulni.
Úgy vagyok mint otthon — ez az nagy-nagy
baj. Ha ez a berlini út nem sikerül,
nem tudom mi lesz. Ha úgy megyek vissza
a hogy eljöttem. Úgy látszik ezen a télen
nemcsak ültöttem hanem elültöttem. Az
ember azt érzi, úgy-e, valahol mélyen
benn, hogyha igazán kevesebb lett, hivá-
nyabb lett. És ez az érzés nem csal. Egy kicsit

kezebe vaggok eze, de nem nagyon, hisz
utóvégre olyan egyre megy, hogy Hajós
Edith egy kicsit hitványabb vagy egy ki-
csit különbb-e. Az egyáltalában nem fontos
senkinek, legfeljebb nekem, és hogy nekem
fontos-e vagy sem, az ismét nem fontos.

Jó volna ha maga most itt volna.
Nem mintha az változtatna a dolgokon —
csak jó volna. Nem tudom miért. Talán
ugyanazért, a miért magának ereket
megírom, a többieknek pedig azt,
hogy kitűnően vagytok, itt nagyon jó,
minden úgy lett ahogy vártam, etc. etc.

Hiszen értelelen is volt ereket így levinni
— bocsássa meg. Mindnyáján keresztül
néha másodrendű dolgokat. És mindent
csak inni nem lehet, mondani igen. Én

pedig ezeket előszörval elmondtam a
képeinek — körben le is írtam. Hát most
már elküldöm.

Azt írtam a múlt levelében, hogy írt, bár
hiszi, hogy nincs szükségem rá. Hogy mennyi
re van, azt talán most látja. És ha Pesten
volnék, bizonyára több idejébe kerülne, mint
így. Pesti dolgokat is írjon, hadd értessem
hogy nem vagyok ott — sokszor elfelejttem
és azt hiszem hogy maguk mindnyájan
mindent el és én ott maradtam. És ez
nagyon nagy baj, ugy-e.

Próbálok előadásra, Hornsther.

Írtam vele, édes Gyuri, ha olyan jó embere-
rem, mint amilyenek hiszem, akkor ír-
nakem. Nagyon kell. És — ezt ugyan fölösle-
ges mondani — ne sírjon a többieknek arról
amit ma írtam, ha esetleg sír volna rólam.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Edith.

1059-417427

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György urnak
VI Nagy-Sándor-utca 15.

Ungarn

Budapest

Édes jó Gyuri

INT. FIL. INT.
Lukács Rec.

Kedd.

1909 máj. 18.

megpróbáltam megírni, hogy
mi jutott eszembe, mikor elolvastam a
levelét, de levira valahogy olcsó frázis-
ként hatott a mi pedig nem volt az és
így inkább hagyni és csak annyit mondok
hogy köszönöm. Köszönöm a legjobban
azt, hogy rögtön írt, még nem is vártam
választ, és úgy kellett. Sokat tett értem, Gyuri,
mióta itt vagyok - tán többet mint hiszi;
ez az utolsó levele segített át egy holt ponton,
ahol talán egészen megakadtam volna -
de éppen abban a pillanatban jött, ami-
kor kellett - és most talán újra mozog
a masina. Tegnap tizenegy órát dolgoz-
tam, (azért is nem írtam még tegnap) ma
1 órától fogva a laboratóriumban dolgoztam
egész délután, a míg ki nem dobtak, délelőtt
előadásom voltam, állva ebédeltem, szörnyű

elhalik.

25.-én Dresdenbe utazom, (pünkösdkor minden intéset be van zárva, alkarva sem lehet dolgozni) egy pár napra, képeket nézni, az jó lesz. Jó még, hogy ma a laboratóriumban az első asszisztens, az decemberben látván hogy pesti vagyok, odajött, kérdészködött a pesti professzorra és hívott, hogy dolgozzak bent kuzuson kívül, mikor látta hogy némi fogalman már van a dolgotról. Egyáltalán a laboratóriumban jól bántak velem és az nagyon fontos, most elmeg az ember kedve, ha kellemeztessenek vele. Így hogy most ha van szabad időm, bemegyek és ott piszorgok. Talán így isten segítségével nem buknom meg jövőre a szigorlaton.

A napokban Simmel előadásán voltam, bijövet találkoztam Seibáival, együtt voltunk

2. a színházban, és vacsorázni, Lorsch is
ott volt, beérteünk magáról, Szilasi is
nagyon öröki magát. A propo, az istenért
miért dicsér engem teile néni. Itt baj van.
Vagy igazán dicsér? Times Danaos - .
Tudja Isten, levélírás közben jó kedvem
lett. Talán azért, mert azt írhattam magá-
nak hogy dolgozom. Nagyon resteltem volna
ha nem így lett volna, maga előtt is,
magam előtt is. Még egyszer kell mondanom,
bár már többször mondtam, hogy Köszönöm
hogy eljött és szólt. Mert tényleg eljött;
amikor a levélnek semmi papírosra nem
volt - mikor olvastam, hallottam a
hangját.

Igaz, azt kérde, hogy mi lesz a képpel.
Tudja nem voltam olyan hangulatosan, hogy
odacéljak magam levétebni. Most egy kicsit
összerzedtem magam, majd a szünidőben
küldök fényképet.
Hálával és szeretettel T. (Uő).

fáradt vagyok de megtettem a kötelességemet
és az jó érzés. Pünködre nem jövök haza,
mágyon szüggellem, hogy csak gondoltam is
rá, hogy ilyen gyáván eloraladjom mert egy
kicsit fáj az orvosság, mert egy kicsit
keserű. Egyáltalán, mikor a levelet letettem,
nagyakarítás csináltam magamban; sok
mindenféle kidobtam, sok mindenféle
amit eddig félrehoztam előredtem és szem-
benéstem vele. Most megtönnyebültem és
dühösen tekintetem a munkámról; nem
akarom kérdezni hogy minek, miért
dolgozom - csak dolgozom. Így veszem a
munkát mint egy életműködést, mint a léleg-
zést - úgy hogy muszáj, különben vége van.
És ha azt éretem hogy ugyanolyan ösztönszerűleg
fogok dolgozni, mint a milyen ösztönszerűleg
lélegzem - akkor attól az utazástól meg-
kaptam, amit tőle kapni kellett. Majd

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György urnak
VI. Nagy-Tómos-utca 15.

Ungarn

Budapest

L94C17-65014

1909 máj. 18.

Édes Gyuri

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 máj. 27.

határozottan máskor is magát fogom elhívni,
ha valami bajom van - nagyon jó doktor. Még ugyan nem
gyógyítja az embert, de esetleg elhíve vele, hogy nincs is sem-
mi baja. Valahogy így van, ugy-e? De azért áthívtam a Rózsién,
most egy újabb tohamig elég csendesen vagytok, és ezt magá-
nak Rózsiénom. Most szeretnék egy kicsit sentimentális lenni is
mindenfélét idejűni, de nem terem. Maga ugyanis tudja és én
megfogadtam, hogy "Haltung". Készen is rá önkéség ugy-e?

Beszéltem már magának a levelei Rózsiés bájáról.

Az egyik az, hogy egészen olyanok, mintha beszélné - még
a hangját is hallom, mikor olvasom; a másik az, hogy
ez az olvasás nem olyan egyszerű mint az ember hiéné.
Néha olyan csodálatos átköszőmökös találni, hogy em-
ber legyen aki kiírja, hogy mit jelent. A múltkor Szilasi
is ezen kesergett nekem, épp a neki legérdekesebb passus-
nál megakadt, nem tudta kiírni hogy mit is írt.

À propos, Szilasival beszéltem magáról, amiről említett pro-
fesszori fölénynek nyomát sem láttam, annyiát Konstatáltunk
hogy mindketten nagyon szeretjük magát, hogy nagyon

Künnö ember és más efélékes, Rütönbörö szempontból ugyan,
de nagyon összehangrón. Arután arumban előszedte a szö-
bancforgó levelet és a beszélgetés annak a találkozásába
fűlt, hogy hogyha az ember egy legyet szűtába mard
és az végigfut egy darab papíron, az vajjon azt jelentse
hogy „egészen”, vagy „egyénien” vagy stb, stb, stb. De nem
szűtöttük ki. Egyésként tegnapelőtt Szilasival vacsoráztam,
de nem beszéltem magáról, csak említette hogy kapott
levelet, én meg mondtam, hogy másnap várta (onag is jött).

Kütyülszik fényben megyek Dresdenbe. Nem egészen tudom,
hogy jó lesz-e ez a kirózkodás, most olyan répen odaszálltam
az egyetemre és oly jól érezem magam ott. De mindenesetre
sok szép képet fogok látni és az nagyon nagy érdek.
À propos, Rössönöm a figyelemértedéket. Egy részükkel
ugyan nem tudtam elbaráncni, de az is megjön majd,
egy kis türelem kell hozzá. Tréfán kívül, édes Gyuri,
az isten is megáldja, írjon egy kicsit, csak egy egy kicsit
hízeltségesebben.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri, olyan, de olyan fáradt vagyok, a
sok szeléstől és szaladgálástól és a gyálaratos ver-

1909 máj. 27.

szegénységtől folyton fáj a fejem, s ahogy se fog ma az
eszem, egy pont körül forgok mint a kerge bika. És
arról ez a levél biztosan nagyon ostoba és kevés értelme
van és nem áll benne semmi, de az nem lesz, úgy-e
magának lehet és szabad ilget is írni, ha más nem
tudok. Tini akartam, és hohop is ilyen fáradt leszek és
a fejem se fog kevesebbé fájni, és jobb levél se fog szület-
ni hohop se. Talán Dresdenből írok, — azaz hogy biztosan
írok, persze hogy írok, és akkor nem leszek ilyen reményte-
lenül hülye. Ma megint 8- $\frac{1}{2}$ 1-ig és 1- $\frac{1}{2}$ 6-ig voltam bent,
az 9 $\frac{1}{2}$ óra, után harajöttem, átvettük boldal chemiát, után
elkeredtem ezt a levelet írni, amint látja kedv eredmény-
nyel. Csak egyetmást akarok még magától kérni: ne beszél-
jen lehetőleg rólam és a dolgainról se Trabi Erwinnek, se
Alicenak, se másnak, ha kérderik, mondjon csak annyit, hogy
jól vagyok — aki akarom hogy tudjon rólam, annak ugyan meg-
írom. A másik az, hogy küldje el azt a bizonyos kigugatót
a miben a cikke van — ha elvártam viszaküldöm.
A harmadik, hogy után is írjon nekem, akkor is ha Práje-
ban lesz és Levoal lesz, esetleg Hildával lesz. Hiszen éppen

egy héten egy félórát vagy egy órát ajándékozhat nekem.
akkor is, és én nagyon hálás leszek érte.

Isten vele, édes jó Gyuri, ugy-e is még mielőtt elutazik. Ide Berlinbe, az új címemre (Charlottenburg, Mommsen Strasse 49. Gartenhaus parterre bei Anderson) mert Dresdenben nem tudom még hogy hol fogok lakni.

Sokszor üdvözlőli nagyon nagy hálával

és szeretettel

{ dísz

MTA FRI. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

dr. Lukács György urnak
VII. Nagy-Sándor-utca 15.

Budapest

1946 17-650/5

1909 maj. 27.

City Hall. "World" and "Tribune" Buildings, NEW YORK.

Édes Gyermek, most már kénytelen, hogy erre irad, és
istán legyen, és hogy megmondjam, hogy
amint elakarom magamnak eszem mondani
bennem kedvt, magam
most meg'd levelben

News shava, hogy meg
Posten erjen. Szeretettel Édes

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1909 jún. 6.
Post Card.

LA 4117-650/6

Dr. Lukács György

II. Nagy Idő - utca 15.

Budapest

Hungary.

This side is for the address.

1909 jún. 12. szombat.

Édes Gyuri, nem írtam eddig, mert mikor visszaértem, első nap roppant örültem neki, aztán kerdtem magam rosszul éremi, oly vadul rosszul, mint először még megközelítőleg sem. Ammyira, hogy nem is akartam írni. Tudtam biztosan, hogy el fog mulni, úgy a világos pillanataimban, hogy gyávaság ilyenkor valakinek odafutni, mint a gyermek a ki megütötte magát és mutatni, hogy: "bibi." Hát vártam, ragtam az öklöm és nem dolgoztam semmit. Tegnap aztán benn voltam Kopschnál és adott nekem egy egész agyvelőt, hogy dolgozzam vele. Mikor úgy a két Percumben fogtam azt az agyvelőt és néztem, egyszerre olyan munkatűh fogott el, olyan vad türelmetlenség, hogy egy nap olyan keveset lehet dolgozni és elérni, hogy majdnem elkiáltottam magam. Hekiültem és elkerdtem boncolni, éssze se vettem, hogy mások is vannak ott, hogy mulik az idő, hogy más előadásra kell mennem - a míg maga a professor el nem küldött, mert el kellett mennie és beárni a szobát. Most meg vagytok elégedve a munkakedvettemmel, csak beteg vagytok, tudja a gyomrommal van bajon és Berlin nem alkalmas hely az ilyeneknek a kurálására. Nem baj, legalább megfogtok egy kicsit. - Kérdem látni hogy nekem

tényleg nem szabad Pestre visszajönni az ősszel. Névre ez az egy hét hogy letört — igaz hogy más képet éltem, mint ~~hogy~~ a hogy éltek ha visszajönnék. Nem tudom még. Mit gondol maga?

MTA FIL. INT.

Lukács Rtc.

Herbert miatt sok bajom van magammal, úgy lát-
szik a dolog egy kicsit komolyabb mint gondoltam. Értse meg,
nem az ő révére, hanem az enyémről. Hiába, én szívós
nehéz ember vagyok. Igaz hogy most nem fogom látni,
de megint csak hat hétig, vagy még addig se, most
idején. Én szánok, — igen, szánok — a napokat addig
a meddig valószínűleg tartom, hogy itt lehet. Látja,
ilyenekbe esik bele az ember. Mégis csak az első ög-
yom volt a helyes — elpaladni a míg lehet — még ak-
kor, régen, mikor Hilda Pesten volt és az egész kezdődött.
Még is lettem, de nem használt. Furcsa, hogy én mind-
ereket így megírom magának — megmondani, az más —
de magával egyáltalán furcsán vagyok belekezdve ille-
tőleg. Azt hírem maga mondta nekem, hogy levelek
vagy nagyon közel hoznak két embert, vagy nagyon
elválasztják. Magát ha írta, vagy ha kapott levelet
nagyon közel érezem magamhoz, és mindig örülök.

Harival is így vagyok. Herberttel ellentétben. Nagy
kinnal tudok csak neki írni, a leveleiben mindig
van valami a mi fáj, a mi nagy távolságokat
csinál közöttük — éppen ma kaptam tőle levelet
és látja, magának utók le írni és nem neki. Maga
mégis csak egy fajtából való velem, földim, ő pedig
valahonnan nagyon messziről, az operenciás tengeren is túlról
való. A múltkor is láttam ezt ott a Faust után a kis
korcsmában, és régen egyszer a Három hollóban, mikor
hármán voltunk együtt. Én ~~soha~~ nem igen beszéltem
egyikszere se, mert nem sok hozzászólni való volt
alhoz a mit maga mondott, de mintha belőlem
vette volna ki a szavakat és tette volna oda az asz-
falra. És az utolsó estén is ott a parlamenten, mikor
mi ketten bent álltunk a kórtárnál, ő pedig kívül, főt
a lépcsőn. Ő szeretem, veleszemély és most, de maga a roko-
nom mindenféle furcsa és furde dolgaimban. Nem tudom
maga is így éri-e ezt, de az nem is lényeges. A másik
ember sohse lényeges, csak a viszony a fontos, az én visz-
onyom hozzá. Az ővé énhezám viszont neki fontos — esetleg.
Ugy-e?

MTA FIL. INT.

Lukács Rtc.

Nemsokára mennem kell, laboratóriumba, Kanadabalesan-
szagba, csillogó mikroszkópok közé / úgy állnak ott sorban

1909 jún. 12. szombat.

Édes Gyuri, nem írtam eddig, mert mikor visszaértem, első nap roppant örültem neki, aztán kerdtem magam rosszul éremi, oly vadul rosszul, mint először még megközelítőleg sem. Ammyira, hogy nem is akartam írni. Tudtam biztosan, hogy el fog mulni, úgy a világos pillanataimban, hogy gővaság ilyenkor valakinek odafutni, mint a gyermek a ki megütötte magát és mutatni, hogy: "bibi." Hát vártam, ragtam az öklöm és nem dolgoztam semmit. Tegnap aztán benn voltam Kopschnál és adta nekem egy egész agyvelőt, hogy dolgozzam vele. Mikor úgy a két kezemben fogtam azt az agyvelőt és néztem, egyszerre olyan munkatűh fogott el, olyan vad türelmetlenségig hogy egy nap olyan keveset lehet dolgozni és elérni, hogy majdnem elkiáltottam magam. Bekiültem és elkeredtem boncolni, észre se vettem, hogy mások is vannak ott, hogy mulik az idő, hogy más előadásra kell nemnem - a míg maga a professor el nem küldött, mert el kellett mennie és beérni a robát. Most meg vagytok elégedve a munkatűhöz, csak beteg vagytok, tudja a gyomrommal van bajom és Berlin nem alkalmas hely az ilyeneknek a kiválására. Nem baj, legalább megfogtok egy kicsit. - Kérdem látni hogy nekem

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György urnak
VI. Nagy János-utca 15.

Ungarn.

Budapest

1909 jún. 14.

Látja, Gyuri, hogy intam aunitat lehetett. Hogy előbb miért nem
az benne van az előbbi levelemben, úgy hogy az tulajdonképen
válasz is volt a magára. Hogy miért értem rosszul magam?
Valószínűleg azért, mert Pesten sűrűn elrontottam a gymmat (nem
képlegesen, de lényeg) nagyon keveset aludtam és sokat lőttem-futot-
tam. Ugy-e ez plausibilis? Látja milyen jó tanítványa vagyok.
Még lehet elégedve. Most rendben vagyok újra, van egy agyvérzés
egész külön, folyton arra gondolok, türelmetlenül várom a pene-
ket, hogy újra dolgozhassam rajta, és nem sokat okoskodom me-
gauról, mert az nem vezet kedvező eredményekhez. Ugy-e igazam van?

Gyurikám, tulajdonképen azért írok, mert a levelének a
vége roppant kedves volt – hisz felelni már feleltem az előbbi
levelemben. Próbál felejtsen el mindnyájukat, hogy egyfor-
mán álljanak nálam! Félek, hogy nem fog sikerülni. Nagyon
sokat gondolok magára és Karlira, az én két lelkiismeretemre,
és sokszor teszek vagy nem teszek valamit arról hogy mit szóha
Gyuri, örülne vagy nem detsene neki, mit szóha Karli. Nézze,
– hiszen erről is írtam az előbbi levélben – a magával való vi-
szonyom nem olyan régi és azért nem is olyan feltétlenül erős
és biztos, mint Karlival, nem is olyan mindenféle bajban és
kellhetlenségben, elválásban és újra összeretalálkozásban ki-
próbált, de azt hiszem, hogy olyanra lehet. Nagyon sok rokon-
ságot érezek közöttük között, olyan dolgokban is, a mirol nem is

esett szó, de látom, hogy maga is úgy látja őket. Még aztán mind
a ketten igyekeztünk becsületek lenni - és akik Nevesen vannak,
farkasok össze.

Herbertre is sokat gondoltam. Maguk ketten a jó principium, ő a
rossz, azt hiszem. Nem tudom miért félek úgy tőle, miért őrök vesze-
delmet. Valószínűleg azért, mert mindenki belebeszélte a fejemet arról,
hogy Herbert milyen haszontalan csirkefogó. Ami lehet igaz, de
pillanatnyilag nekem kéjelméletlen. A vége ugyanis az lesz - ha ugyan
előbb fáképnél nem hagy a költő - hogy egy elméletet fogok Konstantin
átni, mely szerint H. olyan becsületes és őszinte, mint a mi ilyen-
nek mondja magát. És ez nem lesz jó, mert a végén kellemet
venszégek fognak kisütni. De hát már erről is írtam a másik
levélben. Az egész dolgot vigye el az ördög. Igaz, még a Gaea-
historiáról is kéne írnom, de most már nem lehet, nincs időm,
menni kell a lab.-ba és 7-ig dolgozom, aztán rohantok az operá-
ba, hogy fél 8-kor ott legyek. Majd legközelebb, ha ugyan
érdekli: Gyuri, Gyuri, vigyázzon rám, úgy mint eddig és beszéljen
a költő fejével, hogy mit akar tőlem. Persze hogy ne, a világegye-
se. Már régen nem bosszantott valaki úgy mint ez a história.
Er mutatja, hogy Konstantin a kellemetlen. Mikbe esik bele
az ember, az már igazán hallatlan! Minden öt percben fel-
serebrém magam pofozni érte, de mégis, hiába okoskodom, seref-
mes vagyok Herbertre. Hiába, nekem nem szabad ilyenekkel tréfál-

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr Lukács György urnak
II Nagy - Tamas - utca 15.

Budapest

Ungarn

LA 46 17-650/8

1909 jun. 14.

1909 jún. 16.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Édes Gyuri, ugyan csak tegnapelőtt írtam magának - de újra írok. Mindig Keresztesik egymást a leveleink és muszáj mindig mindjárt felelni - ez a természetem. És mintán azt is tudom hogy maga kereli a postaszekrényt és így nem kompromittálom a sáledja előtt - lát lehet. Így is dilemma azonban a dolog: ha nem írnék, nem felelnék mindjárt minden levélre, azt hinné hogy nem gondoltok magára vagy mi - ha meg írok, ezzel quasi kényszeritem magát, hogy szintén írjon, a mit esetleg un. Tehát én írok, mert nekem jól esik - maga is csak akkor írjon ha jól esik vagy ha semmi jobb dolga nincs. Igen? Ugy mint hogyha együtt lennétek, én beszélek és maga hallgat (rendszer ugyan fordítva szokott lenni.)

Persze, hogy mindazt a mit írt, én is jól tudom, de ha más-
tól hallja az ember, mégis más az. A kérdés megoldását valószí-
nűleg Herbert és az ő berlini látogatása fogja hozni, ha ugyan
eljön Berlinbe. Ha meg nem jön el, akkor is ő fogja hozni.
Most ezt is „verdräng”-olom, még erre se gondolok, semmire
se csak a dolgomra és esztéinkint, mikor már szabad, mert az
arnapi zabot már megírdemmeltem, sokszor csak arra gondolni
a kiker szeretek - tehát magamra is, de bizonyos fatalista
meggyűzőással: lesz, a hogy lesz, mert úgy még sose volt hogy
sehoggyse lett volna. Ez most az álláspontom a saját jövőmet
illetőleg - és talán a leghelyesebb.

Hát magával mi lesz a nyáron, édes Gyuri? Kitart-Cécile a Starnbergi tó mellett. Kísélik tőle, hogy direkt azért megy oda, hogy aztán legyen miről traccsolni megint a zsúron. Napról-napra kevésbé bírom. Magáról és Hildáról, rólam és Herbertről - hetet egy csapásra. Sajnálom Karlit. Menyőjével praktikusabb egy korlátalt, de jószívű és tisztességes anya.

Karlitól semmit sem tudok - azaz hogy semmi pillanatnyit - alkalmanként mondja neki, hogy említettem, hogy miért nem hallat magáról.

Mégis menjem el azért Hildához, hisz van ott ~~ott~~ ^{szépséges} fürdőhely, nem kell ugyanazon lenni mint C. néni. És igazán kár volna - ha ugyan egészen biztos benne, hogy nem fog bolondot csinálni. Mert, hogy magát cibáljam, ha az érsei kuttyába se veszik a meggyondolását, - még utóbb baj lehetne. Nem minthogyha én Hildát nem tartanám magához valónak vagy mi - de - édes Gyuri belkém, ne vegye el feleségül, mert diktorekémé magát. Nem a Hilda személye volna baj, hanem magának nem szabad meggyónni. És ha nem biztos magában, inkább ne~~x~~ menjem el mégse. Mindenképen pedig vigyázzon magára, és a mellett a hezrontalan csirkefogó Leo mellett se felejtse el minket, másod- és harmadrendű csillagokat.

Edith.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György urnak.
II. Nagy Lajos-utca 15.

Budapest

Ungarn.

LA 4617-650/9

1909 jun 16.

1909 jún. 24.

Édes Gyuri,

a mi az irást illeti, erről beszéltem magának az utolsó vagy utolsóelőtti levelemben, ugy-e? Tehát nem ismétlem. Haragszom-e? Fura. Elsősorban én egyáltalán képtelen vagyok haragudni. Senkire és semmiért sem. Egyszerűen nem is merem ezt az érzést. Másodszor azért haragudnék magára, mert egyszer két levelekre eggyel felelt, és nem rögtön, hanem két-három nappal később? Mesélek valamit. Tudja hogy Oszkárt mennyire szeretem és becsülöm és tiszteltem és minden. Jót nekem Bruxellesből egy hosszú levelet, a minnek én módfelett örültem, meg voltam hatva, kitüntetésnek, megfizetetésnek éreztem, — és egyszerűen nem feleltem rá, se későn, se korán, még a fűlét se mozgattam meg. Pedig ha maga engem annyira szeretne és becsülne, mint én Oszkárt, akkor nagyon meg kellene és meg volna elégedve. No, annyit erről. Én nekem sokkal, de sokkal kellemetlenebb volna az a tudat, hogy maga esetleg kelletlenül ül le nekem írni, mert muszáj vagy mert illik vagy mi az ördög — mint hogyha egy pár napig késik a levele. És végre az nem fontos, hogy nekem olyankor mit jutnak az eszembe.

Nem jól esik hallani, hogy rosszul volt, sem azt, hogy

neve ment a munka. Gyuri, Gyuri, siessen Wengelnbe, siessen
a Starnbergi tóhoz, álljon ott a fejére ha tetszik, én nem szó-
lok semmit, csak a könyve legyen meg a nyáron, meg a
következé hiányzó essayk. Azt mondja hogy én magáról gon-
doskodom és nem törődöm Hildával. Talán igaz. De végre is
Hilda - ha nagyon tetszik is nekem és sympatikus, alig
egyéb nőnél, hisz oly kevéssé ismerem és ha maga nem volna,
talán soha közbet senkibe nem jutott volna, azután hogy elta-
zolt. Maga pedig barátom, és szeretem és félttem magát.
Hát azért vizsgálom magára.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.
Ne kérjem hogy amez ügyről írjate - nagyon kíváncsi nekem
még - szígyellem. Még a nevet is nem ovisen írnam le, annint
látja. Rossz, ha az embernek restelkednie kell, és duplán rossz
ha olyan valakiéét kell, akit az ember szeret, ugy-e.

Nem nagyon jól vagyok, pót egy kicsit beteg is vagyok.
Fekszem és rossz, mert nincs itt senki. Nem úgy értem hogy
társaság - hanem csak én vagyok valaki, - most vettem egy
egész könyvet, hogy megírtam se keljen menni, abból élek,
kollegiumba se voltam jász, remélem nem lesz belőle baj,
nem szeretnék itt beteg lenni. Ne említsd ezt véletlenül Karli
vagy Herbert előtt - vagy más előtt se, hisz semmi az egész.
Nem is tudom hogy magának miért írom - gyöngyösgébol.

Valahogy úgy rendeztem már be, hogy gyöngyöskéket magával
szemben engedek meg magamnak.

MTA FIL. INT.

Lukács Rtc.

Most úgy sokat gondolkoztam, hogy itt felfszem, és
egyre jobban akarok itt maradni. Mert eddig csak úgy
játszottam ezzel a gondolattal, mint a labdával, földobtam, de-
jetttem - nem volt komoly. Most lassan kezdek akarni marad-
ni - az akarás nálam lassan megy, azt talán látta - de
ha egyszer készen van egy akarás, akkor nem ismer aka-
dályt - legalább addig így volt. Hogy mit rombolt bennem
és az akaratomon ez a dől azt még nem tudom. Azt se tudom
hogy valaha kész lesz-e ez az akarás, vagy félbehagyom-e.
De már több mint ötlet, több mint játék. És az öntudaim
valahogy tudja már, hogy itt fogok maradni. Sokszor kapom
rajta magam, hogy olyan presimel nézem a dolgokat mintha
közön volna hozzájuk a mostani ittlétemen túl is.
Egészen öntudatlanul. Hát - az isten tudja. A fatalis-
musom napról napra erősödik. Így írok, hogy nagy vá-
laszok történnek most bennem. Naplót írok és néha magam
is megijedek, hogy két-három nappal előbb miket írtam.
Albáhagyom, fáraszt az írás - és most tövethesem
el az a pont, melynél kezdénék boldogokat írni -

ez a pont minden levelemben elkövetkezett, hol előbb, hol
Később - innét hol rövidebbek, hol hosszabbak a leveleim.
Ismer vele, Gyuri, ha egy szép napon fejést ugrom
Berlin két millió lakosa köré is nem hallanak rólam
többet Pesten, akkor ne felejtse el, hogy szerettem magát
és jó és tiszteletteljes barátja voltam.

- Sdith

Elsejétől fogva a címem: Mommensenstrasse 53-54. 9k. II. bei Mehlisch.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Áre.

dr. Lukács György urnak
II. Nagy-Yános-utca 15.

Budapest
Ungarn.

O'lel

La 46 17-650/10

Fe.

1909 jun. 24.

1909 júl. 1.

Édes Gyuri, nem tudom Pesten van-e még, de hisz majd
utána küldik, ha nincs. Hát előbb megy Hildához és aztán
Levőhöz. Törvényszék az ilyen asszonyhistoriák - meg férfihistoriák.
Őrülők. Jobbnak tartom hogy előbb megy oda. Az amit levelek-
ről mond, olyan szörnyű igaz. Mert szép levelet nem mondok, hogy
könnyű írni, de biztosan sokkal több ember tud levelben nagy-
sírni leírni, mint igazában. Bár én Hildát nagyszerű lánykának tar-
tom. Most majd meglátjuk. À propos Hilda, Herbertnek 2 hetig nem
írtam, nem tudom miért, pedig sokszor gondoltam rá. Annak is
biztosan van valami oka. Itt majd valamilyen örökös is ha Ameri-
kában lesz, ugy-e. Egyért Talán nem jó hogy most megy oda: a
Könyvén biztosan nem fog dolgozni. Ugy-e maga se hiszi, hogy
fog? Biztosan nem fog. Hanem azért őssze csak kész lesz. Teg-
nap Simmelnél voltam előadásom, sokat gondoltam magára és a
Könyvére, és hogy ő mit fog hozzá írni, dicsérni fogja, és kiadót
is szerez majd - ilyen szép dolgokat. Karli írja, hogy együtt volt
Adyval Váradon mondhatni hogy kettesben egy egész éjjel - és
Ady magát nagyon dicsérte, Herbertől ellentétben nem mondott sem-
mit, bár róla volt róla. Ennek részben örültem. (a dicsérésnek) rész-
ben bánított (a semmit se mondás) No, meglátjuk a jövő évi
Écile-journálna mi aprósejtelme nyugodtan lehetünk —

Itt lesz Ady, a téma, a fő téma, a legnagyobb téma.
Nem is volna rossz egyszer közelebb megnézni, hogy milyen is!
De ügyelni kell majd, mert nem hiszem hogy gyakran lenne ott
látható. Karli, a minden firká legédesebbike, letette a doktoriát, és
- képreje- nőgőn megürögözte ezt nekem. Borzasztóan meg
voltam hatva. Furcsán kikristályosodnak a dolgok, ha az ember
20 évig együtt van. És milyen nagyszerű, ha az ember lehet valaki-
kivel együtt husz évig - aki a Karli.

Tök jobbra-balra, tán csak azért hogy ne legyen szó a ber-
lini maradásról. Mert olyan határozatlan vagyok, hogy szégyenlem
magam. Abszolte nem tudom hogy mit csináljak. Az ilyen elhatáro-
zások néha egyszerű néha komplikált számítások, ahol az ember
az egyes tényezőket nem ismeri, csak körülbelül meg tudja
becsülni. Már most itt van egy tényező, amit körülbelül se tu-
dok megbecsülni. Annyirol abszolte nem tudom, hogy igazán
fontos-e, nagy-e, kicsi-e, Ri lehet-e küszöbölne vagy nem.
És most itt lórok mint Mohamed Kóporsója, innét is hár va-
lami, onnét is, feletről is letről is, és én egyik percben
est "határozom", a másikkban art. És ez nagyon kellemetlen és
megszégyenítő. Ha lehet, beszéljen Herberttel rólam. Érdekel.
Az is fontos, hogy maga itt bane. Éve is gondoltam. Viszont dühös vagyok

érde, hogy fontos. Nem szabadna hogy fontos legyen. Szóval nem tudok
még semmit, majd Párisban fogom elintézni. Most már majd-
nem biztos, hogy megyek Párisba. Van pénzem, Keresetem is for-
ditással most, — bár nem tudom nem volna-e okosabb hara-
menni arra a hónapra a Láshegyre, rendezkedni az idegeimnek.
Gyalázatos kondícióban vannak újra. Egyáltalán Butyán
vagyok. De látod már fölösleges elmesélni. Mégis Párisba
fogok perge menni, ott még idegeselbe' leszek, Közbe még ide
fog jönni Herbert, ha igaz, az sem lesz előnyös az idegeimre
nézve, aztán hara utazni egy túrban, rettenet, aztán orvos-
kongresszus, idegmezézés, hajsz, — és aztán így fogok azt hiszem
szokni Pestre, mintha a pokol összes ördögi türes vassal
mérgetnének. Vagy az ellenkezője lesz. Olyan doglott leszek, hogy
a napok keresztül fognak csúszni a keremen, egyik-
másik után és én még mindig Pesten leszek, mert nem lesz
energiám az egyiket megfogni és azt mondani, — ezzel megyek,
ki valahova, Berlinbe, alkárhoz, csak el — és aztán már
kezdődik és nem lehet másként.

Vigyázzon, vigyázzon, és fejezze be a könyvét. Közben írjon
néha nekem. Rám fér. Barátsággal {

Edith . 1909 júl. 11

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György úrnak
V. Nagy-Tóth-utca 15.

Budapest

Ungarn.

LAURE 17-650/11

1909 jul. 1

1909 júl. 8.

LAUL 17-650/12

dr. Lukács Györgynek.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Réc.

1909 júl. 8.

nem írja a címét, hát Herberthez küldöm. De legközelebb írja meg.

Én most így állok: Páris fuccs. A bátyám nincs ott, nincs tehát Kvartélyom, és így nem futná a pénzből. Tehát megyek haza. Aztán esetleg ide vissza. Oda nem jövök. (A fiúkébe: könnyen meglehet, hogy ^{Münchenen át} ~~arra~~ megyek haza, mert anyám Reichenhallban van, az apámmal Dresden felé kell hazautaznia, mert ott dolga van - az anyám egyedül nem tud utazni, és én fogom talán hazakísérni. Ez nem biztos de valószínű. Ha nem alig hiszem hogy Herbertet értesítem. Azt hittem ide fog jönni Berlinben - a sors másképp rendelkezett, a sors biztosan és mindig tudja hogy mit csinál. De magával, ha még ott lesz - amiben kétselkedem - találkozunk talán Münchenben. Ne szóljon Herbertnek erről természetesen egy szót se. Mondom, a sorsra bízom az ügyet. És mit szóha Karli ha azt hallaná - nem, nem megyek arra vagy ha megyek nem találkozom Herberttel. És még horeá Cécile. Na ja, még csak az kéne. Bár hát az anyámmal becsék ha lesznek.

Gyurikám, ugy-e nem volt böles odamenni? Ha csak extra szép essayk nem születnek. Akkor a lehető legbölesebb volt. Mit szólt Leo, hogy nem őhozá ment előbb? Lejtem. Nagy Ruty a maga barátja, de nagyon nagyszerű fiú. És Hilda szegény. Amit ír róla azt én mind tudtam, - mi-
kor az anyját láttam, azt is hogy nem lehet vele jó viszonyban, - szerettem volna nagyon felhozni Pestre, állásba - de hát mit tehet egy szegény orvosdiák. És hogy maga hozzá fel, - azt talán nem éri meg mégse. Mert egy fiú az többet ér - objektíve nagyobb az értéke - mint egy lány, hiába. És maga most egy kicsit kint van, értem. Mert nézre Gyuri - maga Hilda miatt utazott oda, azt Hilda tudja - csak természetesen, hogy - - - és maga? Maga essay-
ket csinál belőle a mi gyönyörűségünkre. Úgy látom az egész ottani helyzetet, mintha - mintha egy saját novel-
lámban fordulna elő. Oh Gyuri áh, most hogy tudom hogy magával nem lesz baj, ráérek már sajnálni Hil-
dát. Tán jól teszi, ha siet az essaykkal és elmegy on-
nét. Gyuri, csak egyet ne tegyen. Ne sajnálja meg azt a lányt és bolondítsa csupa lágy szívűségből, vagy gyengeség-
ből. Azt megfildom, érte? Elvégre én is asszony vagyok,

és bár nem tagadom, hogy maga százszor fontosabb nekem
mint Hilda, azt mondom: vigyázzon a nyelvére. Én tudom
hogy milyen könnyen kicsúszik csupa szánalomból egy
gyöngéd szó, egy gyöngéd mozdulat, amit a másik
felremagyarázhat, pláne az ^{ilyen} hőzmények után mint
a maga odantárása és pláne egy olyan ^{helyzetben} ~~helyzetben~~ ^{segít ki majd hogy nincs}
levő lány mint Hilda. Gyűri, becsületessé kell lenni!

Ne felejtse el, hogy nem mindenki olyan bizalmatlan szere-
letekkel és szerelemekkel szemben mint maga vagy én. Ne
Romédiázzon Hildának többet mint okvetlenül muszáj.

Most már nem is tudom azt se, szereti-e maga őt. A leveleiből
következtetve azt mondanám hogy kevésbé mint Annusland
előtt. Igaz ez? Ha szereti, százszorosan vigyázzon. Hilda törékeny
his remélni annyira én ismerem. Nagy-nagy kár volna ér-
te. Nem akkorra mint magáért, de nagy-nagy.

Nó. Nem haragszik ezért a kis prédikációért, ugye.
Hiszen a jó barátok többek közt erre is valóik. És én nagyon
jó barátja vagyok magának, és nem szeretném ha kétségbe-
lenne Révészti bizalmi mint most. Épp úgy szeretném, de
Révészti szeretném. Az pedig kár volna. Nem magának - nekem.
Látja milyen egoista vagyok.

Terenci Sári itt volt, de csak egyszer találkoztunk.

Öngyűlölet nem tudta a házszámomat (a Károlyait perze megkapotam így is) és nem talált meg az első két napban. A harmadikon találkoztam vele véletlenül, együtt voltunk két óra hosszáig - én meg lévén hiva ebédre (ilyesmit az ember nem mulaszt el, lévén az tőzta nyereség ked.) önéki pedig randevúja lévén. Másnap reggel 9 kor pedig Lilasival együtt elutazott. Címe ime: Pension Pataud, Rue du Cardinal Lemoine 18. Paris. Kedves lány. Bak Lilasival szemben lépett fel bennem egy most már egészen határozott, előbb csak sejtett szelid undor. Ellenben Lory megjárja.

Múltkor voltam Limmelnél. Először nem nagyon tetszett nekem. Most ez az ^{utolsó} előadása egyenesen a legnagyobb szenzációk köré fordított, amit itt Berlinben kaptam. Úgy hogy most rendszeresen eljárnak. Még nyolc lesz. Azt hiszem megengedhetem magamnak azt a kis elcsavargást a kötelesség útjáról - tekintettel arra, hogy Páris helyett tanulni fogok. Ugy-e?

Ha Berlinben lenne a télen, mikor volna az. Tamiás előtt nem? Az kár volna, én körülbelül ép addig lennék itt. Ha. Az apámmal kell még róla beszélni.

Édes Gyuri kellem, szívlelje meg amit mondtam, csak annyira legyen tisztességtelen, amennyire éppen muszáj, és írjon nekem. Most igazán írjon, mert most megharagszom (azaz megharagudnék ha tudnék) ha nem ír. Vajon megkapta-e a pt a levelet, amit én 1.-én adtam fel Pestre? Szeretettel Edith

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Herbert Bauer
für dr. Georg von Lukács
bei Marie Böck

Ammerland am Starnberger See
bei München

Für Dr. Georg v. Lukács

14417-650

1/2

1909 jül. 8.

1909 júl. 10. szombat.

Édes Gyuri, mikor elküldtem volt a levelem, csak akkor jutott az eszembe, hogy tulajdonképpen határtalan szemtelenség volt azt egyáltalán megírni. Hisz maga nem kéderett engem. De ugy-látszik nem bánta hogy egy kicsit beszéltem a fejével. Az jó. Mert végre is arra valók a jóbarátok, hogy még riszko mel-letti is megmondják a véleményüket, még fölszólítás nélkül is. Ugy-e? Az nagyon kedves volt, hogy mindjárt írt, mert amint mondom, kényelmetlenül éretem magam. (De azért nem komo-lyan mondtam, hogy megharagszom - de hogy haragszom - csak akartam már hallani magáról. Még mindig nem tudom külön-ven, hogy az utolsóelőtti, (még Pestre küldött levelem megkap-ta-e.)

Hát Gyuri ez bizony nehéz ügy. A magáé is, az enyé is. Ilyen nehéz, hogy nem is jó róla beszélni. Mert ugyse használ sem-mit. A dolgok azért csak úgy jönnek ahogy jönniök kell - bá az is lehet, hogy ezek a megbeszélések ép úgy hozzá tartoznak a dolgokhoz mint más fontosabbnak tartó mozzanatok. Én most semmit sem tudok már mondani magának - mást mint egész szubjektív dolgokat: hogy aggódom magáért, meg fogja-e tudni tartani az egyensúlyt mikor a már házasság és a még arány-lag becsületesség határát tevő beretvárlakoskény úton balan-círoz - vagy belehág-e az egyik vagy másik határterület-be? És melyikbe? Gyuri, édes Gyuri, vigyázzon magára és

vigyázzon Hildára is - annemivel lehet. Ne okozzon neki nagyobb fájdalmat mint elvetlenül kell, mert azt hiszem mégis elég fáj neki. Furcsa és szomorú tulajdonságunk és nekünk - nekem is, ^{azt hiszem,} magának is, - hogy a dolgainkat, mikor a legjobban benne vagyunk, így tudjuk ~~csak~~ ^{mégis} mint ahogy látná egy ível később egy harmadik ember, akinek semmi köze az egészhez. Legalább én így vagyok vele.

Mondja Gyuri, azt hiszi, hogy ha Hilda nem volna lány, hanem teszem olyan senkinek sem felelős elvált asszony mint én - még volna akkor oldva az egész nehézsége az ügynek? Az ugyan elég ostoba kérdés, de azért feleljen rá. Egy kicsit vonatkozik az én dolgomra, hát azért. Amelyik szintén elég nyakatekert és értelemellenes história. Nincs kikutatás belőle, se erre, se arra, se semerre. Itt várjunk hogy mi lesz. Mászt úgy se lehet csinálni. Hancs furcsa az egész. Például mikor hallottam, hogy Herbert nem jön őszinte és határozott megkönnyebbülést éreztem, - viszont mióta tudom hogy nem jön, nagyon, fokozatosan vágyódom utána - de azért nem akarom hogy, mégis jöjjön és én se akarok odamenni. Mármost ezt érke az ember. Ej "görgessen a perc, ő tudja bizony merre." Én feladom az ügyet.

Tud Les a maga dolgáról? És ha igen, mit szól hozzá?

1909 júl. 10.

Ezt nagyon szeretném tudni. (Nagyobb szembelenség - mi Kőrösön horrá.)
Ezt és minden mást, ami Annerlandban van és magával van.

Én elég rosszul - sőt mondhatni nagyon rosszul vagyok. Ez Kár. Az agyvérzést befejeztem, most ez sincs. Elkezdtem Dekanatsprüfungra készülni, az valami. Tegnap Ossitól kaptam egy 5-6 soros Kártyát - de abban annyi szomorúság és fáradtság volt, hogy öt-hat oldalra is elég lett volna. Ez is nagyon lehangol - tudja hogy mennyire szeretem Ossit - és abban a pár sorban olyan reménytelen lemondás volt, hogy megdöbbentett. Regény Ossie. (Megjegyzem hogy ne találjon erről beszélni - az Ossinak nagyon kellemetlen volna - érte, senkinek.) Karli miatt is aggódom és gondjaim vannak. Próbál az élet nem esupa őtöm. Már jó lesz a Svábhegyen. Igazán nem kár hogy nem megelek Párisba - túlságosan ideges vagyok. A jó-irlel határait túllépően. Most egy kicsit idegesnek lenni illik, nagyon idegesnek lenni modern - de ennnyire, az már nem járja.

Tőre vasárnap (18.) Dresdében leszek, az apámmal találkozni. Ott majd eldől a müncheni dolog is.

Elfogyott a tollamból a tinta, pedig még egyetmást akartam írni. Töten vele, barátom.

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

Edith.

1909 júl. 10.
'Édes Gyuri, elfelejtettem megkérdegni a le-
velemben, és nagyon furcsa az oldalamat:
mit is mondtam én a Bauer familiáról,
amit maga olyan igaznak talál? Kérre-
sörnyű kiváncsi vagyok rá. És még vala-
mit: ne higgye, hogy én pretendál-
lom hogy maga rögtön feleljen a

leveleimre. Persze borzasztóan örülök ha
ugy van - de ha unja, hát ne írjon. Csak
akkor ha kedve van és akar nekem va-
lamiit mondani. ^{EDITH HAJÓS} Már ezt egy-
szer megírtam - ^{STUD. MED.} csak mondom. Hanem azért
tudja, ugy-e, hogy nagy örömet szerez min-
dig a leveleivel, bár néha egy kicsit romo-
sok azok a levelek. Szeretettel

MTA FIL. INT.
Lukács 200

Herrn

dr. Georg von Lukács
bei Marie Böck

Ammmerland am Starnberger See
bei München.

1909 júl. 14.

Édes Gyuri, a levelére nem sok egyebet lehet felelni, mint
egy nagyot sóhajtaní és azt mondani, hogy a sors kezében
vagyunk mindnyájan. Mi lesz magával, mi lesz velem, mi
lesz Hildával azt majd elintéződik nélküünk is. És ha
szemvedünk - hát szemvedünk. Olyan nagy baj az, ha ne-
künk fáj valami? Az olyanfajta embernek mint maga
meg én a "boldogságot" meg a "megelégedettséget" meg
egyéb ilyen dolgokat előre ki kell zárni az életszáma-
dásából, különben nagy hibák sütnék ki. Ha meggon-
dolom különben, hogy tényleg az a "viszonzott szerelem" (mert
azért azt hiszem hogy Herbert most pillanatnyilag és
a maga furcsa módja szerint szeret engem - bár nem
birtok) ez az értelem és cél nélkül való ostoba
kívánság magunknak és a másoknak - akkor nevet-
nem kell - a dolog igazán túlságosan humoros. De
nem jókedvűen nevetek.

Gyurika, Gyurika, maga nem is tudja hogy mirosda
bajaim vannak. Ma még nem is mondhatom el - örült,
"ausgefallen" historia - pedig ugy-e az is elég volna

egy regény nőnek, amiről maga is tud. Amellett ezt az újabb komplikációt még nem is tudom biztosan, csak sejtem (azért is nem mondhatom még el – pedig de jó volna. Talán a legközelebbi levelemben már lehet) és az ráadásul rosszabb mint a bizonyosság. Nem, erősebb rosszabb. Isden bizony, még lehet ebben a kavardásban bolondulni. Itt nem segít más, mint menekülni – szabadni hangathomlok, akár a világ végére, csak ki innét a tolongásból — én is ezt teszem, itt maradok Berlinben sélve. Összintén: — félek és azért. Nem a tanulmányaim szempontjából — egyszerűen félek. Azt hiszem mi mindannyian jéles garomberek lehetünk egy előbbi életben, és ez a mostani kínzó és oktalann becsületeségünk a büntetés. De azért legyünk csak becsületesek. Gyuri, most nem jó belekontárkodni az olyan messiségbe amikor az ember nem ért. És inkább akármi legyen de piszkosnak nem szabad éretnie magát az embernek. Ezt megjegyzem, inkább magamnak mondom, mint magának. Magának csak azt mondhatom, — amit már a multkor is.

Szomorú dolog ez is. Az ember látja maga körül verkelni, sebeket kapni, elcsúszni, néha és némelyiket föbbé fel se kelni, azokat akiket legjobban szeret. De segíteni nem lehet, mindegyik a saját külön kaliskájában harcol, amelyiknek se ki-, se bejárása nincsen. Mást nem tehet az ember, mint hogy egy-egy bűntudó szót kiált át a szomszédainak - ami ugyan keveset ér - de a legtöbb ami még van engedve. Gyuri belkém, nagyon rossz az ha az ember szeret valakit - mindenféleképpen rossz: akár szeretettel szereti, akár barátsággal szereti, akár mindkettővel. É. Különös képen rossz ha az ember asszony és ha még hozzá becsületes is.

Most már körülbelül bizonyos, hogy itt maradok. Az apámnak nincs kifogása, ezt tegnap hallottam. Tévedtem, nem januárig maradok, hanem addig ameddig nálunk a második fél év kezdődik - tehát február közepéig körülbelül. Még alig több mint két hetem van itt - már minden "flau" megy, az előadásoknak nincs hallgatósága, senki se jár már be - én is fáradt vagyok, ideges és most már türelmetlen. Beteg is vagyok, egy influenza bűnkál ben-

nem már régen - most két napja esteként láram van,
nappal fejfájáson és olyan rekedt vagyok, mint egy szer, mi-
kor maga napoként eljött hozzám és olyan jó volt. Azt nem
felejtettem el. Rosszul jött most ez nekem, mert colloquánni
akarok Hertwignél. No azt még lázzal is megcsináljuk.

Anyám haragudott tegnap, mert esik. Tehát nem
megyek arra. Ő ugyan azt írta, hogy azért csak nézrem
meg Münchenbe ha kedvem van - de nem hiszem hogy
megyek. Ugy-e nem megyek? Mondja maga is hogy ne.
Hát ha ez használ. Mert pünkösdkor, mikor otthon voltam,
akkor se akartam menni - és mégis mentem, bár még
Berlinben voltam és már pofoni szerettem volna magam
hogy megyek. Elmondtam más magának, hogy az hogyan
volt? Biztosan réggeltem és nem mondtam el.

Szerettem volna többet beszélni magáról és kevesebbet
magamról, de - mit mondhatok? Csak nézek át az én
kalicskámból a magáéba (nagyon közel vannak egymáshoz)
és fáj a szívem. De nagyon hiába. Magam éppoly kevéssé
tudok segíteni mint magamról. Milyen szomorú is néha
ez a mi szép világunk!

Σ.

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MYA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Georg von Lukács
bei Marie Böck

Ammerland am Starnberger See
bei München

Holnap reggel itt leszek
 bent. Szép lesz. - Ha leg-
 közelebb is, vajon valamit
 leíró, hogy hogy van, egész-
 séges-e, stb. Ma a pályaud-
 varhoz mentemben talál-
 koztam Holitscherrel é ő
 érdeklődött. Két hét múlva
 hazamegyek. Helén, legközelebb
 kedden újra Berlinben leszek.
 Udvozel.

Orig.-Aufn. v. R. Braunels, Dresden

Σ.

1493 Verlag Rudolf Braunels, G.m.b.H. Dresden-A, 19, Schandauer Str. 1a

MTA FIL. INT.
 Lukács Arc.

Herrn

LC44C 17-650/15

dr. Georg von Lukács

Villa Böck

Ammerland

bei München

1909 júl. 18.

Dresden

Kgl. Gemälde-Galerie

Édes Gyuri, — Itt találtam a levelet mikor haza-
jöttem Dresdemből — de nem tudok írni most.
Sok bajom van, amiket nem mondhatok el és
amit nagyon foglalkoztatnak. Úgy hogy más-
ra alig tudok gondolni. Dresden is elrontotta a
nekem. Hát magával mi van? Hogy van?
Talán jó lesz ha megírom, hogy azt hiszem
maga ott úgy viseli magát ahogy kell —
azaz ahogy magának kell és ahogy én szeret-
ném. Mert minden az emberek nem így szok-
tak és nem így kell nekik. Hanem azért sie-
sen a Stommal, Gyurika, — én még mindig fé-
lek — onhöz dolgozat próbál maga.

Én semmire sem megyek arra, mert anyá-
mék már otthon vannak és mert — mert
nem megyek. Trón egy kicsit Herbertől és a da-
rától (ha olvasta), ha legközelebb ír. Kérem, ezt
leírnék kell hogy vege, most nem írtok tőlem
több. Sok szeretettel Edith

911059-17-650116

1909 júl. 21.

Erlaucht. Hagen, Berlin, Ammersee, 53-54. II.

Kartenbrief

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

An

Herrn

dr. Georg von Lukács

in Ammerland (bei München)

Villa Böck

Wohnung
(Straße und Hausnummer)

You may carve it on his tombstone, you may cut it on his card,
That a young man married is a young man married.

Édes Gyuri,

1909 júl. 30.

Szerettem volna többet hallani magáról - de úgy látszik magánál
semis több kedve irni mint nekem. Beült az újságnak a hét sorány eseten-
dő - az elmúlt hét sorány után. Mindig sorányok, ezzel meg öket a
fene. Hm?

Én - csak megvagyok még mindig. Nem jól. De hát az igazán
mindegy.

Tegnap Holtschierrel voltam. Mesélte hogy lefordította a maga Kass-
nerét Kassnernek (aki kívánta) és néhol azt mondta K. hogy "nagyon
jó" néhol azt hogy "hisim" (est nem lehet magyarul mondani). Ez
utóbbit azért mondta el azért, hogy ne adják helytelen
impressiót. Hatvány pedig megmutatta a George-t Linnebach.
Nem tudta hogy mit szolt hozzá S. Holtschiernek gyönyörű könyv
vannak, és nagyon, szörnyen, kedves volt velem. Szeretem H. +.
Szép az haja van és furcsa kerei. Konkrét jó modora.

Édes Gyuri - nincs mit írni. Bizonyisten nincs. Tűs vagyok egé-
sen. Tudja most ácsuklott a - mondják hangulatom, de nem az -
a másik oldalra. Túl volt feszítve. Talahogy úgy ésem magam
mint egy erény. Nagyon nagy volt a szél, most ilyen lett.

Majd hazulról írok, de előbb magánál kell Wengenből, Lin-
I. Hegyhát-út 25. Svábfegy. Hétre Gyuri, én nagyon szeretném
tudni, hogy mi volt Ammerlandban és ha nem nehéz magánál
írja meg, jó? De csak ha nem nehéz. Hallgatás - rossz jel. Felek.
Mottó fogok adni ennek a levélnek. Ott áll fent a tetefén. A bibliából
való - vagy Kiplingből - tudom is én.

Ismer vele Gyurikám, ne hagyja el az indoklás-
ért. Nem vagyok beszámítható állapotban. Holnap utazom. (A kit utolsó
mondat olcsó összefüggést jelent)

5

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg von Lukács
Villa Böck

Ammerland

b/ München.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Lóabhegy 10/18. aug.
1909

maga csak nem is, csak nem is —
gondoltam, megpisskálom egy kicsit, hogy mos-
duljon már meg. Hiszen ha azért nem is, mert
jól van és nincs mit, akkor rendben van és
ne írjon még három esztendőig. De ha azért
nem is mert ott van Leo és - stb, — az legalább
is nem szép magától. Ez nem szemrehányás, ez
csak ténykonstataálás. Ugy-e nem szép magától?

Csak ezt akartam mondani. Ha nincs kedve,
azért, azaz ezért, — nem kell írnia. De én régebről
egy kicsit kötelességemnek tartottam érdeklődni.
Ez tisztán az én dolgom és magát sehogy se köte-
lessé. Ne higgye hogy kötelessé.

Holnapután (12.-én) Körtvélyesre utazom. Ugy
huzaditka táján jövök majd vissza. Talán akkorra
lelek itt levelet magától. Irándékosan nem írom
a Körtvélyesi címet. Érthető okokból. A pesti: I.
Flegyhát-ut 25. Lóabhegy.

Én szombaton hazajöttem - életem és gondjaim vannak
a berlini visszatérés miatt. De hát ez nem tartozik
ennek a levelemnek a keretébe.

Hogy-e érte Gyuri, hogy miért vitam ezt a le-
velet? Nem azért hogy feleljen, - semmiért. Tisztán
az én érdekében.

Szeretettel

Edith

MTA FIL. INT.
Ludwig Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg von Lukács
Villa „Waldrand“

Wengen

Schweiz

Berner Oberland

E. Hájós, Budapest I. Hegyhát-ut 25. I. vábhegy

264617-650/18

1909 aug. 10.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Aló Köszvény.

1909 aug. 21.

Édes Gyermi barátom, köszönöm
hogy írt. É egészen értem hogy
nem írt eddig és hogy talán
esetén sem fog. Nem is baj.
És én csak azért írtam mert hal-
lani akartam magáról - tényeket
és valóságokat, hogy tudjam hogy
igazán létezik. Mert azt olyan
nehéz állandóan binni tudni,
hogy az emberek akkor is vannak,
ha az ember nem hall felőlük.
És így. Helyet a bizonyosság
hogy maga a világban van. Az
hogy mit írtam, mindegy, nem

Baj a Herbert drámáját majd
elküldjük, csak még az első
felvonást le kell írni.

Ő (Herbert) is ott van, azt tudja.
De nem azért vagyok ideges. Azért
is ugyan.

Isen vele, Gyurika.

Sdini.

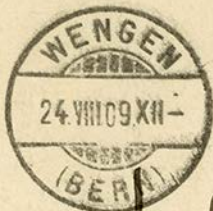
Milyen jó Petre?!.

is emlékezem már. Most rendben
van. Legyen jól és örömjén a lelkem
örömei szépeket és ne gondolkod-
jak túlsokad.

Én - én is csak megragadok.
Az élet most se könnyebb nekem
és ideges vagyok, minden más-
félre tül. Tjesztén. Egyáltalán
látni frissüléget nagyon rossz
vagyok. Készen is. Mindenképpen.
Itt gyönyörű és jó és nyugalmas -
csak én vagyok boldog és zav-
ros. haz csak Berlinben a tele-
nem lehet keresztülvinni - tehnikai
akadályok miatt. Ez óriási baj.

Remélem el tudja olvasni
amit írtam, ha nem az se nagy

Herrn

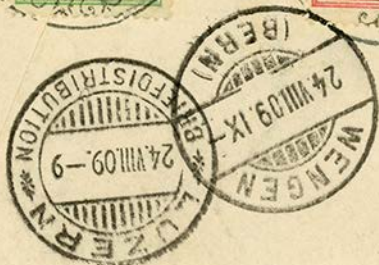

Dr. Seong v. Lukács

~~Waldrand.~~

Postlagernd Luzern
~~Wengen~~
Schweiz.

1059-717m7
b1

1909 aug. 21.

Pest.

1909 aug. 21.

Edes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

jól esett hogy törődik velem. Tsméri az én rögeszméimet (amagái is körülbelül ugyanazok). Oslota módon tudok örülni egy kedves levélnek — akkor egy pár órára megint elhiszem...

Berlin? Nem lehet. Ervin se megy. Mert itt iratkozni és ott hallgatni nem lehet, a praktikumok miatt, ahol biztosan észreveszik hogy az ember nincs ott. Ott iratkozni azért nem lehet, mert ott a félév márciusban végződik, itt pedig már január végén — február elején iratkozni kellene a második félévre. Tehát a semesterek részben fedik egymást (1. berlini 2. pesti félév)
Meg van elégedve? És elhízi? Mikor a berlini utról volt szó, kikapcsoltam Herbertet. Ő magányos és nem tartozik a tanulmánydervenke. Elhízi-e ezt is? És ha módot, még ha körülmenyeset is — fogok rá találni, hogy mégis kijöhessenek, ígérem és biztosítom, hogy ki fogok jönni. Személyi momentumot ugyan ebben a kérdésben nem ismerlek el, de — jó, hogy maga is ott lesz. És Leóval is szeretnék megismerkedni — ha maga annyira szereti. Talán Leónai Anna is kijön 5-6 hétre. Ő egyébként sajnos beteg, mintén itt van Pesten. Fekszik. Én sem vagyok jól. Nincs vérem. Ezen sincs. Tehetségem sincs. Pénzem sincs.

Reményeim és várakozásaim sínesenek. Nem csinállok
már levelet. Öregesen és fáradok. Nem használt
Berlin!! Azért próbálni fogok újra odamenni, vala-
mi indokolatlan és ostoba költéségeretből - kö-
rülbelül azért, amiért még a saját magamnak
adott rendez-vous-kon is pontos vagyok. De -
rosszul állok.

Jó lesz együtt lenni magával és beszélgetni. Már
nagyon várom. Itt lakom a városban, fent a Svábhegyen
szálló vendégek vannak és minden számomra hely.
Ugy-e nem sokára jellekes vagy telefonál? Három
hónap csúdas hosszú idő. Azalatt alaposan el tudja
az ember pacserezni az életét. Nem mintha én
ost. lettem volna - Galt úgy eszembe jutott. Tünetesen
hisz lehet, hogy meg is lettem.

Emberekről semmit sem tudok. Karli már
több mint 60 napja nem is, aggodom miatta. Or-
kával együtt voltam, az se valami jól van. Furcsa
szűlött romorú banda vagyunk ám mi „métélyek.”
Egyikünknek sincs semmi bajunk a világon és
mégis lóg az ~~orunka~~.

A Herbert drámaját holnap fogom magamnak el-
külteni. Várni kellett míg legepeltél.

Szeretettel

MTA FIL. INT.
Lukács Rcg.

5.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

Hr Georg von Lukács
Hotel Kastanienbaum

bei Luzern

Schweiz.

LAUL 17-650/20

1909 aug. 21.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.

Lukács Rec.

1909

dec. 26. után

mára vártam hírt magától.

Tól esett hogy tényleg volt is. Ha nőér,
íjon neusokára, szeretném tudni, hogy
hogy alakult az elmenés. Már két
ízben hiányzott, félreismerhetetlenül -
határozottan, nekem. Két dolog történt
ta, ahol maga kellett volna; apróságok
ugyan, de kellemetlenek. Ne felejtsem
el egészen Leo mellett. Egészen ne.

Volta mindenféle iríralóm ami ma-
gát érdekli, de ma délután colloquálók
& rettentően drukkoltak. Majd legközelebb.

Gat. emyit: Jóna szeretne azt a képet
ami magánál van kiállítani. Pollacsekék
(Károlyék) címére küldje, ha küldi. Egyéb
két semmit sem hallani róla, a család
hallgat, mint a csuka, most Vukována
meg, az anyósához.

keresettel

Eduard

Herrn

H^r Georg v. Lukács

Berlin N.W. 40.

Im den Zeltten 12. III.

Édes Gyuri, 1909 dec. 26.

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

Jí volt magától, hogy Karácsonyra írt, nálunk az ünnepek mindig olyan sűrűk és fázós hangulatúak, és rettenően arva vagyok, mindenki elutazott háza. Most látom csak hogy mennyire ^{sokat} társaságosan foglalkozom másokkal. A mások mégsem én, és elmesélek ki jobbra ki balra és nincs mivel foglalkozni. Leveleket írni mostanában nehezen tudok. Nincs is mit. Hollokiváltam, nem jól sikerült, annyi az más velem történni szokott, egyébként vegetálok, nyomorgok, és nagyon sok bajom van magammal. Ilyenkor maga mindig kiábrándít nekem. Arról a bizonyos esetről nem akarok írni. Mondani lehet, de leírni egészen más. Különben is nem lett belőle baj, elmúlt.

Nagyon örültem, hogy az első német cikk jól sikerült. Az igazságtól fontos. Mi lett volna, ha németben is olyan cudar stílusa lett volna, mint szerény szolgája meggyőződése szerint magyarul. Vagy ne mondjuk cudar, mondjuk hogy nehéz. Hgy-e ezt szabad mondani?

Ami embereket illet: Herbert Gregeren van és a Kék székelt írja. Épp most küldte el a prologusát. Elhüldöng mert talán érdekli magát. A novella miatt még nincs válasz Oswaldtól, ellenben két verset, a két utolsót, amit már

egyner visszatartott, most le fogja adni. Ervin is hazatért,
Ihivel újra minden rendben van. Karli, az nincs nagyon jól, a
statisztikát csinálja és azonkívül állandó constipációi van-
nak. Olyan zöld és sűrű a képe hogy meg lehet tőle jé-
ni. Azonkívül pályát választ.

MTA FIL. INT.

Lukács etc.

Tomáról semmit sem tudok. Nincs itt és így nem ak-
tuális róla beszélni, és ha mégis beszélnék róla a család
valamelyik tagjával, félek hogy compromittálnám enél-
magát, mivel tudják hogy engem az Irma dorsa nem é-
dekelhet olyan nagyon, viszont azt is, hogy magával me-
gyn jobban vagyok. Így - e igazam van.

Herbert küld Szegedről egy levelet Brahmának és kéri
magát, hogy a „dr. Sz. M.” egy példányával együtt küldje el
melli. Hevén reményem van, hogy ott elolvassák. És a német
sége botrányosan rossz. Így még ha akarnák se lehetne
előadni. Nem mintha azt hisseim hogy akarni fogják.

Ismer vele, Gyuri, ne nyavalyogjon, hanem érezze
jól magát, dolgozzon, önjön és csináljon magának
pozíciót Berlinben. A propos: a következők hellottam.
Sinnel egy Pestre induló, vagy Pestnél valakit akadó
tanítványát magára és Herbertre figgelmestette, mint kiváló
és el nem mulasztandó férfiakra. Ritóok Emma mondta,
az illető az ő berlini barátja volt, akitől beszélt is mikor
ott voltunk. Tisztelem Leot, és ne látja, Holitzsbert. E.

1910 Febr. 11. I.

LIB. FIL. INT.
LUNDENS ARCH.

Édes Gyuri,

nem azért nem írtam még, mert vártam magától hírt, csak „nem jutottam hozzá.” Még pedig sajnos nem a munka miatt, hanem a semmizettség miatt. Nem dolgoztam utóbbi időben, és csodák csodája, először életemben jól éreztem magam pár napig. Igaz hogy most annál rosszabbul, mert lelkiismereti furdalásaim vannak. Elloptam az egész farsangi vakációzt, és nagyon szégyellem most. No nem baj, ezertul annál többet kell csinálni.

Történni most sem történik semmi. Minden a régiben van, néha-néha hall csak az ember egy-egy rossz hírt hogy el ne unja magát. Sok fejfájás van, meg izomgörcs, meg fáradtság, nagy minden-mindegyesség és „le jén ne

vaut pas la chandelle" - hangulatok minden-
félére vonatkozólag: mesterségre, meg szerel-
miekre, meg mindenre. Tulajdonoson nehéz
kötelesség a minden reggel újra feltá-
paszkodás kötelessége.

Minden arról jutott eszembe, (írás előtt
újra elolvastam a levelet) amit az utolsó
estéről írt. Hogy a mi tréfálkozásunkban
egy komolyságnak árnyékát érezte. Erről
jutott eszembe, hogy milyen kevésé szilárd
nak és ^{milyen} bizonytalanul érezte én minden
féle emberekhez való kapcsolatot. ~~Elkép~~
zelt kötelességek csak, amik összekötnek és nem
elszakítanak, csak el-képzelni kell őket,
hogy ne bódítsanak többé. Együtt megyünk,
de nem szorosan összefogódzva, nem

Kéz kézben; csak az ujjaink hegyei 'ennek
össze: nem kell erő, nem kell eleresztés
hozza, hogy elcsakadjunk, csak egy pilla-
natnyi szórakozottság, ránem gondolás. Egy
pillanatnyi, vagy egy napi, vagy egy heti.
Anyagtalanok, realitás nélkül valók még
az én viszonyaim emberekhez. Talán
egyik-másik az idő folyamán, valami
véres próba után nyer majd materiát.

Ez a baj - mincsenek kipróbálva a dolgok.
Szép, dekoratív, merész hajlású hidak,
de a megterhelési próba nincs még meg-
ejtve, és arra, hogy a próbánál az egész
gyönyörű, nehezen, sok éjszakán ~~ve-~~ re-
jésképpen felépített alkotmány a szaka-
lekba potyog, melyet át kellett volna hidal-
nia, ép anyagi, sőt talán több chance ~~na~~ van.

mint arra, hogy szilárdan megáll.

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Ez utóbbi olyan hosszú mondat vala, hogy indokoltan látnom azt a levelet befejezni. Még egy - két szót magát érdekelt emberekről.

1.) Oszkár Mentoneban van. Ezt lehet hogy tudta, de lehet hogy nem, hát megírom.
Une poste restante.

2.) Herbert átírta a novellát, új verset nem írt, a kékszakállút talán holnap befejezi. Tegnap előtt nála voltam, akkor éppen az ötödik agót nyitogatta. Azonkívül: Deutsch Rinálta neki hogy kiadja a meséket és novellákat összel. A csend, Tiholya, Embermese, Marianne országa, és a még megírandó tavaszi novella volna a kötetben. Hírségei vannak (Herbertnek) hogy elég-e az egy kötetre. Beszélt a versei Kiadására nézve Ignobussal, aki azt mondta beszél majd Habanyival, aki Pesteren van, és hogy nincs Riza-va. Ha nem akarja a bá-ó kiadni, akkor

Herbert a saját költségén akarja olyanfor-
mára, hogy a Nyugat Kiadásában jelennek
meg, és az esetleges deficitet ő fedezze. Tehát
a Nyugatnak nincs rizikója. Ebbe azt hi-
szem bele kell hogy menjenek Nyugatek.
nem gondolja? Törja meg hogy mi a véleménye
a dologról, ja?

3.) Karli rettenetes en rossz szímben van, leg-
fontosabb életműködésai a minimumra redu-
káltak, azonkívül nem tudja ügyvéd, orvos-
logus vagy politikus legyen-e, és az baj.
Szeretném megházasítani, de nem akar.

4.) Cécile beteg a pizsoktól.THONOLYAN. Egy
égési sebet csinált a hátán, azt inficiálta
és most fekszik. Én járok fel mindennap
köszönni.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

5.) Böske nincs jól, nagyon vérszegény és
idege és azt hiszem szerelmes. Elég je dolgozik

6.) Erwin és Ili ismét összekerültek, sörény-
nagy a szerelem, együtt vannak pülve-főve,
ugy hogy alig látom Erwint. Köhög, csúnyán
és Herbert azon aggodalmaskodik hogy
nincs-e mégis valami bibi. (Már amennyire
H. tud aggodalmaskodni) Különben nem sokat
tudok róla, Ilivel tanulnak együtt és így
hozzám nem jön, vagy ha igen csak Ilivel
együtt.

Berlin
† Ozrigány megjött ~~Párisból~~, Kedvesebb és
nagyobb lóköto mint valaha. neki, Kern-
stocknak, egyáltalán a csoportnak semmi
sikere, csak Meyer - Graefeneli tetőretek
Különben levágtak és kivették őket, legne-
gyobb sikere Fényesnek, Szimyeinek. Hiszen
erről majd is Leo magának. Nem róltam
semmit.

Nem tudom van-e értelme megírni magá-

nak, hogy Grigány Leoról erősen aggasztó
dolgotkat beszélt és Mandl Ottó ist. Sürge-
sen szükséges volna hogy vagy délre vagy
Davosba menjen. Amennyiben magának
hatalmában áll erre nézve valamit
tenni, tegye meg. Híni egyébként felment
az öreg Popperékhoz Hlitscher és Mandl
Ottó leveivel, hogy mit végezt, azt nem
tudom.

Hedves Györgyöm, most mennem kell,
minden jót és szépet kívánok magának,
és ha arrol aml Leoról itau, aggodal-
mat szeretem magának, ne haragudjon
minden lébe kaul voltomért, az a bizonyos
kevés praktikus de némi erkölcsi értékkel
bíró jó példaké magvult.

INT.
Rtc. Mi van a Shakespeare-előadás Részta-
fáral? Várom. Vagy nem lesz belőle semmi?

Isbn vele.

LIB. FIL. INT.
Lukács Arc.

INTA FIL. INT.
Lukács Ric.

3.00

3.50

4.00

4.50

5.00

5.00

Dr. George de Lukács

Cap Martin Hotel

près Menton

France

E. Hajós, Budapest, Anlich-u. 5. II. 4.

LA 46 17-650/22

1910 febru. 11.

Édes Györgyom:

előbb is; ma elküldtem a Karas-
masoffot, holnap délután pedig elmege a Kék-
szakállú Előrebocsátva, hogy én nem értek irde-
lomhoz, nekem nagyon-nagyon tetszik. Kiváncsi vá-
gyok, hogy mit fog hozzá szólni. Mindjárt írja
meg a véleményét, a szakszerű és részlete véle-
mését, jó? (A propos, a denevér szárny-ügy így
van: Aggunkat súhinta denevér szárnya. Egy
denevérenek a szárnya. Nem valami másnak, lám-
pának, barlangos éjnek, miegymásnak a denevér
szárnya, hanem egy denevérenek a szárnya, ahol
a denevér sikerült allegoriája az éjszakai titok-
zatos hatalmainak és hangulatainak. Sól meg-
magyaráztam?) Izgat mert nekem a Kékszakál-
lú nagy dolognak tűnik, nemcsak jobb írás-
műnek, de nagyobb dolognak, egészen másnak mint
a többi. Tehát kíváncsi vagyok.

2.
Herberttel a maga szives és aldosatkéző ajánla-
táról beszéltem. Herbert halásan köszöni baráti
szolgálatkészségét és bár a verset kiadása így
is menni fog, szives-örömet fogja épen a ma-
ga segítségét minden másnál előbb igénybe ven-
ni az „Utolsó nap” esetleges kiadásakor, mivel
épen tegnap értesült Heresi által Herbert, hogy
a darabot, se idén, se jövőre, de még harmad-
évre se, sőt egyáltalában soha nem fogják
jelenteni. Tehát Herbert szeretné azt kiadni,
hogy ne legyen egészen eltemetve. Amit az Em-
berese kihagyásáról és a misztikumoknak
a mesekötetbe való belevételéről írt, azt Her-
bert megfontolás tárgyává fogja tenni. Köszöni
hozzá való jó szívet és meleg üdvözlését.
Én is köszönöm, hogy annyira gondolt ránk és törő-
dik velünk. Azért használok többes számot, mert
nem lehetek róla, de úgy értem, hogy ez mind

3.

1910 febr. 17

MTA FIL. INT.

Lukács Rtc.

egy kicsit énnékem isról. Lehet hogy nincs ügy,
de én úgy örülök, hogy végre idyesni jut az eszem
be. Ugy látom, magának is sok dolga lehet, hogy
úgy ráér a más bajával törődni. Ami pedig
hálátlan foglalkozás, nem férfinak való, akinek
magának is van dolga a világon. Asszony-mesterség
az, az uristen is dühöt az olyan asszonyoknak ta-
lálta ki, akik semmi egyébre nem használhatók
(pl. én). No igen, ez nem tartozik a dologra.

Ribóczytól el fogom hozni a Beer-Hofmann-t,
a Karamasoffot bizonyára már megkapta, mire
ez a levél odaér, sőt talán a Kékszakállút is. A
Kékszakállú gyönyörű. Tudja, hogy én a barátaim
Leistungjait bizonyos fanyarkeserű mosollyal szok-
tam „jó”-nak, „szép”-nek találni, véleményem szerint
temperamentumbírányon, vagy talán túl követelő-
zőltem, vagy talán némi kis „verdrängt” irigység
és elkeseredés miatt (ez utolsótól bűntudásból
irtam), de ez igazán nagyon szép. Én sem a Szélpál

4. Margitól, sem az Utolsó napról nem tudom
biztosan hogy milyen. Jó-e, középserű-e, nagy-
serű-e, rossz-e. De erről meggyőződéssem, mely
és intuitív meggyőződéssem hogy nagyserű. (Minder-
ről pedig fölösleges Herbert előtt említést
tenni.)

MTA FIL. INT.

Lukács Rg.

Amin látni, magamról nem sok kedvem
vagyom írni. Nem sok örömeletem mondhatnék.
Nagyon ideges vagyok, gyakran rédülök és min-
dig fáj a fejem, pislogok, rángatózom és el vagyok
keseredve. Nincs elég vérem, nincs elég eszem és
nincs elég tehetségem. De ez már régi róta. Ezt
már egyis tudja, a többi embertől már nincs elég
energiám hogy írjak, bár Böskéről még szerettem
volna. Majd legközelebb. Már egy óra van.

Nagyon jól esik, ha levelet kapok magától.
Ha ez magának elég indító ok, akkor írjon nem-
sokára. Szeretettel

Edith.

intézkedni, atkár
írjon, tudja hogy a
meghíratott vagyok.

Esetleg van valamine szüksege Pesten, vagy el akar valamit

Ezer bocsánatot a levél elha-
nyagolt és gondosatlan Rube-
jeét. A tinta olyan romos, hogy
összehajlásnál az egész levél el-
piszkolódot és elkenődött.
Nem nagy baj, ugy-e?

1910 Febr. 17.

Z. MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

123
Mr George de Lukács

Cap Martin Hotel

prés Menton

France.

E. Hajós Budapest Antich-u. 5. II. 4.

1910 febr. 17-650/23

1910 febr. 17.

Édes Györgyöm,

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

1910 Febr 22.

ugy látszik még nem jött meg a Kékszaka-
Kalló, amit csodálok, mert még csütörtökön Rüdtem
el ajánlva, egy levéllel együtt, merdán pedig a
Karamasowot, amit szintén nem kapott meg még.
Kár, mert már nagyon vártam a levelet, Kisáncsi
voltam a véleményére a Kélszakállról.

Hogy nem írok magamról? Istenem, az olyan
elcsépett téma. Olyan kevésbé érdekes téma. És
az egész ügy (t.i. én) olyan unalmas és kilátástal-
an és lényegtelen, hogy nem éri meg a fáradságot.
Mit is írok? Azt hogy baj van? Himek? Ugyis
tudja. És nincs kedvem már piszkálni sem azt
ami fáj. Ez az utolsó stádiumok egyike. Nem
piszkálok más. Majd csak vagy elmúlik, - vagy
nem és akkor ugys micsaj lesz majd róla beszél-
ni. Olyan gyönyörű langyos seltős tavasz van oda

Kint és olyan őszi vég-hangulataim nekem. Túlra.

hagyon fáj, hogy nem szabad Málinak örö-
ni arról amit írt. Hagyon legyen szabad. Törje meg.

Hilda itt van. Kálmán lakik. Azt hiszem
elseje táján megy vissza, tehát találkozni nem
fognak, ami talán üdvözlő is.

Itt nőüljön az egész Bauer-család
tehát Ester vele. Majd ha a kékszakállúrol.
róla levelet megkapom, vagy más lesz a hang-
latom, hosszabban írok.

Szeretettel

Edith

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

123
Mr George de Lukács
Hotel Cap Martin

près Menton
France.

Hajós. Budapest. Aulich - u. S. II. 4

LC4C 17-650/24

1910 febr. 22

Édes Györgyöm,

MTA FIL. INT. 1910. Febr. 28.
Lukács Arc.

aggódok a Kékorakállú - Kézirat
miatt, hogy talán nem kapta meg. Tegnap mult
egy hebe hogy feladtam, é maga még nem
nyugtatta. Irgon, hogy utána járhasak ha
esetleg elveszett volna.

Újra csak annyi, hogy a Nyugat estélyén
találkoztam Baumgartenel, aki csatlakozott
hosszánk, sőt Czibányal és Mátyárral és Hel-
dával is velen még a Palermoba is eljött
saját jószántából. Én nem mertem hívni,
csak egy kicsit ijedtem néztem rá, mikor
a Kávéház elé értünk és makogtam hogy
nem tudom bemerjünk-e. Végre megkérdez-
tem: „Őn is jön, Baumgarten úr?” „Hogya!”
felelé az ifjú és bejött és borzasszó leeresz-
kedt és nyíjas volt, dacára annak hogy
a Palermoban a festők fullékjében egy kis

sakál (az „Égzelés”-től!!) feltűnt gyzomor-
görsökben a praulagor. Ez sen degustálta,
sőt hara is kísért, és igazán szeretetremél-
tő és kedves volt. Nem is olyan fűrészpörös
és nem is olyan savanyú, mint gondoltam. Igá-
zán nagyon örültem az esetnek, jól éreztem
magam vele, bár valószínű, hogy a kedves-
ség egyáltalán nem nekem tört, hanem
Hildának. De az mindegy. Nem vagyok
eléggé nő ahhoz, hogy ez különbséget tegyen.
Szidtuk a nagy dácit és dicsértük magat: a
jó volt. A báró mellesleg megint néhány
oly hajmeresztő írásbeliséget csinált
és csináltatott, hogy az már igazán nem
járja. Most már magának is szabad ridni.
Belátom, hogy szabad. Törz a kézírásról
Kérem rögtön, szeretném tudni hogy mi
van vele.

Σ.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

INTL FIL. INT.
Lukács Arc.

123
Dr. George de Lukács
Hotel Cap Martin

près Menton
France.

E. Hajós. Budapest. Anlich-u. S. II. 4.

194617-650 / 25

1910 Febr 28.

Édes Gyuri,

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910 ápr. 19?

lehettem jó febréssel az anatómiai szigorlatot.
De nem azért nem írtam magának mert tanultam.
Nem tanultam egy szót se. Hanem azért nem felel-
tem mert nem tetszett a levele. Semmi mondani
valóm se volt rá. Hát gondoltam: ha akar majd is
megint - ha meg nem is, akkor igazam volt és bökes
volt nem felelni. Tudja hogy én milyen vagyok, és tudja
hogy kifelé milyen hamar és egyszerűen intézek el min-
den sentimentalitást. Hát ezért nem feleltem. Kinevet?
Ha igen, nem jól teszi, mert én nagyon komolyan vettem.

Örültem annak amit a weimari tartózkodásról
írt - meg is mutattam a levelének azt a részét Herbert-
nek. Ugy-e ez nem ellenkezik az intencióival? Ő is
örült neki és küldi magának Teleki Kritikáját. (À propos,
nagyon szívesen nézem át a könyvét, de csak 21.-e után,
mert addig Kényszerűn kell az élettani szigorlatra, mely ak-
kor van. Faer addig?) Eislernek fog írni, azt hiszi Horváth
Tamas írta, és írni hogy Renaissance igenis fizet,

mekem nincs kedvem erről írni. Majd ha örvendek mond
hatok, akkor írok. Főzikailag, idegességemtől, vére-
gességemtől és krónikus bélhurutómtól eltekintve, elég
jól vagyok, kicsit megfagytam és mindig nagyon fáradt
vagyok.

Újra néha nem igen van, ha csak az nem, hogy nem
megyek ősszel Berlinbe. Jóváre belgyógyászatot kell hallgat-
ni és jobbat mint Pesten a fiatal Horányi, Berlinben
sem talállok. Hát mincké megyek el. Akkor sem memlek
ha Herbert nem volna, pedig van. És mi tegadás benne
nagyon de nagyon nehezen hagyom itt akkor is ha okvet-
lenül muszáj volna. Hát még ha nem muszáj. Kivár perze
art az esetet, hogy ő jobban szeretné ha elmennék. De hát
ezt igen nehéz volna megindni tőle. Talán maga?

Ha olyan hangulatban lerek, majd újra írok. Most
nemem kell. Írjon maga is, ha van kedve, ha nincs, ne.
Főleg olyanokat ne mint a múltkor levele. De jegyezze meg
magának, hogy igen nagyon könnyű megbánni. 1914

Szeretettel ~~English~~

Perre hogy feleltem J. Kás - ~~English~~
tydjára már réges régen.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

apr. 1923

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910
ápr. 19?

amint Herbertől hallom, maga ugy-
látszik nem kapta meg a levelet, melyet
11.-én adtam fel, hogy 13.-ára odaérjen.

Más a Kártyáján csodálkozom, hogy csak
Herbert levelet említi, az enyémet nem.

Nem nagy kár este ha el is vészett, nem sok
állt benne, csak születésnapj üdvözlét, jó-
kívánság, miccymás. Ezt csak magának lehet
inni, más ember ugysen hiúvá el, hogy az
a levél tényleg megíródott, tényleg el is küldet-
tett é, tényleg upplátzik elvessett. De maga
ismer engem é tudja hogy első sorban nem
mulasztanám el magának gratulálni,
másodszor nem mondanám melegségre
ast ami nem igaz. Ugy-e. Talán csak késik
és még meg fog érkezni a levél.

Nekem, és Gyuri, a világon semmi mondanivalóm nincsen. Mert miért? Mert azért, hogy május 10.-én dolgozom kémiaiából és 15.-én fizikából, stb. Tehát az én fejemben a gázok Kiterjedési együtthatója matchichev táncol a para-oxiphenyl- α -amino- β -oxipropionsav képletével. És így a legjobb alkalmat mellett sem vagyok képes egyelőre gondolni. Azért is ne vegye rossz néven, ha keveset fogok írni és főleg ne tekintse kifogásnak, hogy maga is keveset írjon. Helyettem majd annál többet írjak majd Herbert, a derék jó fiú.

Máival ha találkozik, köszönetem. Leot és Holitschert is.

A Karok még valamit kérdezni. Herbert ki akarja menni ősszel Berlinbe. De mincs

pénze, miután az Utolsó napot nem játsszák.
Tehát kölcsönt szeretne felvenni, 2000 Ko-
ronát, valakitől, ahinek nem sürgős hogy
visszakapja. Ő Baumgartenhez akar for-
dulni, mint ahinek sok pénze van. Én
est nem pártolom - bármennyire szeret-
ném ha Herbert is Rijonne ösrel - és
ilyen véleményezéssel felterjesztem magá-
hoz: szentelenség egy vadidegen embertől
pénzt kérni kölcsön. H. az én véleményem-
re nem sokat ad - mi a magáé? Kégy-e i-
gazam van!

Én már olyan cudar álmos vagyok,
hogy egyáltalában alig tudom mit írni. Majd
máskor, ha több időm, vagy korábbi lesz,
többet.

Szeretettel

Σ.

Édes Gyuri, vmi nimes idom, holnapután viz,
gázom újra. Itt Ruldöm H. Begyaltb. allkoti-
sát. Talán érdeklő. Törhetna.

Mercedel

Sdith

Ebben a perben Kapitán a Bevelenölansját. Kö

szőm. Gratulációkat, tawrendet, etc. Böske
eddig chemiából Ritinsen, fizikából jól vis-
gázott. Laci ugyannyi. Ervin csak 20.-án tessi
az előt. Misi is nagyon későn.

HAJÓS EDITH

Nagyon drukkolok, mert nem tudom a che-
miát. De azért nem fogok talán elcsúgni. Várom
a levelet.

Herrn

INTA FIL. INT.
Lukas Arc.

Dr Georg von Lukács
Bayreuther Strasse 45. II.

Berlin W.

E. Hajos, Pest. I. Arlic - u. S. E. 4.

LC 4617-650 / 26

1910 Apr. 19?

Édes Gyuri,

1910 ápr. 27

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Jólydon akarok levelet írni, de sehogysem megy. Szigorúabban és fő a fejem emiatt, egyebet miatt. Most már a napokban mégis fogok írni, sok mindenféle történet H. dolgaiban is, ami érdekelheti magát. Ő is írt ma egy kártyát, talán ezzel egyszerre kapja. 10.-én, 15.-én, 30.-an vizsgálom, és igaztalan Kőzombán vagyok tulajdonképpen az egész ügygel szemben. Valószínűleg két tantárgyból el fogok bukni. Ennek a kellemetlen volta, már most előre veti az anyjékat és ésthebeti rosszkedés vagyok. Amik is meheren ink. Szeretettel S.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MAGYAR KIRÁLYI POSTA

LEVELEZŐ-LAP

Exim. Herrn

144617-650127

Herrn Georg von Lukács
Bayreuther Strasse 45. Berlin W.

Oly külföldi államokkal való forgalomra, hova a levelezőlap díja 10 fillér, külön 10 filléres levelezőlapok szolgálnak.

Édes Gyuri,

Herbert megbízásából küldöm
itt a mosolygó Tündés Ilona meséjét, mely-
nek első elküldését és elvezését bizonyára
tudja már. Ugyancsak H. felől, ugyancsak
az ő megbízásából a következőket kell megír-
nom: (hogy elején kezdjem a dolgokat) - a Szin-
játék elejében Bánoóczi H. nem tudta mit
csináljon: szolidáris legyen-e, vele és vegye vissza a darabot, ami-
nek azért volna igen kevés értelme, mert az Bánoóczi dolgán nem
változtatna, pressiót ^(gyakorolják) enél nem lehetett volna, egyfelváltásos totó
lévén a világon mint balek aki előadhatja, ellenben H. darabja
fióka maradt volna. Ha pedig ő is elejti Bánoóczi sós nélkül,
akkor ocsmány fráter. Tehát dilemma. Én, a smokk azt taná-
csoltam: Bánoóczival stehen und fallen. A kérdést Bánoóczi
oldotta meg, időközben maga lemondván a Kékszakkallú ren-
dezéséről. Más baj is volt: Törzsnek nem akerródzott Ferenczi
Sárral játszani, akit pedig, az övé lévén az egésznek az őtfele,
egyszerűen kihagyni a fizettség háttérain belül maradván alig le-
hetett. Ekkor Hevesi Sándor azt mondta H.-nek, hogy Tóth Imre
üzemi, adná be a Kékszakkallút a Nemzetlihez, ő minden befo-
lyását érvényesíteni fogja, hogy a bizottság elfogadja, amely
különben ma már Balázs Béla-darabot nem utasíthat vissza,
pláne mióta az utolsó nappal annyi Komediat csináltak. (Közbe-

vetőleg emyit: a Polgár és nyomán még néhány lap megfűszerezte
Tóth Imrét, amiért nem játsza Balázs, Szilágyi stb. elfogadott
darabjait. Tehát ugyánakkor innét fű a szél.) Utóbb Hevesi mégegyes-
sőt, aztán Csáthó is, egész hivatalosan. (Ez H. kifejezése: ^é nem egé-
szem értem hogy miért hivatalosan és hogyan) H. zavarban volt,
nem akart a Színházakkal szemben illyen lenni. Azonban Bá-
dos (aki csak látszik, de kedves és derék embernek egyszer-
mind, és aki ebben az ügyben igen tisztességesen viselkedett.) hall-
ván a dologról, maga mondta H.-et, hogy önlétségre volna nem
felhasználni a chanceit, csak adja a Nemzetnek, etc. De úgy-
Herbert tegnap beadta a darabot a színházhoz és állítólag
a jövő szombat elején játszának. — A Tilap új szerkesztője Gerő
helyett valószínűleg Kabos lesz. A Színházakat ezertül küldök
magának. A akkének második részében sajnos sok hiba van,
persze mert nem én corrigáltam, mint az első részt. H. erősen
Készen Berlinbe öszre, sőt még az sem lehetetlen hogy tényleg
ki is megy. Azt hiszi hogy lehet majd valamit kint a drámai
érdekében.

Szeretnék egyetnást hallani magáról, hogy hogy van, hogy
hogyan fogadta és mit mondott Simmel, dolgozik-e, önlé-
busul-e, etc. A múltkor kaptam Velencéből kártyát J.-től,
nem tudom, hogy e kihintető figyelmét mivel érdemeltam
meg.

HA FIL. INT.
Lukács Arc.

Tíz nap múlva vizsgáron. De ha oly biztosan nagy ember
válnék magából és Herbertből, amilyen biztosan én el fogok
zúgni, akkor egészen meg lenne elégedve. Ugy, el fogok
zúgni, mint egy harang, pedig az nagyon zúg. A propos, talán
édeklí, hogy Szécsi Egon jól letette az ügyvédit, tehát lakodalom lesz.

Szeretettel Edith

1. A FIL. INT.
LUDWIGS ARC.

Budapest, 19.10. május 2. hétfő

SZERKESZTŐSÉG: VI., TERÉZ-KÖRUT 17. TELEFON 126-00.
KIADÓHIVATAL: VII., ERZSÉBET-KÖRUT 42. TELEFON 81-78.

Édes Gyuri,

Írtam a minap egy elég hosszú levelet, azt ugylátszik még nem kapta volt meg, a-nikor a Kárpát írt. De azért újra írok, mert előreláthatólag most egyideig nem fogok. Nem tudom Herbert mit és mikor írt magának, ezért az új folyóiratból nem referálok, arról ő többet tud. A könyvét illetőleg: Felelő azt

mondta, hogy a Színház Következő-utáni számában (a Következő t. i. Reinhardt-szám) írni fog róla. Hogy mit azt nem tudom, de azt igen hogy írtatik neki a könyve. Megbotránkozással hallottam viszont a magyarfeleki újságban hogy Leonak a kritikája már egy hittel eselött megjelent a Magyar Hírlapban. Én persze nem láttam, mert tudvalegőleg nem olvasok újságot. A megbotránkozás azért, hogy nem írt meg, vagy nem küldte el magát a cikkét nekünk. Tudhatja hogy érdekelt. Ha lehet küldje el, vagy magának v. Leonak biztosan van belőle.

Hírdától ma reggel kaptam egy 8-oldalas levelet. Kérderi többek közt a maga címét, mert sejti hogy nem lakik már a Marx-burgerstrassen és az újat nem tudja. Panaszkodik, tavasz van és ő egyedül sétál. Trézszel bennünket pestieket minden félét, - többek közt Reinhardtért (!). Anna gondol hogy jövőre vidékre megy, valami intézetbe, internátusba, vagy mi a mindába. Nem vigyél. De hát ki vigy-e?

Örülök, hogy dolgozik, Gyuri, tegye is. Ami engem illet, hát nem
nagyon jól vagyok. Nem tanulok, nem tudok tanulni, a vizsgával
nem törődöm és borzantó ideges vagyok. Igazán nagyon ideges.
Sok bajom is van, mindefféle, nagyszámú és embertársaimmal.
Mindefféle nagy érzelmi rummlitok. Töröri az ilyeneket.
Hát most már nem tudok írni, nagyon ideges vagyok és
az írás is idegerít, mert lassabban megy mint a gondolatok.

Tól tudnám, ha írva nekem, de nem muszáj ha nincs kedve.
Küldje a Leo cikket, és egyszer a mosolygó Tünde flóra
is küldje vissza, ha elolvasta. Azóta is írt egyet H. de tja
rossz, ocsorág, hogy régebben elkerültem.

Zeneke

Tud

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

SZINJÁTEK

Szerkeszti BARDOS ARTUR

Irják: Ambrus Zoltán, Alexander Bernát, Adorján Andor,
Buro Lajos, Brody Miksa, Csáth Géza, Erenyi Nán-
dor, Falus Elek, Fenyő Miksa, Füst Miklós, Goth Ernő,
Hatvany Lajos, Heltai Jenő, Hevesi Sándor, Ignóty, Job
Dániel, Kern Aurél, Kemény Jenő, Komor Gyula, Kosztó-
lányi Dezső, Lengyel Menyhért, Márk Lajos, Márkus László,
Marffy Ödön, Miklós Jenő, Moly Tamás, Nádas Pál, Nagy
Endre, Osvát Ernő, Radvány Ernő, Relle Pál, Révész Béla,
Ruttkay-Rothhauser Miksa, Salgó Ernő, Sebestyén Károly,
Siklós Albert, Szilágyi Géza, Szini Gyula, Stromory Emil,
Vajda László, Váradi Antal

SZIKLAI JENŐ KÖNYVKERESKEDŐ KIADASA Q
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 42

Herrn

Dr. Georg von Lukács
Bayreuther Strasse 45. II.

Berlin W.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

164617-650/29

1910 maj. 2.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

nem lenne olyan jó és
küldeni el nekem a berlini egye-
tem tanrendjét? Kérem szépen.

Miért nem ír? Szeretnék min-
denfeléről hallani, pl. meg-e
W....-r. ba, meddig lesz Berlin-
ben, etc. Holnapután szigorlatozom
fizikából, d. u. 3 órákor, imádkoz-
zon este.

H. mai délutánt arra szánta,
hogy magának írjon egy nagy-nagy
levelet. Tehát róla mindent meg fog
hallani, olyan meg nincs mit írni. Hallom
együtt volt Malival és ő megkedvelte mi-
gát. Örülök. Sz. S.

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

MAGYAR KIRÁLYI POSTA

LEVELEZŐ-LAP

Exim. *Herrn*

Dr. Georg von Lukács

Bayreuther Strasse 45, II. Berlin W.

Oly külföldi államokkal való forgalomra, hova a levelezőlap díja 10 fillér, külön 10 filléres levelezőlapok szolgálnak.

1910 máj 9.

Valamit elfelejtett em: Herbert írni, hogy mi van Baumgarten Pester Lloyd-beli cikkével, mert Eisler Mihály Idősebb napjaink szerint írni a maga könyvéről és csak azért nem ír, mert maga Baumgarten akarta, ha azonban Budapest, 19. május 12. csütörtök

SZINJÁTEK

Szerkeszti BARDOS ARTUR

Írják: Ambrus Zoltán, Alexander Bernát, Adorján Andor, Buro Lajos, Brody Miksa, Csáth Géza, Ezeri Nándor, Falus Elek, Fejér Miksa, Füst Milán, Goth Ernő, Háy János, Heller Jenő, Hervei Sándor, Ignóty, Jobb Dániel, Kert Árpád, Kemény Jenő, Komor Gyula, Kovács László, Lengyel Menyhért, Márk Lajos, Márkus László, Mátyás Ödön, Miklós Jenő, Moly Tamás, Nádas Pál, Nagy Endre, Osvát Ernő, Radvány Ernő, Relle Pál, Révész Béla, Ruttkay-Rothaus Miksa, Salgó Ernő, Sebestyén Károly, Siskos Albert, Szilágyi Géza, Szini Gyula, Szomoró Emil, Valda László, Váradi Antal

KÖNYVKERESKEDŐ KIADASA O BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 42

SZERKESZTŐSÉG: VI., TERÉZ-KÖRUT 17. TELEFON 126-00.
KIADÓHIVATAL: VII., ERZSÉBET-KÖRUT 42. TELEFON 81-78.

Bemem írt, akkor Eisler fog. Valamint kis minél előbb.

1646 17-650/142 MTA FIL. INT. LUDWIG RIG.

Édes Gyuri,

csak egy pár sort akarok írni, ma jutalom-lustálkodás lévén, mivel tegnap le-
teltem a fizika szigorlatot. Csak egy pár sort,
mert nem sok irni való van. Most nem belelek,
hanem szigorlatozom - ha valakivel vagyok,
hát magamszörűkkel, medikusokkal - mester.

szigorlatok vesznék körül mindenfelől - mindenki arról beszél ami
engem is izgat és foglalkoztat - magammal nem sokat foglalkozom,
szigorlatokat hallgatok és ott tanfoglalkozok a dekanatus folyosóin
izgatott megbeszéléseket folytatok teljesen ismeretlen emberekkel
a tejsav erjedéséről vagy az ő és az én chanceaimról a szigorla-
tot illetően. És tőlem feltehetőleg tanulok, bár az nem sok. Hanem azért
jó ha az embernek dolga van. Egy kicsit prókés - egy kis „shirking”
de néha azt is szabad. Maga sem tehet mást, mint hogy sokat
dolgozik. Ha ugyan tud. Ha tud, akkor nincs baj. Ha pedig nem tud.
na, menjen el Berlinbe, ott barátságosabban és nem jó leülni, ha
az ember nem dolgozik. Most már ugys felip - meddig még van, menjen
utazni, vagy más városba, Firenzebe, Sienába, Weimarba, nem tudom
hova, és ott talán majd tud. És ne felejtse el, hogy maga ma már
nem csecsemő író, akinek minden héten egy kilót kell híznia, hogy em-

~~szívesen~~ legyen betöltve. Próbáld, ha lassan érkezik mint a jó bor.
A pesti ~~ifjúság~~ tehetségek letörési idejét szerencsésen elmulasztotta,
más huszonöt éves és még dolgozik és csinál és akar és tud, —
hát mit akar még?

Nem tudom külddtek-e más magának egy példányt a Renaissance meg-
jelent első számából, Akartam én, de Herbert azt mondta, hogy
maga biztosan már kapott. Ha nem, írja meg, majd küldök.
Nekem nem nagyon tetszik az a lap. De Tászi és Kabos és Ba-
lárs(!) tényleg irnak bele — de hát Herbert biztosan megír-
ta, ami erről írivaló. Mi van a modernfilozófia-akkal?

Édes Gyuri, Herbert azt mondja, hogy maga figyelmeztet mehe-
tel rá, mert nem írt neki már régen és a Tündér Glóriára nem
volt megjegyzése. Nem hiszem, hogy igaz van H.-nak. Maga
azért nem írt valószínűleg, mert ő tartozik levéllel és azért
nem lett megjegyzés a T. J.-ra, mert jelezték telen táscáknak ta-
lálta. Igaz? Ezt csak azért kérdezem, mert szeretem, ha az elmé-
leteim brizabolódnak. H. egyébként most írt egy új táscát, amely talán
jelenre fog magának. Ha megjelen, majd elküldöm, Kéziratban
nincs, meg csak egy példányban.

Édes Gyuri, H. nagyon egy új darabot akar írni. De nekem nem akar
róla beszélni. Azt mondja röstell, mert rólam lesz benne szó. Nem
tud maga valamit arról? Írja meg amit tud róla, jó? Kíváncsi vagyok.

Most mégis két oldal lett a pár oldalból. No nem baj. A legközeleb-
bi száma után majd írök újra. É. Igaz! A Kéziművek Rukya bája. Nem
tudom mi jutott a Málé eszébe.

Édes barátom, 1910 máj. 18.

MTA FIL. INT.
Lukács Rtg.

Az igaz nekem, hogy igaz, és magam-
ról. Ugyis irtam volna, de magamról biztosan nem. Így
majd megpróbálom. Sok jó nincs. Csak próbálok semmivel
sem törődni. Olyan kicsit keserű "God made him, there-
fore let him pass as a man" álláspontból nézem ma-
gam, és nem ugrálok. Azt hiszem kezdtek öregedni. Nem
testileg, csak így. Nem tudom hogy magyarázzam meg ahogy
most vagyok. Talán úgy kellene mondani, hogy mindent
amit teszek vagy nem teszek csak külső okból, minden
belső viszhang nélkül teszem. Azért teszem amit eset-
leg teszek, mert valaki úgy akarja, vagy valaki nem
akarja hogy másképp, vagy mert a helyzetnél fájóan em-
lékező, vagy akármiért. Bennem nem történik semmi,
beiguloroktam és minden simogató és minden utó
a gubót és csak, és meg sem érzem. Égőz ketté-
vált vagyok - ruhámak érzem a testem, az egész
külső életemet - sőt valaminek, Különben csak mint
a ruha. Eppen ezért társ ^(viselkedésben, modorban) soha ilyen jókedvű, ilyen riblikán-
trónusú nem voltam. Az az arc, amelyik most úgysem

az anyém, és a nevelés se az anyém, és a sírás
éppoly kevésbé volna az. Távol a dolgom után, terhek-
veszek, lehetőleg nem vagyok terhére az embereknek,
nem sokat törődöm velük, és nem édekkel senkire.

Hát így nem vagyok nagyon jól. Magának ezt csak
azért írom meg, mert mondta és mert úgyse tarto-
zik rá. Nem istitkolni való, hisz magának az nem
fáj. És ha én nem lennék olyan furcsa mint amilyen
vagyok, talán sose lett volna köztünk senki. Ha ál-
lok nek is, kérem ne említsen engem. Ő olyan jó hozzám
és úgy szeretné ha jól érezném magam és annyira
joga hogy én most jól érezsem magam hogy akkor
hogy azt higgye. Pedig az olyan rettenetesen nehéz
és nagy feladat, jól érezni magát.

Édes jó barátom, most nem írhatok többet.
Talán holnap, talán holnapután majd írok újra.
Nem muszáj felelni, Tot' csak most nekem ma-
gának írni, ez az egész.

A Ritoók Könyvét meg ma elküldöm.

Szeretettel

A chemie szigorlatot is "jó" eredménnyel E. telttem le.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Dr. Georg v. Lukács

Bayreuther Str. 45. II

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W. 62

E. Hajos, Budapest I. Anlich. - u. S. II. 4

LG 46 17-650/32

1910 maj. 18.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

1910 jún. 18.

jól van, minden rendben van. Arról volt
csak szó, hogy én nem tudtam úgy áll-e a dolog
ahogy maga írja (ti. hogy azért ilyenek a levelei).
Hogy ilyenek az nem baj. Nagyon öntlen a leve-
lének és nem értekem félre se hangban se
másképp. Most nem írhatok, mert pizorlat előtt
vagyok és kifejezhetetlenül ideges. Kedden
délután vizsgálom, aztán majd írok. Van mit,
sok. Régi nem írtam magának tulajdonképp. Újság:
1) Eisler cikket ma elvittem az édesapjához 2) A
Kékorakállat nem fogadták el. 3) Deutsch az Ady-
kudarc (fordalmai Petőfi) óta abbahagyta a
regénydalmai művek kiadását és egy a Herbert kötetét
se adja ki. ~~Amikor~~ Tölket vizsgál után.
Még egyszer: nagyon öntlen a leveleimnek

Σ.

Herrn

W. FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr. Georg v. Lukács
Bayreuther Str. 45. II.

Berlin W.

Édes Gyuri,

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

nehézem fogok ennek a levélnek a megírásához, már tegnapelőtt óta gondolkozon rajta és félelt tőle. Mert amit az utolsó levelemben írtam, hogy: jól van, rendben van - az nem volt igaz. Galt nem volt energiám akkor ezt a levelet megírni és provisorikusan a könnyebb végét fogtam a dolagnak.

Édes Gyuri, ha énnekem maga és a magához való viszonyom egy kicsit is kevésbé volna fontos mint amilyen, nem törték semmit és hagynék mindent menni a maga útján. De a magával való barátságom az én legkomolyabb emberviszonyom és félve vizsgálom rá.

Tehát: - nem tehetek róla, a levelet úgy írtam hogy az alamszna, és hogy mégis baj van miközöttünk, Gyuri. Tésztéség és érvelés nélkül mondom ezt; így van,

1910 jún. 24.

nem következik belőle semmi egyéb, mint hogy szed-
mos tapasztalatomhoz mégis járul. Én más anyagi
híddeszkadást értem meg, hogy megtanultam nem
bizni sem az anyag jószágában, sem az építkezés tilá-
ságában. Bizonyos egykedvű, Kurta „ugyis tudtam”
geisztussal éppen feltekerem az ilyen dolgokat.

Édes Gyuri, én görsösen, maniakusan félek, hogy
maga talán nem elég rigorozus és valami kimélet-
hasznosság csuszik be közénk. Akkor én nagyon régebb.
nem magam. Érti hogy itt nem sentimentalizálásról
van szó, hanem arról, hogy igaz-e még ma is a mi
barátságunk. Nekem azt tudnom kell, mert nagyon
beesés volt nekem ez a viszony és mert rosszul tűröm
a kétkedést. Régeze, én semmi konkrétet nem tudok
mondani, csak egy érzem, maga velem szemben
is „az asszony csak asszony” (etc.) állásponton áll. Én ezt
értsem is, méltánylom is, csak szeretném magából halla-
ni, hogy így van-e tényleg. Én feltétlenül el fogom hívni

minden szavát amit a levelemre felelt, csak arra kérem, hogy ne legyen tekintetben rám amikor ír. Így írjon mintha Gharnadik reményével volna szó. Kérem, kérem legyen olyan skrupulózus, mint amilyennek ismerem.

Ami engem illet: nem sok fontos történet velem, ha csak az nem, hogy ősszel elmenyek hazulról lakni és magam fogok megélni. Így hát keresetek keresek. Ugy látszik most nálam ^{újra eljött} ~~minden~~ az az idő amelyben minden fonál elszakad. Már egyszer volt egy ilyen nagy összeomlás négy évvel ezelőtt. Nem felelt tőle.

Herberttel is így van: nagyon szeretem ugyan őt, de ugyanakkor folyton tudom, erősen hogy idegen, reménytelenül, gyökérből idegen. De hát istenem, végre is ehhez hozzá kell más valahára szokni, ehhez a közeli idegenséghez. Nagyon jó hozzáam és undor hálátlan vagyok ha ez nem elég nekem. Igaz?

Édes Gyuri, nagyon örülök, hogy maguk most olyan közel
jutottak egymáshoz Herberttel. Mindig akartam és szeret-
tem volna ezt. És most ő ugyátszint elvesszte Zoltánt
- (hiába, a más mestersej vagy ék) és nagyon egyedül
vona maga nélkül. Mert én - én nem ocsánitok. Ki-
fele áll a zekeren tudja tőle is. Nem vagyok em-
berk közí való, túlságosan ideges és bizalmatlan
és félénk vagyok. Öhozá még túlságosan keserű is.
Törődjön vele, írjon neki gyakran, ha tud, és sokat.

Ha most tovább akarnék írni, akkor jönnének
csak a legkomolyabb nyavalyák. De ma késő van
nagyon és fáradt vagyok és Herbertet korán fel kell
keltenem. (Nálunk lakik a Svábhegyen) Talán majd
máskor.

Az utolsó
részét is
lehettem.

Tölem vele, Gyuri, jó dolgozást.

Ha eddig még
nem tette, kérem
kövönje meg Ma-
del Ottóval a ne-
vember a tanrendet.

Ha esetleg ~~azelőtt~~ július 2.-ig nem volna ideje nekem
írni, azontúl Történelyesre címezze így: H. S. Moscovits Géza
névén, Alsó-Történelves, u. p. Rákóczi, Zemplén vm.

Herrn

INT. FIL. INT.
Lukács Rec.

Hr. Georg von Lukács

Bayreuther Str. 45. II.

Berlin W.

1
Édes jó Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910 júl. 6.

Kérem, kérem bocsásson

meg, ha rossz órát okostam magá-
nak. En valahogy olyan magától és
letűdönek éreztem, hogy maga már
a régi levele megírásánál tudta, hogy
~~én~~ én milyen örömmel és szeretettel
és hálával fogok elteli mikor olva-
rom. Itt nem gondoltam, igazán
nem, hogy maga még ezután is
azt fogja hinni hogy én

Hát olyan Romiznak tart engem?
Vagy olyan ostobának? Nekem azt
most el kelljen mesélnem, hogy
milyen örömmel, milyen levelet, mi-
lyen fájdó voltam, mikor azt a bűs-

el nekem akkor, amikor találkoztunk,
nekem most más igazán nehéz ezt
írni, annyira mult más és igazán
annyira régyelem magam miatt,
hogy ezt most írni csak meg.

Nagyon - nagyon Köszönöm hogy olyan
jó hozzám - próbálom majd meghe-
lenni azokat hogy többé ilyen sem
hozzám sem magához, sem a viszonyok-
hoz nem méltó gondolatoknak helyet
nem engedek. És ha eszembe is jutna
ilyesmi - hiszen az nem tőlem függ
hogy mi jut az eszembe - akkor el
fogom olvasni a mai levelét és re-
gyszer fogom magam. De nem hiszem
hogy jut majd eszembe. Nagyon - na-
P.S. Igazán nagyon régyelem magam

Gyón mélyig éreztem ^(meg) a mi összetarto-
zásunkat a maga szavaiból. És vala-
mi nagy biztonságérzés fogott el - meg-
búntottam magát és nagyon érzékeny-
talan és íme mégis... Jó tudni, hogy
nem tönk el valami, ha erősen neki-
tűnőnek is. Ez - bár a kijelen-
tesen magáról szemből talán nem
bulságos kiméletre mutat - megéle-
tést a nagyon keserves hébet amit
emírt elbúslakodtam.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Kérem, kedves jó Gyuri, írjon nem-
sokára, hogy nem haragszik-e rám
egy csöppet sem. Most mégis nyugta-
lanul hogy hitte kicsit. Telelén ma
is amit a ma reggel írt levelemből
az esetleges találkozásról mondtam.
Most Isten vel. Kérem írjon. Halás. esetleg 5.

nyos levelet magának megírtam, &
hogy milyen nagy-nagy töreséget
éreztem magam körül; milyen egy-
dül voltam — és aztán hogy hogy
kiemelt engem mindebből a maga
jószágos, kedves, meleg, az én oktalma-
m ideáimat komolyan megvívó és
az fölényesen lemosolygó levele, amely-
nel jobban én még oda fe írott se-
dli nőnek nem örültem? Ezt maga
igazán nem tudta volna? De hiszen
maga is azt írja hogy így kipróbált
Kézre Gyuri, most már ne okoskodjunk,
és ne sentimentalizáljunk, fogjunk
képen komolyan kezni, és a - eli-
merem hogy nagyon is megérdemelt - hát-
bontásokat, melyeket nekem csak, tegye

on

96

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr. Georg v. Lukács
Bayreuther Str. 45. II.

Ajánlott

Berlin W. 62

Hajós Edit, Alsó Közbélyes, u. p. Rákóczi, Zemplén
vm.
Magyar.

L946 17-650136

1910 júl. 6.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

Röthelyes.
1910 júl. 6.

vége itt vagyok Röthé-
lyesen, sok viszontagság után, és most
írok neked magának. Nem exku-
zálom magam amiért a két kedves
jó levelére nem feleltem. Nagyon fö-
löslegesenek tetszett nekem felelni.
Mert azt írom, hogy örültem? Azt ugyanis
tudhatja. És oly rebenében ideges
voltam, hogy nem mertem tollat és
papírt bízni magamra. De kérszege-
sen elismerem, hogy nagyon ostoba vagyok.
Csakhogy az más így van: ha én ide-
ges vagyok, akkor az időzési má-
niában nyilvánul. Ezáltal a szokottnál
is idegesebb voltam (mint azól közre,
nehányszor sírógörcsöm volt. Énnekem!)

és az üldözési mánián a legerősebb
és legrosszabb ember viszonyaimig tudott
behatolni. De hát ez már így van és
nem lehet rajta segíteni. Csak meginni
az ilyeneket a másoknak, az orszá-
g.

Azért sem írtam eddig, mert sok
lajom volt. Az apám nem volt meg-
elégedve a szigorlatommal („jó” miní-
sítést kaptam, azaz a középiskolai
„kettős”-nek megfelelőt. Talán bizony
kibüntetését várta volt.) és hát - én
elmegyek ősszel hazulról élni. Mivel
a szüleim ebbe nem egyeznek bele,
az anyagi támogatás megvonásával
akarnak majd pressionálni. Tehát

Keresni kell, ami az én mesterségem
mellett elég nehéz, mert kívátsz
nem vállalkozni, lévén jövőre d. e.
előadás, d. u. Klinikai. Nyághoz kel-
ni lenne bejutni, az esti munka, ama-
rárnék. Ehhez viszont nincsenek össze-
költéséim. Hal az sok gondot csinál
nekem.

Hamar, hogy el ne felejtsem: megírtam
én magának hogy Tülep Lajos kéri
küldjön neki egyet. "A keleti és a for-
mák" -ból Firenzebe? Azaz hogy tu-
dom, hogy megírtam, de hogy el is
küldtem-e, nem tudom. Sok fiúkat
tartok ott, mikor más megírtam
és így aztán más nem tudom megál-
lapítani, hogy mi is ment tényleg
el. A Goethe és a Szingatékot

(a kékszakállut tartalmazót) elküld-
tem, remélem megkapta.

MTA FIL. INT.
LAKÓCS FIB.

Hogy minden öröm és gyönyörűség
teljes legyen ez világon, Karlit
kb. egy hét - 10 nap múlva operál-
ják (valószínűleg) és a családja nem
tud róla, sőt senki sem tud róla
^{más} mint én (maga tudhatja, mert Ber-
linben van és diszkrét ember) és
nekem kell majd vele lenni. Emel-
lett persze a váradi terv a vízbe-
esett, ugyanígy az erdélyi is. Ne-
hogy az istenért megtudja Böske,
hogy miért nem megyek Váradra!
Senki se tudja meg Kérem. Ter-
mézetesen ez sem túlságosan kelle-

meles ügy, bár versély nem igen van.
Iszalom azonban mindenestre elég.
Amint Karli felkel az ágyból, elutazom
valahová víz mellé, az idegeim
rendbehozni, mert így más igazán
nem megy tovább. Hogy hová, még nem
tudom. Maga nem megy sehová sem
nyáron? Esetleg találkozás? Nem le-
het? Nagyon szeretném.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes jó Gyuri, én nem tudok töb-
bet inni, mert minden hajszálan
külön vibrál az idegességtől, és
küntben is csak egyszer napjában
meg a jósa, amelyet is elcsipni
a legnehezebb dolgot egyike. 12.-ig
lelek itt, címem: Alsó Kőtvéhes,
u. p. Rákóczi, Zemplén vm., Nagys. Z.
Moscoritz Geyza ut. címen.

Ittán Pestben leszek, Karlival, és
asztán még nem tudom hol, messze.
De az csak jul. végén, aug. elején,
lehet. Írjon a leveiről, Gyuri, és
lehetőleg forduljon velem. Úgy örülök
minden kedvességnél, hogy igazán
ismerem velem kedvesnek lenni.
À propos: tudja-e hogy létezik egy
"Lebensphilosophie" című
könyv, melyet Bogumil Goltz ut
ist 1864-ben (Otto Lanke, Berlin)
Írta meg már a posta, Írta
vele. Talán lehet hogy látjuk
Gyurit a nyáron?

S.

Herbert is, Ervin is már öregedni van-
nak. Ervinnek két tárgyból nem siker-
ült a vizsgája. De tegyen egy mintha
nem tudná. Valamint azt be, hogy Ili-
vel eljegyerke napát a szamárral.

2.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr Georg von Lukács
Bayreuther Str. 45 II.

Berlin W. 62

1910 júl. 6.

LAUL 17-650/35

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

II/17 1910
jul.

most kapom a kéziratját,
a címmel. Elkallódott volt holmi papí-
rossok közé.

Küldött egy a Journalban meg-
jelent recenziót. Szerzőjét nem
tudom, de majd érdeklődöm ha
akarja.

Édes Gyuri barátom én csütörtökön
utazom, még nem tudom, hogy a
woolli, vagy a millstatti tóhoz - e
ami egyébként mindegy is ugy-e?
Vajjon odajöhetne-e? H. is ott lesz,
együtt utazunk Bécsből. Nagyon szeret
nem látni és Gilgentől az pár
óránál nem lehet több.

Egy kérésem volna. Lehetne-e hogy
H. leveleit magához címeresse
és maga továbbítsa? Nem ártana
hogy Pesten és otthon tudják hogy
hol van. Így hivatalosan magát ki-
togatja.

MTA FIL. INT.
Lukács József

Még valamit. Kabos Edével utób-
bi időben nagyon megbarátkoztam.
Szívesen be küldhetne neki egyet
a kélek és a formákból. Mondta
hogy szerché ösmenni magát és
a városait. Az Egyetértés szerkesztő
féjébe küldheti. Estvós. 32.
Csakha konvencióal magának,
perre. Nagyon megerőltettem Kabost

ő is ugylászik ugyan. Magának
mi a véleménye ő róla? (ha ugyan
egáltalán van) Azt hiszem bátran
küldhet neki példányt, hisz ő
annyival idősebb mint maga.

Ignatussal beszéltem tegnapelőtt,
aki szóról-róra azt mondta:

napyon imponál neki a Syuri,
Kitünő fej, a könyve első osztályú,
etc, etc.

A Nyugat egyre rosszabb lesz.
Miert hagy Fülepről odaást is
nem a Ren.-ba?

H. val ma beszállt telefonon,
Váradn van, átvészli.

Szeretettel } Aimee-et legköze-
most ne írjon más most nem kapom meg! } lebb megírom. ♪

Az jut eszembe, hogy nem tudom
meddig bor Weimarban és hátha
a cím-értékesítésen még nem éri
ott. Ha ^(főző) vasárnap előtt utazna
el Weimarból (amit nem hiszek,
mert most ment csak oda) akkor
szüggönyözzen még mielőtt a
levelet megkapja, az Anlich-utca-
ba. Szerda estig megkapom.

STAR 1886 MILL

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn Georg von Lukács
Lassenstrasse 6
Pension Höhen

Weimar.

LAUL 17-650/37

1910 júl. 17.

Hans Krasnig

Restauration

Sekirn a. W. See.

Kärnten.

POSTKARTE.

SEKIRN

AD. L. M.
LUDWIG M.

Herrn

Wyl 17-650/37

Dr. Georg v. Lukács

Lassenstrasse 6.
Pension Höhle

Weimar

1910 júl. 23.

09 18268

Édes Gyuri,

holnap levelet írok,

ma reggel érkeztünk ide H.-vel

Az ő levelei magához fognak

érkezni, kérem küldje azokat

ide (Dr. H. B., Sekirn a/Wörther

See, Kärnten) és lehetőleg ke-

gyen úgy mintha ő tevékeny ma-

gával volna bárgyóbban.
(Hilda elvett is, mindenki elvett. Uds. 2.)

Verlag Güldenberghaus, Klagenfurt No. 253-1000

Etablissement Hejdrich, Sekirn am Wörthersee

1910 júl. 29.

Édes Gyuri,

nem feleltem mindjárt a Károlyára, mert abban a levélben, ami avval kezdethezódott, volt néhány válasz, és agyis tudtam, hogy mánap majd lesz levél magától.

Én még Körtevényesről (tehát a hó 13.-a előtt) megírtam magának két oldalban a véleményemet az I.-dedikációsról. A Fülep-dologra is feleltem ugyanabban a levélben. El is küldtem, annak rendje-módja szerint. Az úgy látszik elveszett, ami a bánócsi postaviszonyok önmerejét még csak csodálkozásba sem ejti. De én nem tehetek róla. Ezuttal jól viseltem magam. Talán képzeltette volna, hogy ha háromszor kérdes valamit, én legalább harmadszor mégis felelek.

Tehát: Fülep Márffy Ödönnel izent Firenzéből, de maga nem volt Pesten, (Fülep nem tudta a címét) és így Márffy nekem adta át az üzenetet, mert tudja, hogy levelezünk. Azonban most már nincs Firenzében Fülep. Utoljára Kecskeméten volt, hogy még ott

van-e nem tudom, se az ottani címét. Azt talán maga
könyvében tudná megírni mint én. Legrosszabb esetben
Máffy Ödöntől, (Palermoba írhat neki - vagy majd
én írok - az megtakarít két napot) meg lehet írni.
Más nap is írtam a kutyát, ezzel a levéllel együtt majd
feladom.

MTA FIL. INT.
Lukács Rtg.

Ami a vadászatot illeti: medvéit soó sincs, oda ta-
pantalatlan vadászt vinni elsősorban nem lehet, másod-
szor az egy strapacsi és jó felkészítést igénylő mu-
latság. Harmadszor azonban, Felix Braziliában van,
és onnét bajosan lehetne őt hazahívni egy kis medve-
vadászatra. Hanem nincs kedve Ernstnek Braziliába
menni dicsőségül és nemeskőcsagot vadászni? Az leg-
alább kifizeti magát. Ami disznóvadászat: azt meg lehet
ne oldani esetleg úgy, hogy lemenünk télen Kottvélye-
re, ha moscovitsék nincsenek ott, ott igen sok a disznó-
de az bajos volna és ha magának nem nagy érdeke
akkor inkább ne, mert valószínűleg nem is volna mulat-
ságos. Tudniillik értelme van - különösen télen - egy jól
organizált, előre megtervezett vadászatnak. Télen val-
tába kimeni cserkésni, pláne idegen vidéken - vagy

1910. júl. 29.
besbe állni mikor az embernek fogalma van arról,
hogy hol rokkant kijönni a vad - agyonfagyni és
agyonfáradni - annak kevés értelme van. Egy jól orga-
nizált, szakértelennel vezetett nagy hajtóvadászat
az mulatságos télen. Akkor és akartam menni tavaly,
az ilyen - de ott magam is egy vendég vendége lettem
volna - ^{istvánhegyi} a főerdész rendszeri ott a vadászatot, és a nagy-
bátyám minden éven ott hivatalos. Engem, mint a hajtó
elvihetne, nőket ugyan szeretnek ha jönnek, de a nagy-
gy barátjának az ösmerését, aki még hozzá nem is
vadász - alig lehetne. Hát egyelőre ne rágjon neki
semmit. Én majd kérdősködni mégis a nagybátyám-
nál. Tudja ha ezek intellektuálisok volnának, akik
részben tudják hogy ki Ernst, másrésztben imponál ne-
kik, akkor könnyű volna. De ők a drámairodalom-
ban még talán az operettig se jutottak el stb. stb. Minden-
estre írok a nagybátyámnak és megkérdezem majd Ma-
rit is. De írja meg egy kicsit, hogy milyen féle ember
Ernst. Lehet-e neki strapácziaikat "zumutolni" és főleg
fed-e löni? vadászott-e más életében, vagy esetleg vadász-
e

van-e puskája és ha nincs tud-e mégis lovon mapával? etc.
etc. Az arca a bácsinak nem valami medvevadáros, annyi
bizonyos. Szóval én mindent meg fogok tenni, hogy
valahol egy meghívást keressék Ernstnek télre -
szarvas és disznóvadászatra. Jó lesz? A kicsit vice-
lódó hangját ne haragudjon, édes Gyuri, azért én nagyon
komoly vagyok. Az érdekeire - és pláne a Herbert ér-
dekeire való hivatkozást rendkívül fölöslegesnek
találtam - és nem valami jó ^{világításba} állítja be a maga
véleményét rólam, ha azt hiszi, hogy nekem nem elég
ha maga kéri valamire, sőt csak mond, sőt csak sejtet
valamit ahhoz hogy meglegyek mindent ami csak
összes eszközeim gyengbevételűl hatáskörömben áll.
Különösen a Herbert érdekeire való hivatkozást talál-
tam kevésbé helyén valónak - ha a magáról beszél
mivel esetleg csak azt akarta demonstrálni hogy for-
tós magának és a historie - mert úgy néz ki mintha
megvesztegetni akarna ezzel engem, hogy csak erősít-
sem meg magam. Haragdom kicsit.

1910 júl. 29.

Az Irma-dologról már egyszer megírtam a véleményemet elég
hosszan. Tekintettel arra, hogy most már nagyon sokat
írtam, időszaksan fáj a fejem, és azt most ösre kéne
tedni, hogy mit akarok mondani - majd elteszem a Kövek
Kész levelemre. Most igazán képtelen vagyok.

MTA FIL. INT.
Lukács, Árc.

A sürgöny: tegnap reggel egy heti kíséssel jött
via Nagyvárad - Budapest - Költőhelyes Émannel
Reichstöt Saarowmarkból és nem a Lessingtheater-
ból - Hilda mindig mondta, hogy telen - követke-
ző rövidgel: „bitte neues Drama sofort hierher senden,
bin sehr gespannt werde tun was nur in meinen
Kräften steht brief folgt.“ Ez egy héttel elkészt és
az új darabból egyetlen kivétel példány kiderik csak.
A fordítás minden kritikát lefegyverzően lehetetlen
és most javítjuk éjél-mappal Herberttel.
Korrekcióját várak.

Üdvözlöt, máskor ne írjon zavaró dolgokat,
kérem, mert az engem méltéktalanul bosszant.

Szeretettel

Solitt

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

Dr. Georg von Lukács
Lassenstrasse 6.
Pension Höhen

Weimar

Hajós, Seckau am Wörther See Kärnten.

LA 41 17-650/43

1910 júl. 29.

Édes Gyuri,

LYL 17-650/40

(3)

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

1910 aug. 5.

a leveleink már újra keresztetkaptak egymást.
Most sokáig nem írtam (vagy nem is volt soká,
csak nekem látszott úgy, mert uton voltam) utaróm.
Tegnap reggel ide írtunk Schimbe Herberttel,
aki igen boldog, mert a bőre már félig lesült és
mert már majdnem belefűlladt a tőbe egyetlen
nap alatt. Itt jó - kb. még három ember van itt és hal-
latlan csend, gyönyörű erdő, meleg víz, csónak,
elég pénz (először életben) és öntött olcsó. Nem lehetne
egy héttel előbb menni el Weimarból és ide jönni
mielőtt Gilgenbe megy? Vagy Kerülő az? Lukács
ne csinálja a korrekturát, hanem küldje el nekem
hogy hamarabb befejezzem a cikketeket. Én valószínűleg
aug. 20-25 között itt, mert felfűzik nekem. És lehet
ám itt is igen jól dolgozni. Herbert is itt írja a dogmaty-
uccai novellát. Próbáljon eljönni, jó? Én nem mehetek
Gilgenbe több okból, részben mert az pörödni kiderít
részben mert Konradnak lesznek ott. Meg azért is, mert Her-

best nagyon szeret itt és én szeretném hozzájól érezze
magát. Meg most más itt vagyok és imét újra el-
menni komplikált. Hát jöjjön maga ide.

Egyebet tán nem is igen akartam írni. Nem va-
gyok nagyon jókedvű, de az nem is lényeges. Pró-
báltam egy hozzászólni a „beleléthet,” mint ahogy
más hozzászóltam a kéthetes fejfájásokhoz, dehet
is valami összekötés a kettő között. És ezért elég jól
érezem magam. Herbert mint rendszeren hallatlanul
jó és kedves hozzám, én pedig minden egyeztetés
ellenére hallatlanul kiállhatatlan vagyok önmagam
Hát az részben szomorút, részben örvendetes. Ellen-
ben ha Herbert nem volna velem, azt hiszem tisztán
élési lustaságból és lelkesítési energiátlanaságból
kinnulnék a legnagyobb idő alatt. Nem sok más életem
van a világnak, mint az hogy ő is itt van.

Köszönettel a toll - majd megismerésére aján-
lom.
Szerebelle, Edith

Édes Gyuri,

NIA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910 aug. 5

küldöm a korrektúra egyik fejezetét. A megjegyzéseim az első korrektúra első lapjának a hátán vannak. Nagyon soká tartott, ugy-e - nagyon ideges vagyok és nem tudok egyszerre sok ideig olvasni, azért van. Az hogy nagyon ideges vagyok, még sok más szempontból is kár.

Aról akarok írni, hogy a maga Velence-terve szöveget ütött a fejembe. Kevés pénzrel meg lehetne csinálni. Herbertnek már 27.-én legkésőbb Párisban kell lennie az állása miatt. Ha tehát 18.-án innét elmenünk, aznap délután Velenczébe lennünk, és egy hetet maradhatnánk. Lehetne-e az magának, hogy mit olyan korán jöjjön le? Azt tudni kéne, hogy aszerint rendezkedjen le Herbert (t. i. akkor nem menne Fortélyesre.) Maga akkor bizonyára Kilbach-Pontelba-Udine-n át menne és együtt is utazhatnánk, ha megírja, hogy melyik vonaton szálljunk be. És persze mind orok arra az esetre, ha magának a dátum passzol.

Tudja meg, hogy mi van Diederichssel, ha ugyan van más es-
lammi.

Nem nagyon tudok összpontosítani gondolkodni, mert na-
gyon fáj a fejem már nem is tudom miért, de na-
gyon régóta. Mostanában aludni se nagyon tudok és
erőt még veszít.

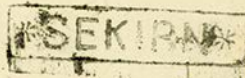
Herbert megírta a d. uccai novellát, és tegnap
volt a születésnapja. Elfeljegyeztem megírni magánál.
Csónakáztunk és egyszerre egy panama kalap uorot
felénk a vízre. Kihúztuk, egy vadonatúj gyönyörű
Hadrig-féle „Special-Quatitát” kalap volt és éppen
illik Herbertnek. Nagyon jól áll neki - hát ennek
örülünk egész nap, hogy a fő is adott születésnapi
ajándékot. Mulatságos, nem? A török látta, hogy ké-
szenkor se lehetett fűteni. Herbert elég jól van, csak de-
primálom, ami igazán bán.

Mást nem akartam írni. Próbálom olveshatót-
ban írni, - kicsit - mert már alig lehet eloharolni
a levelet.

Grete Meyer E.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Dr Georg von Lukács

Lassenstrasse 6

Pension Hölhn

Weimar

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Kedd. 16. VIII. - 910

Előbb utaztunk el Sekim-
ből két nappal, mert Herbertnek kü-
lönben kevés ideje jutott volna Kört-
vélyesnek. (Ott van hivatalosan – sőt
pénteken már tényleg is). Gilgen nem
lehet, mert nem futja a pénzből.
T. i. Herbertnek kell a Körtvélyesi utra.
Hát így nem tudom mikor látjuk
egymást. Kál. Nagyon szerettem volna.
De a sors oly világosan jelentette ki,
hogy ez nem felel meg az indoklásnak.

türelmetlen vagyok és palkolnom kell.

Isken vele, érezze jól magát
Gilgenben. és sajnálja hogy én meg
jöhettem, mert én is sajnálom. Nagyon
Komplikált és nehezen beosztható
az élet.

Viszontlátásra. Szept. 6-ig
Pestre injon. Azonbul majd nép
értesitem.

Kotányinak ezt mondja: H. nem
Kinevezést akar, csak teljes óraszámot

Amint óradíjas tanár, egész estendő-
re. Lehetőleg lányiskolába (budai fel-
pötb, Hahóthy, etc.) vagy ha ez nem
megy, réalisiskolába. Vagyis lehetőleg
nem kereskedelmi iskolába. (Eddig
ott volt és nagyon undorodik) A tel-
jes órának 18 óra. Tavaly 6 volt ne-
ki, kímáltak még 6-ot, de nem val-
lathatta a délelőtti állami taní-
tás miatt. A Korrekturát Gilgenbe küld-
jem? Vagy a Franklinnak direkt?
Ha ismerem Pestre írjon I. Hegyháti-út
33. Szeretettel S.

hogy nem lehet semmit se szólni.
Mikor jön Pestre? En valószínűleg
Szept. 6.-án Párisba utazom egy hó-
napra. Fogunk októberben Pesten talál-
kozni?

MTA FIL. INT.
Lukács Réc.

Reicher ist Herbertnek. Szeretne vele
találkozni. Könnten Sie nicht einen
Sprung nach Berlin machen?" Vagy
vanderzouwt. Pestre nem lehet. Nincs
pénzünk. Nem tudom hova lett.

Ha lehet, és nem kényelmetlen magá-
nak, isjön Kötányinak, most már aktuális
Herbert 26. -án Pesten lesz. Törz a dialogus
3. lt részét. Most egyelő nem jut eszembe

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Lukács Györgynek

Édes Gyuri,

NYA FIL. INT.
LUDWIG RIG.

1910 aug. 24.

megírtam már, ugy-e, hogy Párisba utazom
szeptember elején? Csak októberben jövök vissza. Én nekem
is nagyon fáj a szívem hogy nem mehettem Gilgenbe,
de így is III osztályon és hajón kellett hazautaznom
és két hatossal érkezem meg. Utána kérni pénzt meg
nem akartam, mert dühös voltam az apámra, mert ke-
vés pénzt adott az utra és azt se nagyon könnyen.

Most adósságból megyek Párisba is. Máli adott 300 koronát.

Ami a fordítást illeti: nem hiszem hogy Erwin illeszkére
alkalmas. De én szívesen megcsinálnám, ha nagyon sok időt
ad. És a párisi út után, Akkor akár mindkettőt. Hogyse jöhet
a kettő a R.-ban közvetlenül egymás után.

Maga most nagyon mehetők ott és nem tudja mit kezd-
jen magával. Ezért kívánczok utánam vagy -unk. De majd
megjön deo és éjjel-nappal fognak becsélni és jó lesz. Én is
szerebnek már egyszer megint reggelig számátságokat pecse-
ni. De ez a vágy egészen képtelen és káros. Maga is jól teszi
ha mértéktelen volna, ha ez leonál nehéz is.

Herbert Körövélyesen -an, de reverenciátlan most nincs semmi si-
kere a nőknél, bár megpróbálteti magát. Így már holnap hara-
jón (isten bizony azel az indoklással) és majd állást keres.

Alice egy gonosz kis bestia. Napjának egészen igaza
van. Tudja mit csinált? Össze akart verekíteni Málival,
^{direkt} és ezen célból megérkezés után való nap rögtön febe-
rándokolt hozzá a Svábhegyre. Érkezni érkezett pedig
épen Körövélyesről, Málitól. Kedves, mi?

I. címét ha csak lehet, megtudom. De sentai nincs most
Pesten. Talán Emil bácsi útján. Majd meglátom.

Az nem baj ha. a levelek nem okosak. Legalább jobb
kedvűek. Az okos levelek többnyire szomorkák szoktak
lenni. Pedig minék az.

Most Párisba megyek és már türelmetlen vagyok.
Valószínűleg auton fogok harajörni és az is igen szép
lesz. Öt napig tart.

Nyáron igazán semmit sem lehet írni. Páris igaz,
Relle Palival utazom, akit nagyon kedvelek, ott van

Tike és ott lesz Orbán Dező - lesz aki tördeli velem a
vokalon kívül is. Azoknak pedig sok pénzük van és nem
kell majd spórolnom, ami Selm után üdítő lesz.

Tó kedvem van, vidám vagyok és megfeszült - sokat
várak ettől az uttól és talán második semestere oda is
megyek, ha jól fogom magam érezni.

A Korrektura - ne haragudjon - nincs még Réz
mest. Közben az utolsó nap öt példányát kellett átír-
nem, mert a Klagenfurti gépirónők az iskolához nem
sokat értenek, de még a helyesírásról sem. Amíg tula-
van benne, hogy inkább magam írtam volna le a gépen.

Én olyan "ostoba" vagyok mint maga. Én nem tudok
leveledni ha nincsenek gondjaim. Ha most nincsenek,
minden dolgom nagyon jóban megy.

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.
Ezt vendéglobban írtam és nagyon kevés a hely,
már nagyon nérelek a pincérek, menni kell.

stud. med. ^{Ismer vele, de az üdvözlőm.}
Párisi címem: E. H. 90 Stein, Rue Benjamin Godard 9. Paris 16. de csak
szep. 6.-a után.

Megkapta azt a 99 levelet amit régebben Baumgartenhez
írtam deához küldtem?

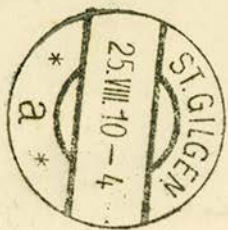
Herrn

WIA FIL. LXT.
Lukács Rtc.

Georg von Lukács
Hotel Seehof

St. Gilgen bei Ischl

LA4C17-650/42

1910 aug. 24.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910
aug. 29

tegnap találkoztam a

fűzősölgy egy elhagyatott tejcsomó-
kában Seidler Ernővel. Ami Leben
nyilvánvaló nyja volt. Ma pedig
épen Micinek akartam telefonál-
ni a fűzőcsináló nőtől, amikor a pró-
bákabinetből kigött - Mici. Szívesen
akartam tőle kérni, azur az urától.

T. i. Kaptam Kabos Edétől egy orszá-
jegyet a D. V. -ra Bpest - Kluf-
stein, amit át kellene íratni a
nevemre. Azt is mondta, forduljak
Lassnerhez. (À propos, mikor előző-
találkoztam Kabossal azt mondta,

nehelja, én is unom

H. úr a régi, Péter-Könyv 17.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Minden egyebet oróval.

Most nézem a couriert és látom, hogy
a vonalaink Sachsenburg-nál találko-
nak a Franzensfesteig közelebb. Az
négy óra. Ha magának is oróddjegy
van (édesanyja úgy mondta) esetleg
tovább is kisért? Vagy ez nagy áldo-
zat volna? Kérem disponáljon maga.
Nagyon sok dolgom van és nagyon ideges
vagyok, sok a baj, hát azért ilyen
ideges a levelém. Nem baj, ugy-e?
Üdvözlét.

Törjem express hogy tudjam hány óra.

hogy nagyon sajnálta hogy maga
arra az udvariatlanságra kényeztet-
te őt címe meg nem iásával, hogy
a Könyvküldésre ne reagáljon. Tehát
ezt nem reagált.

MLA FIL. INT.
LUDWIGS ARC.

Ha meg a szabadfegy átirása, jól
lehetne találkozni akár Villach-
ban, akár Franzensfeste-ben, vagy
ahol akar. Az én szándékaim ^{It's better to change address of my office.}
ismeri, így meg, hogy hol őt
találkozni. Én 4.-én vasárnap utar-
hatom. Kérlek azonnal válaszolni.
Bár vannak olyan karta, most már
annál meséltem, hogy mennyire szeret-
nék találkozni, hogy már maga is

unhatja, én is unom

H. úr a régi, Péter-Könyv 17.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Minden egyebet róval.

Most nézem a couriert és látom, hogy
a vonalaink Sachsenburg-nál találko-
nak és Franzensfesteig kövessék. Az
négy óra. Ha magának is szabadjege
van (édességja úgy mondta) esetleg
tovább is kisér? Vagy ez nagy áldo-
zat volna? Kérem disponáljon maga.
Nagyon sok dolgom van és nagyon ideges
vagyok, sok a baj, hát azért ilyen
ideges a levelem. Nem baj, ugy-e?
Üdvözlét.

Török express hogy tudjam híres kör.

Express
Herrn

Dr. Georg von Lukács

N. A. FIL. INT.
Lukács Arc.

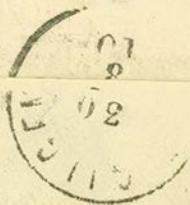
express

St. Gilgen bei Ischl
Hotel Seehof

is. Budapest I. Hegyhát-ut. 33.

1910 aug. 29.

CGVL 17-6501
43

POST CARD

Carte Postale

POSTKART

BRIEFKAART — POSTKAART

CARTOLINA POSTALE — ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО — TARJETA

1910 sept. 7.

Édes Gyuri,
remélem jól utazott és minden rendben ment. Nagyon könnyű semmit beolvasni, csak szavaztam egész délután. Később nem jött el. Tőlem néha levelem jön még Pesten.

E.

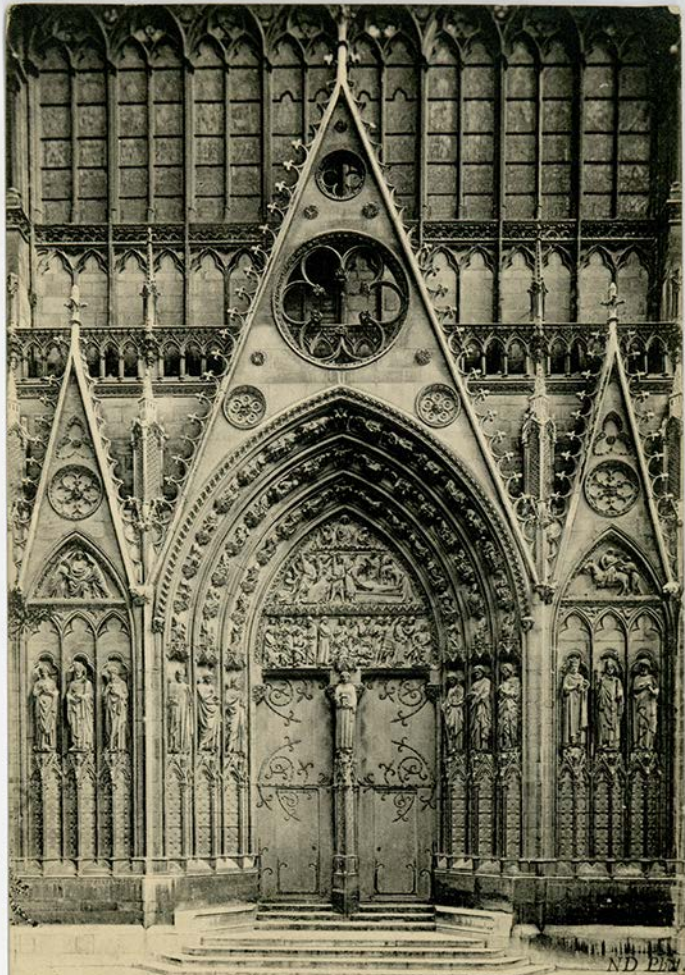
MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LA 4617-650/44

dr. Lukács György unak
I. Normafa-ut 26

Budapest
Hongrie

143 PARIS. — Notre-Dame, portail latéral sud (portail Saint-Marcel).

ND PH

Édes jó Gyuri,

INT. FIL. INT. 1940 sept. 23.
Lukács Rtc.

a cikkről: tudom hogy december Közepére ígérted,
a két példányt is tudom - de mégis nincs készen és ehhez a
fene hosszú utazáshoz annyi előkészület kell. Mindent úgy kell
elhagynom, mintha nem jönnek többet vissza. Ezt nem melegsége-
mül mondom, sem sok mást - amit nem is mondtok mégse, és
ha haragudni akar náam, türelemmel fogom viselni és azt fogom
mondani hogy igazsá van. De ha nem fog haragudni náam, csak
magában fog bosszankodni, az nagyon bánt majd, sőt nagyon
bánt már is bánt régóta, amióta csak láttam, hogy nem készültek
el a fordítással terminusra.

Nem tudom mit és hogy beszélt magának Herbert rolan
és az utazásomról, tudja hogy e minden emberek legdevekabbjának
a fantáziája néha kicsit elszalad vele - Isten tudja meg a
szokását. De azért mégsem akarok a dolgaimról írni, mert akkor
körülbelül másfél sőt két és olyan intim történetét kellene elho-
danom, amilyen intimet részben nem is tud magamfajta ember el-
mondani, részben meg nem volna türelmem se hozzá. Másképen meg
nem igen lehet megérteni a dolgokat. Elég az hozzá, hogy elmegyek.

Hízárt, hogy maga inkább Riváron nyáron velem találkozni
mint ahogy én Rivárok magával. Amint ezt egyébként hatféle
tervvel és módszerrel együtt meg is írtam többször, de a levelek
itt vannak a fiókban. Mert én sose írok annyi levelet mint
mikor egyet se. Tehát: francia kathedrálisok? Montpellier
kömül van egy csomó. Vagy: szeptember és októberben valószínű-
leg Párisban lesznek és úgy tudom maga jövőre oda Készül.
Egyébként Montpellier igen délen van, jóformán a spanyol he-
táron és Leo bizonyára délebbre fog hurcolkodni a nyáron
és így talán lehetséges box kombinálni. Van még egy pár
kérés, de azok kalandosak.

Herbertnek megkértem, hogy Micáról ne szóljon magá-
nak. Mert mi köze magának ahhoz. Kincs is Rülönben mit szólni.
Ugyis most hosszú időre elmegyek.

A levelém megkezdése óta az történt, hogy Táradra
kell utaznom húnapután (csütörtökön) két napra. Még
ez is. Sietek, hogy még Herbertnek is írassak pár sort.
Köszöneti szegény hajszolt barátja

Herrn

INT. FIL. INT.
Lukács Rec.

Hr Georg von Lukács
Passauer Strasse 22. III.

Berlin W.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1910 nov. 12.

Csinálom a maga cikkét, eddig nem volt nagyon nehéz. Ma benn voltam a Kiadónál, azt mondta februárban fog megjelenni. Akkor elég ha december közepén kész. Hgy-e?

Örülök, hogy más nem szereti Berlint, mert én utálok. De azért egészen könnyen lehet, hogy karácsonykor kineztek oda. Ha t.i. az öreg művészettörténész eljött fizet. A propos: a nagybátyámmal beszéltem tegnap, ígért gyönyörű disznóvadászatot, amint hó lesz, és mindenkét meghívott akit akarok. Kár lehet hogy karácsonykor - ha hó lesz oda megyek. Paul Ernst?

A kutyáját, azt elküldtem Micimék. Egyszer majd ki is megyek hozzá.

A kis kutyja már nagy kutyja és mindent megesz. Legutóbb a Herbert összeállított novellaskötetét rágta tönkre. De nagyon jól örömet tesz benne.

Más örömdetes bizony nincs. Roske már két hete, azaz még mindig beteg és otthon kell maradnia. Erwin leszívala-

tozott, Eli öt kilo többlettel hazajött, Cécile is hazajött.

Herbert elég jól van, írt egy verset, és Medgyasszayról cikket a Szinjátekba. Sokat vagyunk együtt, nincs benne sok Köszönet.

Ami engem illet - arról nem beszélek, mert semmi okom sincs rá. Nem dolgozom, nem tudok dolgozni, nincs energiám kényszeríteni magamat és hát - elég. Lueskes, ködös idő van a próbám sötét és nem lehet soha eléggé kiszellőztetni. Neha, ha elfelejtem, hogy egészen más valamit kellene most csinálnom, bünhetően jól érzem magamat. Megint volt, egy nagy belhurut - ittakom. Különben.

Edes Gyuri, sajnosan jó levélírási periódusban vagyok. Ne provokáljon. Több ha rövid és kevéske tartalmú leveleket írok.

Herbertnek írjon némsokára, mert őt hajlandó bántani, ha én több levelet kapok magától vagy előbb etc.
Üdvözlöm Ritóók Emmát.

Szeretettel Köszönti

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

E.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg von Lukács
Passauer Strasse 22. III.

Berlin W.

1910. dec. 5.

Édes Gyuri,

mostanában inkább csak a fiókom számára szoktam leveleket írni. Ami azt jelenti, hogy nem kell sajnálnia hogy nem kapja meg őket, mert nem valami epületek.

Hogy az „írnivalókról” beszéljek: nem tudom Tomának volt-e képe valamelyik kiállításán, és hogy mit mondanak a hozzáértők, azt ennél fogva szintén nem ~~tudom~~ tudom. Ammit tudok, hogy a Szépművészeti Múzeumban kopiroz, hogy Réthy nincs Pesten, de jön nemsohára. Volt nálam is jól éreztük magunkat együtt. Sokkal kedvezőbb benyomást tett rám, (ti. annyiban kedvezőbbet, hogy nincs úgy leböve, mint a tavasozal volt) nyugodt, nem oly „Pollacsek”, nem ugrál úgy mint régen. Lehet hogy lesz valami közelebbi ismeretség is köztünk – barátság nem hiszem. Böskevel van igen jóban, úgy tudom. Micinek telefonáltam egyszer, úgy három hete lehet – akkor azt mondta, „a napokban” feljön hozzám. Így hát nem láttam. Ervin leszigorlatozott, Böske betegeskedik és január lepelején egy délfrancia egyetemre megy, márfél évig vissza se jön (így mondja). Herbert jól van, keresdes háború – könyveket keres, és he túlál, olvas. Talán Baumgarten tudna pár címet.

Önülök a maga „sikereinek”. Bár szígyen hogy annak önlüni kelljen ha egyáltalán német folyóirat és embere érdeklődik. De ezért önlök; amennyire tudok mostanában egyáltalában bárminek. Ez nem sok.

Nem hiszem hogy Karácsonyra kijönnék Berlinbe, bár nagyon szeretnék. Nincs pénzem és hazulról nem adnak. De Herbert megy.

Nem vagyok nagyon jól, és szeretnék külföldre menni ezért. Talán, sőt valószínűleg Bernbe megyek áprilisban. De ez csak olyan bér.

Ami Kipling-sorra vonatkozólag minceni igazsága. „Cut and dried” szólamod, mely azt jelenti, hogy ~~el~~ el van intézve, meg van szabva ki van számolva, már készen van állítva akár a derek egyezzen Kiplingbe

Komplikált smonákat beleérteni? Ne tegye. Inkább kérdőjelesen meg engem.

Ezt a levelet gyógyszeres tanon innen és a professor más fejezi be a mondó-
káját és menni kell. Kicsi is más innivalóm. Nagyon rossz kedvem van.

Izeretellek Kőrösi

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn Georg von Lukács
Passauer Strasse 22. III.

Berlin W.

1910 dec. 15.

Edes Gyuri,

ha nem is lehet arról beszélni, igazsága van-e vagy sem abban amit a levelemben írt, - mindenestre jól tette, hogy a levelet megírta, mert jól esett nekem. Mostanában meglehetősen magányos állat lettem, kicsit talán azért mert sok jó barátom van, akivel szemben bizonyos tartozásokat és kötelességeket érzek. Levelet azonban amennyire tőlem telik, szívesen írok. Csak testi jelenlétem nem lesz jól. Furcsa, mert ezelőtt ha nem jól éreztem magam, társaságba szaladtam, vagy legrosszabb esetben összejöttem Herberttel. Most inkább bezárkózom a szobámba és lefelcszem, Herbertet pedig más napra halasztom. Hat így öregszik az ember, édes barátom. Emberek sokasága, már három-négyenél több ember, egyenesen kínzó. Sokat fáj nagyon a fejem és nagyon ingerlékeny vagyok; talán ez okozza.

Berlinbe inkább volna kedvem menni, mint van az itthonmaradáshoz, de sajnos semmi pénzem sincs. Egy Krajcár se. Révészékből éltem már pár napja, pte ebéd, kávé, etc. A hitelem gyöngye lábakon áll és a könyvkereskedőnek milliókkal tartozom. Pedig kár, mert itthon egyedül a családdal nem valami üdítő lesz a "karácsony." Mégis: az ut minime 60-70 forintba kerülne, mert pusztán az útiköltség harminchétf forint (Oderbergtől III.-on) és lakás és koszt és esetleg színház, - hisztha az ember már Berlinben van, csak elmegy oda is - talán hetven forintból nem is futná. Hat így csak itthon kell hogy maradjak. Herbert úgy 22.-e táján lehet ott, előbb alig. Vigyázzon rá, hogy ne csináljon valami előre nem láthatott, lehetetlen, és bizarr etiquette-hibát valakivel szemben aki fontos. Másékn is vigyázzon rá, ne vörösszának tulsokat, mert akkor a délelőttöt elalusszák, pedig az kár.

Ne gondolja, hogy levelem első és második Kikezdése ellentmondásnak másnak. Magával nagyon jól esnék találkozni, annál is inkább, mert a tavasszal aligha találkozunk. Lehet hogy április végén Berlinben lesznek - de maga akkor Firenzében lesz, ugy-e. Mindig elkerüljük egymást.

Hova Kézül vajjon a nyáron. Nem megy véletlenül Schweizba? Mert lehet hogy én áprilisban nem Berlinben hanem Bernben leszek. Ez a két város a legvalószínűbbben ~~meg~~ megalósul - azaz hogy egyikük. Csak még nem tudom melyik.

Babits levelet küldöm vissza. Megmutattam Herbertnek is.

Szokott még Kiplinget olvasni? Ha megvan a „Five Nations” című verskötete, nézze meg a „The Reformers” című verset.

Telek, megint azt fogja mondani hogy a levelemben „nincs se~~mi~~”. De mit mondjak? Hogy nem vagyok jól, azt maga is tudja, hogy miért azt talán én sem tudom. Tudja, az én mostani állapotom, hogy kórbomlembani hasonlaltal éljek, olyan mint egy „meg nem érett” (laikus nyelven szólva) daganat. Azt még felvágni, vagy a gennyét lecsapolni nem lehet. Talán később többet fudek majd magamról írni.

Mégegyszer kérem, édes Gyuri, vigyázzon majd Herbertre. Ő olyan csacsi. Ezért is sajnálom, hogy nem mehetett vele. Csak az az istentelen pénzkeres ne volna.

Imával elég gyakran találkozom. Mindig nagyon kedves velem. Holnap is eljön délután hozzám. Herberttel is megbarátkozott, miután előbb óvatosan tudakozódott Gizánytól! hogy engem nem gúnyoz-e, ha a barátaim iránt érdeklődik. Ez kicsit bosszantott, de kedvelem őt és szívesen vagyok együtt vele. Rajzolt egy képeskönyvet, melyhez Herbert fogja a verseket írni és aztán majd keres kiadót.

Már nagyon fáradt vagyok, rettentően sokat szaladgáltam egész héten és nagy takarítást csináltam a szobámban, meg a könyveim és papírjaim közt, etc. etc. Hát majd megint írok, különösen szívesen felelek - magamtól alig van annyi energiám, levélni és levelet írni.

Szeretettel Kosztont

S.

Berlin W.

Passauer Strasse 22. III.

INTA FIL. INT.
Lukas Arc.

Herrn Dr. Georg von Lukács

Abs: E. Hajós

Budapest V.

Kulich-u. S. II.

LCVL 17-650/48

1910 Dec. 15.

32.
Nach dem winzigen mächten ffe in der Buchstabe

Verein

Szombat, 7/I, 911.

Édes Gyuri,

Tudom hogy Herbert milyen slampos, hát én köszönöm meg helyette a megköszönendőket és még külön magam részéről azt, hogy én származott vissza hozzáam. Olyan nagyon szeretnék találkozni magával, hogy nehezen tudok írni. Pedig sok történik és nem jó ^{nekem} hogy maga mindazt nem tudja vagy talán rosszul tudja.

Taláskintűleg kedden utazom, de legkésőbb csütörtökre. A címetet majd Montpellierből írom meg. Szeretném ha írna valamit a nyári terveiről - hogy lehet-e valami abból amit terveztünk (kis utazás együtt francia katedrálvárosokban). Itt sok szép látnivaló van a mi fajékunk. Azt hiszem már írtam erről.

Ugy-e lesz olyan jó és törődni fog vele, hogy Irma rajzai meg vesszenek el (Ricit felelősen érzem magam H. helyett értük) és ha az ottani kiadásból nem lenne semmi, küldje Lesznai Annának (Báthory-u.6 III.) ő fog próbálni verseket írni hozzájuk. A Könyveit hazaküldtem az egy Blake kivételével, akit saját ugyanazon kiadású Könyveimmel véletlenül elpakoltam és az egész ládát újra ki és be kellene pakolnom, ha meg akarnám keresni. Gondoltam, hogy ezt nem érdemes. Ugy van?

Jó volna beszélni magával. Most mégis tarthatóbb állásponthoz érkeztem és talán magának is volt ebben egy kis része.

Egész késő éjjel van és csak azért írtam most mert napközben még ilyen level megírására sem érek rá. De nem megy tovább.

A képet köszönöm és azt is hogy küldte.

Szeretettel Köszönti

E.

Herrn

1890 FR. 181.
Lukács Arc.

Dr Georg von Lukács
Passauer Strasse 22. III

Berlin W

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

RUE MAGUELONE 8 & RUE DU QUARTIER GÉNÉRAL
TÉLÉPHONE 1.56

Le 15 janvier 1911

GRAND HÔTEL

MONTPELLIER

Édes Gyuri,

az utóbb nem írtam magának kártyát, mert levelet akartam, arra pedig nem értem rá. Na végre ideérkeztem, most este van és írok.

Ami itt lesz az még nagyon homályos, fő az hogy eljöttem és itt vagyok. Ez olyan város ahol 90 frankért teljes pénzt adnak. Két képzeltet hogy milyen. És csak Rispolgar, Risipara, tanár, diák, ~~és~~ ^{és} Katona lakik benne.

Nem igen tudom hogy mit mondjak. Minden nagyon kevésbé valós - az is, hogy egy a Kontinens tulsó végébéli városban valakit érdekel az amit én gondolok, igen nehezen gondolható el. Nem vagyok se nagyon vidám, se nagyon szomorú, tanulni akarok, és attól se várok valami pokat. De itt legalább nincsenek kötelezettségek.

Szeretném ha Herbert nagyon ide jöhetne. Az utiköltséget is meg tudnók szerezni, megélni is tudnánk. Elég pénzt kapok. Talán Firenzéből idejön & maga is? Itt sok furcsa régi város van. Gondol rá? ~~Ami a legfontosabb?~~

Cimem egyelőre nincs. Csak Montpellier, poste restante. Ha írna örülnék. Ha nincs kedve - ne írjon. Csak néha egy kártyát, hogy tudjam, hol van és hogy van.

Herbertet ajánlom gondjaiba, törődjön vele amennyire levélben lehet.

Böske Rösszönti.

Σ.

GRAND HÔTEL
MONTPELLIÉR

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Hr Georg von Lukács
Passauer Strasse 22. III.

Berlin W

Allemagne

E. Hajó's stud. med. Montpellier

LH4617-650/50

1911 Jan 15.

MTA FIL. 121
Lukács Arc.

POST CARD

Carte Postale

POST

BRIEFKAART — POSTKAART

CARTOLINA POSTALE — ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО TARGET

Édes Gyuri,

csak a címet
altalon megírni, hálta szük-
sége lehet rá. Tehát: T. H.,
et. en méd. 30, Faubourg
St. Jaumes, Montpellier.

Hétköznap semmire sem érek
rá, és vasárnap ennélfogva
meg inkább semmire.

Talán ir egy sort - a realitás kedvéért.

Hevin

Dr Georg von Lukács
Passauer Str. 22. II.

Berlin W

Allemagne

1911 jan. 19.

76 MONTPELLIER. — La Faculté de Médecine, Vestibule.

J. R.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

1911 jan. 27.

igazán borzasztóan sajnálom, hogy nem tudom
magát kellőleg sajnálni bus panaszai után. De mégse tu-
dom. Sose legyen nagyobb baja. Ha tudná, hogy rajtam mi-
coda ilyen sürgönyös, expresszevelés, messengerboyos, Raptkodá-
sos elintézés- és intézkedésre hárt sápiót végig az eluta-
zásom előtti időben, akkor nem szólna egy szót sem.
Elmulik az és a végén ott ül aztán az ember akár
az irodalom husos fazekai körül, akár Montpellierben.
Ingyen minem semmi sem, ne is legyen. És az "arrivé"
ség vagy tekintély vagy mi, csak megér egy kis boss-
zankodást. Intem keresztényi alázatra és háladáto-
ságra mindazon jókért, melyek osztályrészeül jutottak,
és amelyeket nem akarok felszámolni, mert igen sokan
vannak. Gondolja, hogy Pesten kéne a Külső csikágóban
vagy mexicóban szemet nyelvet tanítania egy polgári
iskolában, mint ahogy kell egy hiszem és remélem
magánál nem kisebb legénynek.

Volt még valami megrovandó a levelében, de erre

igazán nem érzem magam hivatottnak.

MTA FIL. INT.

Lukács Érc.

Magamról írlek, ha elég fontosnak tartanám őt.
De nem. Elég hozzá annyi, hogy én most két egy-
mást metsző ferde sík metszési élén sétálok és
azon spekulálok, de nem bulváros éideklődéssel,
hogy melyik lejtőn fogok végre is lecsúszni. Ez is
foglalkozás, ha úgy akarjuk. Nem éppen kellemes, - de
ki akkor egyebet ez életben mint hogy hagyják bé-
kében - ki akkor kellemességeket? Itt Montpellie-ben pe-
dig igazán békében lehet élni-halni. Hogy hogy és
mért jöttem ide, azt most nem lehet elmondani mert
régi Keletű és hosszú história, unalmas is, legalább
nekem, - mindenestre jobb itt mint Pesten, ez az és egy
okból, melynek legfőbbje az hogy annint már mondhatom
békében lehet élni-halni. Itt megvan az embernek az
ami Pesten nincs és ami nekem nagyon kell - magyar
szót nem tudok rá, és ex talán jellemző. Az angol
"privacy"-nak mondja. Senki sem tud az emberről
semmit és nem is kíváncsi csöppet sem. Az embernek ez jól
esik, ha maga se kíváncsi senkire. Ellenben mindenki jó

1911 jan. 27.

modern, előzékeny, kedves — és az „étudiant étranger”-t
olyan szemmel nézi, mint a villamos Kalausz az „utast”
vagy mi magunk a „beleg”-et. Vagyis — no igen, ugys
tudja hogy mit gondolok, ug-e? Az ember személyes
ember-volta hál' Istennek nem szerepel.

MTA FIL. INT.

Lukács Ró.

A kórház nagyon szép. Szemre is, meg Rubén
ben is. Ott vagytok délelőtt, délután meg előadáson. Este
meg fél kilenckor lefekszem, fél tízkor alszom, mert
a kórház messze van és 8-kor ott kell lenni. Furcsa dolog
ez a mi mestersegünk. De kár hogy olyan iróit anélkül
találtunk. Téma az volna itten elég. Van itt egy
„clinique annexe des maladies des vieillards” — vala-
mi régesrégi aggasylum, amolyan szegényház forma
intézmény, oda szoktam járni háromszor egy héten.
Ocska épület, vesi szűk folyosóval, keskeny csigalép-
csővel, kis eldugott ajtóval, boltozatos alacsony ter-
mekkel — és csupa öreg ember van benne. De mindoda
őreg emberek. Kivénült csavargók, koldusok, meg olyanok
akiknek penkijük a világon nincs. Persze mind a dekrepiti-
tás koraiabb-később stádiumában. Vanak még aztán

ugyanítt hiányok és nyomorok - gyógyíthatatlanok.

Az ember azt hiszi, kicöppent a világból, ha oda bemegy. Megáll az éze: itt élnek ezek, akik szinte emberek, mint én - ilyen egzisztenciák is vannak, így is lehet létezni. Ezeknek ez az élet, ez a realitás, - ami nekem olyan, mint - mit mondjak - egy részlet egy Victor Hugo - regényből. Azt hiszem ilyen kórházat elképzelni se lehet másként mint ép Franciaországban.

No igen, de ez mind haszontalanság. Tannak Romhányiabb dolgok is, például hogy tegnap a belgyógyászaton nekem adott egy új beteget a professor hogy vizsgáljam meg, csináljak diagnózist és írjak elő kezelést; és aztán mindent helyben hagyott amit mondtam. Ez nem nagy dolog, mert könnyű eset volt, de örültem neki, mert szamárságot még könnyű eseteknél is lehet mondani. Ez olyan mint ha az ember új nyelvet tanul, és először sikerül neki egy elég hosszú és mégis korrekt mondatot összerakni. Persze örül neki.

Még mit mondjak - mintán az elebb nem talál-
tam időmetek magamról beszélni? Persze, - itt van

1911 jan. 27.

MTA FIL. INT.

Lukács Arc.

Herbert. Ez meglehetősen komplikált dolog - természetem szerint psychologice egészen torz, monstruosus (mindig csak részenről perozze) és megoldás egyáltalán nem ígérkezik, legalább én nem látom. Magyarázatra más egyszer említett okoknál fogva nem bocsátkozhatom - ez is megoldódik majd valahogy, jól - rosszul - valószínűleg rosszul. Ha Herbert jobb psychologus volna, - minden sokkal egyszerűbb volna. Kár. Ez különben most nem aktuális, - Kétezer Kikömetes Távolaságból.

Ha ráér és kedve van, ha nem számítja az „elintézendők” közé, akkor írjon nekem. Meglehetősen izolált vagyok; nem mintha ez kellemetlen volna nekem, - sőt, - és akkor jó ha levelek jönnek, messziről, Berlinből mondjuk, vagy akárhonnan. Bőstéékkel alig találkozom, bár egy házában lakunk (tehát aine ugyanaz) ami roppant furcsa és magyarázatát még nem találtam. Tény az, hogy egy házában lakunk és mégis ^{is, csak} akkor megyünk pl. együtt, ha a véletlen úgy hozza magával - egy kocsmában ebédelünk de vagy ott vagy

én előbb értem oda, nem találkoztunk - ugyanazokra az előadásokra járunk, de nem megyünk oda együtt és külön ülünk, - ugyanott lakunk de este veszünk külön vacsorát és én az engémet a próbámban egészen meg egyedül, - és ők is az övéket. Mindez azért, hogy a legkevésbé is "összevesszünk" volna, egészen magától alakult ki így. Furcsa roppantul. Mindig mulatok rajta. De egészen okosan van így - a "privacy" miatt. Sőt arra is gondolok, hogy máshova költözöm - nem ugyan ezért - de ez is szerepel.

Amint látom, hat oldalt firkáltam tele. Az sok.

Pesti karrierjéről semmit sem írt. Docentúra, etc. Több még maga sem tud semmit? Nagyon érdekelne, valamint nyári és jövő szezonnra szóló tervei is. Amint azt már többször jeleztem. Mindazon dolgokról írhat, ha majd az essaykötet rendben lesz. Az ilyesmi Különben mindig csak napok kérdése, azért olyan, fásaszból, kapkodásos és kellenetlenné. Tudja mit - mégis sajnálom.

Írma rajzaival mi van?

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Boocsanatot kérek a levél "Különlejtésért" de a covertát ma

garnak kellett csinálni, azért ilyen slamos

Herrn

H^r Georg von Lukács
Passauer Strasse 22 III.

Allemagne

Berlin W

1911 ján. 31.

MTA FIL. INT.
LUDWIGS RTG.

Édes Gyuri,

Ugyan csak a napokban írtam magának, de most meg akarom köszönni hogy gondolt rám és a könyveket is. Nagyon jól esett hogy nem felejtette el az ügyet, annál is inkább mivel Pestől a szüleimen kívül senki sem jött. De maga más. Az Eichendorff pedig egy véletlen folytán úgy halott rám mint csúdes vázba dobott kő. Tudnillik az „Aus dem Leben eines Taugenichts“-t az első berlini utunkot elvástan a vonaton. És ma mikor tapasztan benne, eszembe jutott Berlin és ezembe jutottak német egyetemek és hogy ott is lehetnék. Nekem itt tulajdonképpen nem tetszik legkevésbé sem. Tiszta tanulmányi szempontból, megjegyzem. De mert más egyszer itt voltam - tudja hogy én milyen energiatlan vagyok - hát nem vallottam be magamnak. Ugy tettem magam előtt mintha csak itt lehetne lenni és muszáj lenne itt lenni. Ide pedig azért jöttem, mert Borkéék idejöttek és nem volt annyi energiám egész egyedül elmenni egész idegen helyre. És azért is, mert a német egyetemek áprilisban kezdődnek és nekem más annyira lehetetlen volt Pest, hogy egy héttel, nem, egy nappal tovább sem tudtam volna ottmaradni. De most nagyon összerzedtem magam (belsőleg értem - testileg csöppet sem vagyok jól - ugylátszik ezt a levegőt nem nagyon bírom vagy mi) és nem hagyni úgy el magamat mint

az első hetekben. Tudja hogy az ember van néha
így elereszti magát és mindent távoltart magá-
tól, ami a legkisebb erőfeszítéssel, sőt csak embozió-
val is járható. Ugy tesz mintha minden rendben
volna addig amíg maga is elhiszi. De aztán
egyszerre fölébred és kisért hogy semmi sincs rend-
ben. Így voltam a nyáron - amíg ősszel hirtelen
kisért hogy baj van és most már operálni
kell - és elmentem Montpellie-be. Itt pedig minden
kritika nélkül életem az első időben - azaz hogy
ami nem felelt azt úgy állítottam be mintha
szemre lehetne és nem volna schol másképp. Hozza
múltóterem ronda azt „verdrängoltam” bár tudom
hogy miyeⁿ a Dollinger-Klinikán - hogy nincs
olyan laboratórium ahol laboratóriumi diagnos-
tikát lehet tanulni, úgy vettem mint egy orv-
csapást, pedig ebben a semesterben azt akartam
megtanulni. Szóval azt eléggé megmagyaráztam.
Biztosan ismeri ezt a belkiállapotot - nem élem igen
régóta még. Egyszerűen kényelmesebb lett volna ha
itt minden magyszerű, hát nem engedtem be a tu-
datomba, hogy nem az.

Van erre egy kitűnő hasonlatom. Ha egy
folyadék^{kel} teljes nyugodalomban van, akkor jóval
a normális fagyypontja alá hűthetjük anélkül
hogy megfagyjon. De csak egy hajszálnak kell

a felületére esni és rögtön hirtelen megfagy, és ugyanakkor a hőmérséklete felszökik a normális fagypontra, miközben természetesen hő ~~de~~ Kibontakozás mai nem történik ide. Tehát: ilyen túlhűtött folyadék vala kedélyem és most maga egy véletlen griffje folytán megindultak a normális folyamatok — ami azt jelenti, hogy a Kővetkező trimesztre mai valószínűleg nem fog itt találni engem. Ha nem küld nekem német Könyvet hanem a viszonyokra való tekintettel pl. mivel hát Franciaországban vagyok, franciát — sőt talán ha nem ép ezt Küldi, akkor meglehetősen volna, hogy bár lehetne feketén nem megelégedve mégis itt ragadok a jövő trimesztreig, és csupa lustaságból és energiátlanságból és hanyagságból el hagyom minden a magyar németországi beavatkozásokat és itt időrogtatom volna őszig és nem tanulok volna semmit. Hát ilyen kirozá-mithatatlanok a sor utjai. Maga valószínűleg nem sejtette, mikor azt a Könyvet választotta, hogy micsoda ordító vágy ~~Amadé~~ majd ben-anik ~~a Keszemlye~~ ^{egyszer} ~~egyszer~~ nem német kultúra, német gondolkodás, német akadémikus tradíciók, német tudomány, német alaposság, sőt német szó és uram bocsá még német modor után is — a francia szellembelettség és most éppen valami amit nem használhatok.

Úntatom ezekkel? Mindegy, miszaj ezt most
lenni - nagyon is felszabadulás egy nyomás
alól az a gondolat, hogy elmegyek német egye-
temre ahhoz hogy el tudjam dugasolni
magamba.

Legtöbb kedvem volna Berlinbe menni. Ott
már ismerős vagyok és ezért kevesebb energiafo-
gasztással járna. Még Bern jöhet szóba. Van
előg időm áprilisig gondolkodni ezen. Találkoznai
persze akkor se találkoznánk, ha Berlinbe
mennék, mert maga akkor már rég Pesten sőt
Párizsban lesz.

Talanára akarom kérni, édes Gyuri. Ha
majd minden „ügy” el lesz intéve és ha egyjs
bemege a könyvtárskedőjéhez, akkor küldessen
neken egy Vorlesungsverzeichnisst a berlini
egyetem nyári szemesztéréből (1911). Az már bizo-
nyára megjelent. Azonkívül pedig létezik egy
kiadvány (azt hiszem a müncheni Akademischer
Verlagé) amely az összes német, svájci, osztrák,
vagyis ^{minden} német előadási nyelvi egyetem ki-
emelt tanrendjét hozza minden szemesztérben.
It is legyen olyan szíves elküldetni. Magam csi-
nálom, de berlini Könyvtárskedővel nem va-
gyok összeköttetésben és Pesten át szörnyű körü-
menyes az ügy. Ha esetleg még nem jelent volna

1911 jan. 31.

meg, azt kérem írja meg nekem. Nagyon sajnálom
magam magától kívánt dolgokat és ha a legkevesebbé
is terhére van, nem fogja meg. Utóvégre nem fontos az
egész. Kérek Vorlesungsverzeichnisst venni, ha majd
ott lesznek ahol lesznek.

Még valamire akarom kérni. Ne említse sen-
kinek se levélben, se esetleg próbál Pesten hogy
én mit tervezek, gondolkok stb. Nem akarom hogy
bárki is előbb tudja hogy én innét elmegyek vagy
el akarok menni, mint mikor más fait accompli.
Herbertnek még semmit sem írtam erről, hát ne-
ki se említse.

Édes Gyuri, ebben a levélben nagyon sok az "én"
és nagyon kevés a "te". De más olyan régen nem beszélt
sem senkinek ügyeiről, és magának pláne régen-
azoknál pedig most még beírom ám hogy:
remélem minden dolgai simán mennek, minden
idejében kész lett és jó lett és a Kis Gyurika-
nak semmi oka többé nyafogni szanyán sorsa miatt.
Látja én nem nyafogok, pedig volna okom mert
beleg vagyok, "grippe"-em van és azonkívül Pest
óta szakadással jár a fejem. Montpellierben
még jobban mint valaha. És más emberek is rekord
lesz, mert holnapután lesz három hete hogy eljöttem
Pestől.

Milyen jó hogy nekem nem kell Pestre mennem

Nem tudok most szörnyűbbel gondolni mint hogy Pestre
kérne mennem. Azt szoktam aludni ha késő és so-
kat várok, hogy Pestre vagyok.

Vajjon ha Berlinbe mennék, volna-e ott
valaki ember, akivel néha lehetne beszélni?
De az a baj, hogy szörnyen unom a férfiakat, és
nőket nehéz nőkhez hozzájuttatni. De hisz ez
még messze van.

Kénytelen vagyok abbahagyni a levelet
és lefeküdni, mert lázom van, a fene egje
meg. Mindjárt befogtam ezt az influenzát, első
nap hogy megérkeztem és nem tudok szabadulni
tőle, pedig már fekvőben is vele négy napig a
műt helyen. Nem is igen akarom már mást
írni - csak azt akarom kéiderni, hogy vannak-e
barátai, nők, akikkel megismerkedhetnék, ha
Berlinbe mennék. Herberttől beszéltem valakitől.

Mégegyszer köszönöm hogy olyan kedves velem
és Gyuri - legyen továbbra is kedves, mert velem
édesem - olyan hálás vagyok érte mindig és úgy
meghat, ha valaki egy jó szót szól hozzám. És mi-
vel utóbbi időben igen keveset levelezünk, hát
ismer engem. Most örülök magának mintha falátna
volna. But that is neither here nor there és nem is
illik ilyet írni. Jójszokat.

7. 12. 1898

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W.
Allemagne

Herrn
Dr Georg von Lukács

Passauer Strasse 22. III.

Edith Hajós, Montpellier, 30 Faubourg St Jacques.

LCYL 17-

650/53

1911 jan. 31.

MTA FIL. INT.
LUGOSI ÁLL.

1911 febr. 10.

Édes Gyuri,

amint a levelet megkaptam, mindjárt
elmentem az összes bouquinistákhoz a Könyvek
miatt. Ez annál egyszerűbb volt, mert csak öt
van és mind egymás mellett ugyanabban az uc-
cában. Sajnos azonban expedicionnak semmi
eredménye nem volt - legfőképpen az hogy a bou-
quinisták csudálkoztak. Raktárunk főleg az itteni
orvos- és egyéb professorok könyveinek régebbi
kiadásaiból és sárga papírfedeles regényekből
áll - régi Könyvet alig egy-kettőt láttam, an-
nál több éskát. Mindenesetre mindegyiknek szól-
tam hogy amennyiben lesz valamije, értesítsen. Kon-
ban lehet hogy ősszel Párisba megyek és ott talán
több chance lesz ilyesmit találni. Most más jobban
Kismerem ^{majd} ott magam, itteni tapasztalataim és
nyelvelői gyarapodásom után mint múlt évben.
Hiszen nem sürgös, ugy-e?

Nagyon szívesen "felelnék" a levelére,
de nem tudok. Az én életem még sokkalta mal-
masabb téma, mint a magáé valaha lehet. Most
maga tehetséges és olyat csinál vagy fog csinál-
ni, amit ezen a világon épen csak maga tud.
Én azonban eredményemmel egy iskolát végeztem,
melyet ha kijártam, azt fogom tudni amit a

MTA FIL
1945

többi ezer és életem végig azt fogom gyakorolni százszázadmagammal, amit az iskolában tanultam. Hogy engem az amit ebben az iskolában tanultak aronfelel hogy Kenyeret fog remélnük adni, még érdekel is, azt nem teszi az életemet Keresébbé unalmassá mások számára. Én - de aevessen - más nem vagyok fiatal és nem akarok semmi egyebet az élettől mint békességet, - de igazán legeslegKeresébbé szenvedésiokat vagy Kalandokat vagy mi a fenét - más a terminológiát is elfelejtettem, látja. Roppant cöndes ember lett belőlem, - nem vagyok más se Kiváncsi, se éhes, se szomjas, legföljebb néha álmos még, de az is ritkán. Az se remít más, ami ezelőtt a legKínosabb gondolat volt nekem; hogy lesz egy idő amikor azt kell majd mondanom magamnak: "ez most már mindig így lesz." és csak az existenciám Kockázatása árán lehet majd csavargatni a sorsonon. Mert most már nem akarok csavargatni rajta. À quoi bon? Remélem hogy jó orvos lesz belőlem, vagy legalább is nem rossz.

Más nincs. Herbert? Istenem, nem tudom. Budapest és ő és minden nem is kétezer de Két millió Kilométernyire van tőlem. Magamért vagyok s magamnak, senkinek sem tartozom semmivel és senkinek sincs se joga se Röze hoz-

zám. És ez annyira megfelel nekem és olyan régen
nem volt részem benne. Most látom csak igazán -
hiszen mindig éreztem - hogy milyen lényegben idegen
volt tőlem az egész pesti életem, a maga olcsó senti-
mentalizálásával és örökösen - nem tudom hogy mondjam,
talán így: bolháskodásával (pardon). Hiszen nem
baj, mert úgy lehullott rólam mint valami hír-
telenében szükségből magamra kapott köpönyeg és
ugylátszik hogy il fallait passer par là - de
azért jó hogy vége van. A Kellő pillanatban isten
megvilágosította az elmémet, láttam hogy vagy
pakolok és elutazom, énhozzám vagy elszálltok.
Hát nem szállottam el. És azért nem vagyok én
egyedül. Tannak itt mindenféle kisebb-nagyobb
lányok és asszonyok, akikkel sétál az ember ha
én egyedül és akikről a legutóbbi híresekéről,
az időről, montpellier-i viszonyokról, vagy a
professorok jó és rossz kvalitásairól diskurál
az ember - akik föl is jönnek néha este az
emberhez egy csökeves üres térszóra vagy ahova
fölméz az ember minden kultúrosabb ok nélkül
ha sajnálja otthon a türelőt. És azért mégis
nagyraemű izoláltságban él az ember, teljes
„privacy”-je megván; amint már egyszer
mondtam, senkinek se tartozik semmivel a
világon, se szeretettel, se figyelemmel, se érdek-
lődéssel, se révvel, se segítséggel - ha nem

akarja, még udvariassággal sem. Hat ha a dolgok
 így vannak, miért gondolom az ember két és
 múlva rendezendő és Budapesten esedékes val-
 tóva, igaz? Az ember mindig próbál, mikor
 szükséges és többet nem gondol rá. "Sufficient
 unto the day is the evil thereof" - magyarul:
 elég dolgot ad a diagnosztika és a Rórbonban
 meg a Rórházi vörít. Ha vörít más a vélemé-
 nye, kérem írja meg. Tudja hogy mindigra maga
 véleményére helyeztem a legtöbb súlyt. És lehetne
 talán azt mondani, hogy az én állásfoglalásom
 H.-tel szemben nem egészen fair. Én nem tudom-
 - így adódott és mivel én hiszem azt hogy any-
 nyira amennyire becsületes vagyok, tehát hi-
 zom benne hogy valószínűleg becsületesen van
 amit teszek. A legmiválóbb persze H. véleménye len-
 ne - sajnos át aligha kérdezhetem meg, nyilván-
 való okokból. Félek azonban, hogy ő, talán ki-
 esít az én hibámból is, nemely tévedésben kled-
 zik. Kérem, édes Gyuri, hogy lehetőleg ne igen
 bocsátkozzék eszmecserebe vele énrolam ha
 Pesten lesz - ezt azért mondom, mert amint hallom,
 H. szívesen és sokat beszél rólam, az pedig nem
 egészséges. Pesten körülbelül négyszáz ezer asszony
 van.

Még mi egyebet várhatok? Azt hiszem semmit.
 A terveim még elég bizonytalanok, az is lehet hogy
 mégis itt maradok, mert a neurastheniám sajnos
 mindig rosszabb lesz és egy újabb túrcsúszás,
 utazás, beiratkozás, lakáskeresés, elhelyezkedés etc.
 nagyon sok energiámba kerülne - azt hiszem
 többre, mint amennyi rendelkezésemre áll, és
 többre mint az itt maradás. Mindaz azonban mess-
 sze van, - egyelőre január közepé óta ejzel-
 mappal folyton fáj a fejem, úgy hogy már annak
 a lehetőségére is gondoltam, hogy valami orga-
 nikus bűbi van. Majd kicűl idővel az is. Jószaga
 hecc volna egy kis praniotómiát végigcsinálni,
 itt helyben. Ugyis van egy ajánlólevelem az itteni
 sebészprofesszorhoz, amit nem volt semmi okom és
 alkalmam átadni; azt legalább akkor használhat-
 ránk. Mindaz azonban csak bolondság, mert nincs
 semmi bajom, bár tudja isten, síviesen végigcsinálnék
 egy operációt, hogy szabaduljak ettől a fejfájástól.

Ugyan várom valamit a nyári terveiről.
 Vagy nincsenek még? Fienzébe megy-e, majd
 ha ott iszatom, maguknál, Magyarországon, tavasz
 lesz?

Ma elküldte, nem tudom miért, a Könyv-

1911 Febr. 10.

Kereskedem a Nyugat legutóbbi számát.
Már rég nem csodálkoztam úgy. Azon csodál-
koztam, hogy Magyarország és Budapest fény-
leg és tölem függetlenül is létezik, ott köny-
vek jelennek meg és folyóiratokat adnak
ki: Ignotus, Orvát Ernő és Fenyő Miksa nevei
vannak, akiket én még ismerek is, tudom, hogy
hogy néznek ki és mennyi tehetségük van. Mióta
itt vagyok, Ricsit úgy képzeltem, hogy Magyar-
szágot és Pestet én gondoltam ki és magya-
rul csak hárman tudnak a világon, én,
Böske meg Laci. Itt ez nagy csalódás
volt. Pláne mikor végiglapoztam a Nyuga-
tot. Nem lehet mást mondani rá, mint
azt, hogy: ojjé. Mégis csak okosabb volna
úgy ahogy én figyelve voltam. Nem irigylem
most magát, amiért Pestre megy. Én vasár-
nap Nemes-be megyek, ahol nagyon öreg
házakat lehet látni. Még a rómaiak épí-
tették őket maguk mulattatására.

Isten vele, édes Gyuri, köszönöm hogy
gondoskodni fog a tanrendről. Ha Pestre lesz,
íjon majd egyet mást H.-ról és álláspontjáról velem
szemben, amennyiben valakit lát majd belőle.

Köszönti

Edith

Montpellier
Abt.: E. Hagès, 30. Rue du Faubourg - St-James

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Berlin W. 50.

Allemagne

Herrn

Hr. Georg von Lukács

Passauer Strasse 22. III.

POST CARD

Carte Postale

POSTKART

BRIEFKAART — POSTKAART

CARTOLINA POSTALE — ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО — TARJETA POSTALNA

Ne fárasztja magát a tanrendekkel,
 mert más csaknem bizonyos hogy in-
 nét Bernbe meggyek, onnét pedig más
 kaptam. Pestről írhatja aztan pár
 sort, arról ami gondolja hogy érdek-
 lő. Körülbelül április 8-10-ig leszek
 még Montpellieben - szeretném ha min-
 dig tudnám a címét, ha nem marad
 Pesten. A fenti dátumig ide lehet írni
 Mibe, azon túl Bern p.r.

Köszönti

E. 1911 Febr. 21.

Berlin

Allemagne

LG4617-650/55

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

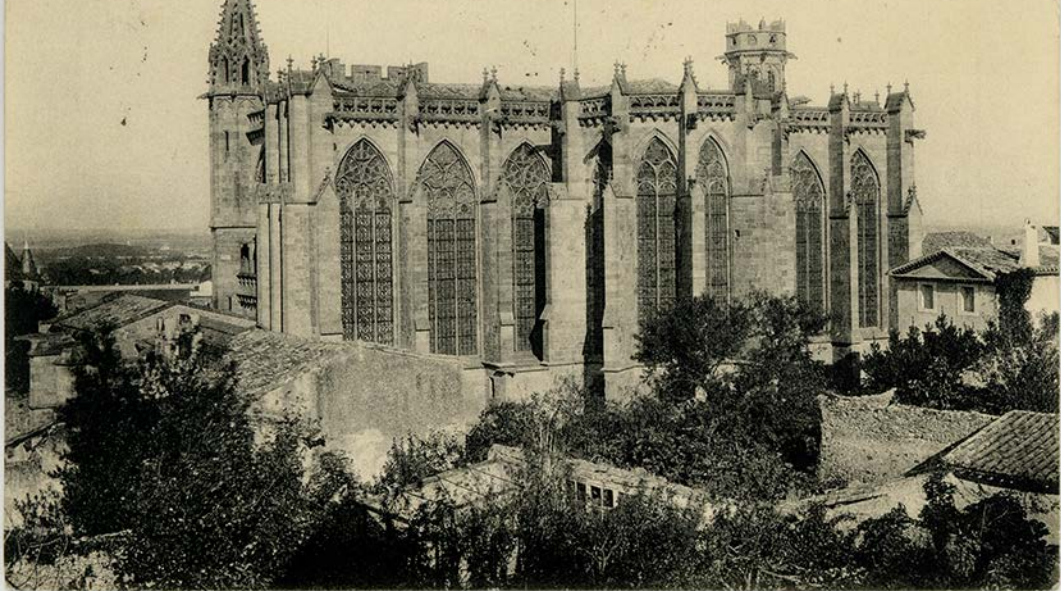
Herrn

Dr. Georg von Lukács

Passauer Strasse 22. III.

19 Cité de CARCASSONNE. — Abside et Transept de l'Eglise Saint-Nazaire

Firenze, 1911. március 22.

Édes Gyuri,

a levele nem ért már Montpellierben; csak ma kapom kézhez Böske útján. Ugy tetszik nagyon régen nem levelezünk már-- egész kijötttem belőle. Mostanában egyáltalában kevés levelet írok és ez meglátszik rajtuk. Ez is úgy kicsit hozzátartozik az egész mostani állapotomhoz. Lehet hogy majd ha itt lesz és beszélgetünk, újra megtalálom a régi hangot. Most száraz vagyok és nem közlékeny. Az "ügyeimet" többé-kevésbé megbízható fogalmazásban és részletességgel ugyis hallotta bizonyára Herberttől. Hozzáfűzni való megjegyzésem alig van. Legfeljebb néhány adat szorulhat esetleg rektifikálásra. De ezt sem tehetem addig amíg nem tudom hogy Herbert mit és hogyan adott elő. Hiszen ha itt lesz majd találkozunk, úgy-e, és akkor beszélgethetünk. Hogy azokban amiket a levelében mond, igaz van-e vagy sem, nem tudom. Nem is nagyon látom, hogy hogyan vonatkozik rám. Amint észreveheti, nagyon ostoba lettem, mióta elkerültem Pestről. Azt hiszem Herbert és ennél fogva maga is kicsit hamisan látnak engem és dolgaimat--vagy helytelen szempontból indulnak ki. Ezt persze nem tudhatom, --de úgy hiszem.

Örülök én is, hogy ide jön. Mégis ne veszítse el az ember egészen a kontaktust. A propos, ha megírná, hogy mikor gondol ide érkezni, kellemes lenne nekem. Herbertet többször kérdeztem leveleimben, de sohasem adott választ. Ugy látszik még maga sem tudja? En valószínűleg április vége-ig itt maradok. Mondok valamit aminek talán maga is hasznát veheti. Az olasz államvasutak a kiállítások tartamára féláru menetjegy váltására jogosító igazolványfüzetet ad ki minden Turinba, Romába, vagy Firenzebe jegyet váltó utasnak. Ezek a füzetek 10 lira 50-be kerülnek és 45 napig érvényesek, ezen idő alatt összesen 24 utazásra jogosítva a füzet tulajdonosát, 50%-os viteldij-mérséklés mellett. Már a határállomáson kiválthatja és akkor Udineből ide már féláron jöhet. Firenzebe azért adnak kedvezményt mert valami portrékiállítás van. Adja ezt elő Herbertnek is, talán hasznát veszi ő is ha ide jön.

Sok más irnivalóm nincs is. Kicsit idős vagyok, -- nem annyira mint Montpellierben-- keveset láttam még Firenzéből, mert nem bírok sokat szaladgálni--Vedres mintáz és hogy el ne unjam magam tulságosan, közben olaszul tanít--a gyerekek igazán bájosak és én mindig is nagyon szerettem a polyásgyerekeket, hát jól mulatok a legkisebbel. Ödön is itt van; kedves fiú és nagyon jól megférünk--Vedres is roppant kedves és jókedélyű ember és mikor nem vagyok tulideges, jól érzem magam köztük.

Viszontlátásra.

Edith

A kedvezményes igazolványfüzetet (tessera per le feste commemorative) külön kell persze kérni a jegyváltásnál; de ha Pesten váltja meg a jegyet idáig akkor úgy tudom nem veheti ezt igénybe, mert csak olasz államvasuti pénztárak adják ki.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

B U D A P E S T

U n g h e r i a .

dr. Lukács György urnak

Városligeti fasor 30/a.

LA4C 17-650/56

1911 marc. 22.

61-607

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911 márc. 24

először a levelem praktikus részét: Méri
art mondja hogy az orosz penzió nem kellemes (f.i.
Kérdeztem tőle hogy hol a via Cavour, innét tud a
dologról) „családias”. De ha akarja, még elmegyek
magam, bár nem hiszem hogy meg lehet art látni
előre, hogy egy hely milyen. Ha engem Kérdez, art mon-
don, hogy menjen oda, ahol már volt és ahol meg
volt elégedve. Ez csak magától értetődő. Annál is inkább
mert az az ok amiért a másik penzióba akarunk men-
ni, igazán - bocsásson meg - rendkívül coacci. Ami pedig
a szoba kivételét illeti: nem írja hogy mikorra vegyem
ki, így addig amíg art meg nem írja, semmit se tehe-
tek. Árendáméért aligha fognak adni - most van a
fő szexon, amint tudja. Sőt Kedresik art se tartják
kizártnak, hogy esetleg most drágább lesz mint ősszel,
sub titulus kiállítás.

Tehát írja meg hogy a) mégis nézzem-e meg az

MTA FI
Lukács

orosz pénziót, b) ha a P. Consigliiben az a szoba drágább,
Kivége-m-e, c) mikorra vegyem ki. Várom a választ.

Sajnálom hogy nem jön előbb mint Herbert, mert
így nyilván alig lehetünk majd kettesben. Pedig amit én
most magának mondhatnék, ~~akkor~~ magamról és egyébektől,
azt éppen csak Herbert előtt lehetetlen volna mon-
danom. Azonkívül pedig csak igen rövid időt fogunk
együtt tölteni, mert én valószínűleg rögtön husvét után
elutazom innét. Azután pedig Isten tudja mikor ke-
rülünk megint össze egyszer. És ha Herbert is itt lesz,
valószínűleg rendkívül ideges leszek és társalgásra ke-
ressé alkalmas. Szóval mindenképen jó lett volna, ha
előbb jött volna. Már hogy a pesti társadalmi kötelessé-
geit nem tudja rövidebb idő alatt elintézni. Ugyan nem
tudom hogy mi jogon mondom ezt.

Nem vagyok nagyon jól, mint rendszeren. A husvét
idők elé se valami nagyon örömteljes várakozással nézek.
Türelmetlenül várom mert szeretnék más tölteni rajta

INT.
REC.

félek hogy nehéz idők lesznek — és közben bosszankodom hogy ime most itt vagyok Firenzében és ahelyett hogy ezt élvezném, türelmetlenül és félve várok valamit minden valószínűség szerint igen keveset. Ez pedig kevéssé kellemes lelkiállapot. Ez tesz engem tönkre, ez az örökös várás. Évek óta egyebet sem teszek. Rövidtávú várás, hosszútávú várás — az egész életem egy ilyen mozaik. Különösen az utolsó két évbeli életem. És most már nem tudok szabadulni tőle. Hiába mondom magamnak hogy ostobaság, aminek jönni kell az ügyis jön, ha nem is gondolok rá folyton — nem tudok más szabadulni ettől a hetszer átkozott várás-attitűdötől. Tulságosan beleté más magát az idegembe.

Mit mondjak még? Kellene még egyse mondhatok. Nagyon disappointed vagyok hogy sokkal később jön mint gondoltam — Herbert 25.-ét ist a napokban, az holnap volna, és én más arra voltam beállítva. Amint már mondtam, mindjárt húsvét után elutazom, az tehát az együtt itt tartózkodásra csak pár napot enged, azt is akkor mikor Herbert is itt lesz. Most jó lett

volna pedig párson beszélgetni magával - elég nehéz dol-
gokat kell most intézmem. És nem tudom emlékszik-e,
hogy ha egyideig nem voltunk együtt, zavarban va-
gyok és idő kell amíg megtalálom a régi hangot, ha
ugyan megtalálom. És öregbül lettem mióta nem láttuk
egymást és előbbi „soft spots”-ok helyén sok helyütt
szűköszeneket kaptam. (Már penningféle nyelven sem tu-
dok, annyira kell beszélmem egyszerre.) És alapjában vé-
ve mindig rossz voltam - de gyáva is. És mivel beláttam,
hogy a rosszaság csak az erőseknek való, próbáltam jó
lenni, vagy annak látszani, hogy ne bántsanak az
emberek. Most már nem vagyok gyáva és föladom az
egész Komédiázást. Lehet hogy így nem fog kedvelni
engem - valószínűleg igazsá lenne. Hogy azonban ilye-
nek kistöljenek, ahhoz idő kell - az pedig nem lesz,
most. Sőt lehet hogy sose lesz, - ha minden úgy
megy ahogy én szeretném.

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Talán elég is volt ebből. À propos, teljesen fölösleges
a leveleimet, amiket esetleg magának írok, H.-tel meg-
beszélni, vagy pláne elolvasatni.

←

EMIL POLLACSEK

Ingenieur, Chemiker

Florenz, via Settignanese 3.

Villa „Bianca.“

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
Ungheria

dr. Lukács György unak
V. Városligeti fasor 20/A.

LULL 17-650157

1911 mar. 24.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1944 márc. 30

Édes barátom,

magával kár értekezésen beszélni. Alakosra vonatkozólag a kérdéseket direkt a, b, c, alatt tálalni fel, nehogy ne feleljem mindegyikre. Most megint nem isja hogy mi-korra vegyem ki a szobát. Így majd 8 óra veszem ki, az a két. hatásterminus közt a Részparányos. Jó lesz? Majd holnapután odamegyek, most beteg vagyok és agyban fekszem.

Sajnos tényleg kórház után mind-járt el kell utaznom Firenzébe - az elő-adások Bernben 24.-én kezdődnek és szeret-ném ha akkorra már lenne szobám és ott len-nék iktatóra, iratkorra, etc. Ha innét mond-juk 19.-én elutazom, 21.-én vagyok Bernbe (Torinóban megállok fél napra valószínűleg), az épen elég késő. És ha st. itt lesz, ketten elég keveset lehetünk majd, maga meg én. Ezért szerettem volna ha maga előbb jön. Tovább én semmiképen sem ma adhatok 19.-nél. Mivel pedig én most jó ideig nem me-gyek Pestre, maga pedig annál halibb, a következő években ott fog lakni, hát va-lószínűleg nem fogunk találkozni. Így értem az előbbi levelében is.

Látszik nem keres magam fel, engem, talán
 ép vagyok. Nyáron Bernben leszek, au-
 gusztusig, aztán talán egy kis olasz für-
 rüdőben itt valahol közel, szeptember
 végéig és aztán egy hónapig Firenzeben,
 a téli semleges Kérdések. Talán persze.
 Aztán nem tudom. Lehet hogy Párisban,
 lehet hogy másutt. 1912 végéig pedig ha-
 csak nem történik valami nagyon való-
 színtlen, Pestre kell majd mennem. Addig-
 ra remélem megjárnék Rülöleg-Belsőleg egy-
 aránt gyökeresen el lesznek intézve és min-
 den Rülönös inconvenciens nélkül tölthet-
 tők majd egy évet Pesten.

Öntök hogy habilitálni fogják ma-
 gát, annak is hogy Herberttel részletben
 megbarátkoztak. He jó magának is, neki
 is. Eltűnt magától, magam pedig azt kap-
 ja hogy ő jó és presztígius. Az pedig
 úgy mindjárt sokat ér, ha az embert presztí-
 gus.

Egy kicsit fáraszt az jóis, - magam
 találkoznék nemcsak a. Legyen olyan
 kedves és érdekes még pontosan hogy
 mikor milyen vonatból jön. Esetleg egy nap
 palatából, hogy Consiglicknek is szólhassak.

Köszönök

E

Dr. Lukács György
úrnak

Budapest

Ungheria VI., Faszor' 20 A.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Erc.

márc. 31.

1911

volbam Consiglietknál, ahol
a Következést mondták: Consigliné na-
gyon sajnálja, de az a szoba amit ma-
ga lakott októberben, egész júliusig oc-
cupato, - most más szobája sines,
lehet hogy 20.-a után lesz. Ez a
fő kézon és mindenütt feli van.

Ihat? Az én mézetem szerint leg-
okosabb holbe mennie és aztan
itt egyedül keresni. En alig kereshe-
tek magának, mert sajnos nem tu-
dok olvasni - meg nem is tudom hogy
magának feborik-e az ami nekem.
Az olyan nagy uraknak mint magam,
egész nagy gyengeim vannak, mint ez

Ha akarja, meglehetősen, hogy lefoglal-
lak egy próbát egy hotelben, ha megir-
ja mikorra és melyik hotelben.

Tudja én meglehetősen lehetetlen va-
gyok itt, mert olyan nagyon messze ál-
lakom és a nyelvet se tudom. Ved-
reséket meg nem akarom igénybe
venni - mégis sok a dolgom.

Köszöneti E.

CARTOLINA POSTALE ITALIANA

(PARTE POSTALE ITALIANA)

Marghera

MIL. FIL. INT.

Lugosy Rte.

dr. Lukács György urnak

U. Fodor 20/A

Budapest

1917-650154

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

TÁVIRAT.

Lapszám: 54

Vezeték száma: 42

Lukacs György

fasor 20- budapest =

A kézbesítőnek
A kézbesítőnek
A kézbesítőnek

42

Felvette:

1941 APR 1.
hivatali hó és nap óra, perc napszaka

Táviradhivatal: BUDAPEST 4.

Továbbította:

vezetékén hó és nap óra, perc napszaka

BUGSCH AURÉL

A távirat
osztálya

feladó hivatal

penztári szám

szó

jegy

dijszó

hó és nap

óra

perc

napszaka

bpest firenze 16.+3 15 1 13/60

= consigliben szoba nincs kerem persulalja ht nogo

jojjonconsternalva vagyok + +

colation :20+ +

LC4C17-650/60

10
A. A. FIL. INT. **CARTOLINA POSTALE ITALIANA**
LUGOSI AIC.
(CARTE POSTALE D'ITALIE)

1911 apr. 7

Eds Gyuri,

a via Cavour 59

Austria

alatt valami Circolo militare
van, pensio rose volt. Nyilatkozik
eltérveztette a számat. Voltam még
egy pár házban, (54, 66,) találomra
de seholse tudtak róla, ugyanis
a hordások és a rendőrség. Tchéat?
A hotelok pedig ebben

Al dr. Georg v. duRoi
bei Leo Popper
Gries b. Bozen
Quisisana

a rumoliban nem fogadtak el e-
gy bejegyzést - majd hétfőn engager-
dlok próbát délelőtt. Sajnálom
hogy nem tudtam egy elintézni
a dolgot ahogy magam szerettem vol-
na. Hétfőn majd várjuk a vonat-
nál. Hotel. Vasárnap jön az ut hi-
szem.

A propos - mihez tartás végett:
az express levelek mindig két-
három órával később érke-
nek mint a rendes posta, a-
mennyiben nem éjjel költik föl
az embert. Okosabb csak simple le-
veleket küldeni.

Viszontlátásra

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Σ.

Édes Gyuri,

most csak ennyit: megérkez-
tem, beltem szobát, (cim. E. H. bei Fr. Egger,
Hallerstrasse 4. Bern) és várom a Köny-
veimet. Postacsomagnak küldje, ne gyors-
írunak, ha lehet. Nagyon szép volt az
út Bolognáig, de Bolognából semmit sem
láttam - olyan sél volt, hogy nem volt
kedvem járkálni. Bern elég kellemet-
len, de az egyetemen kedvesek, bár
az előadások sajnos csak mához egy
hetre kezdődnek, tehát maradhatam
volna még egy hétig Firenzében és nem ké-
ne itt fangahom dolog nélkül. Ma este
előhívom a képeket, aztán majd küldök
belőlük. Viszontlátásra

Σ.
MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Adresse de l'expéditeur. - Texte.
Adresse des Absenders. - Text.
Indirizzo del mittente. - Testo.

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911 apr 21

LCYL17-650/61

Carte postale

Union postale universelle.
Weltpostverein. Unione postale universale.

SCHWEIZ SVITSE SVIZZERA

Signature

Giorgio de Lukacs

3. Piazza d'Areoglio

Firenze

Italien

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

1911 máj 1.

ne gondold hogy elslampoltam a Paedekst
és az orariot, - nem, de beleg voltam és küldeni
nincs senkim, - annyira nincs hogy még ennivalóm se volt
két és fél napig - szerencse hogy nem is valami nagy szükségem
volt rá. Ma végre feltápáskodtam és küldtem a
Képet - Könyvet, remélem nem csináltam semmiféle
zavart avval hogy ilyen sokáig álltál nélkülözni. Igazán
nem lehetett. Még ma is olyan győzve vagyok hogy
le akarván menni az úccára kicsit, máj a második és
harmadik emelet közt le kellett ugranom és alig bírtam
onnet a próbáig visszamászni. És holnap kezdődnek az
előadások. Remélem Isténben, hogy a tanteremek nincsenek
emeleten. Igaz, még a képekről. Ha inkább fekete képet
akarsz, olyat mint a Herberté, akkor írd meg ha legközelebb
írás és majd csinállok. Különben ugyis csinállok és majd
küldök. A permissora ez is jó lesz, ha még el nem késtem vele.
Sokat nem tudok írni. Testileg rosszul vagyok, itt Svájc-
ban úgy érzem mint a disznók és én tejből és tejából meg

kényerből élttem, amíg feltámadván beemem az állat, husra
vágta és beemtem egy Kocsmaiba, ahol is oly borzasztóan el-
rontottam magam mint még ritkán. Kés hogy nem lehet tartózkodni
enni. Ha az ember elutazik, ottthon erre egy fél óra valót egyszer-
re és elvetné a gondját. Mert ez nagyon reális gond, te tudod.
Animám úgy ahogy rendben van. Foltosított ugyan és a foltok
nem passzolnak az eredeti szövethoz, de egyelőre tart és arról
már beszoktam hogy annál is töredjeme ami majd egyszer később
holnap lesz. A szobám jó, szép kilátás és jó levegő van, üres
óráimban fehérneműt javítok és Kipling-novellákat fordítok
és - Firenzeben nagyon elbűsultam magam művelésben hatékony-
ságon, - művelődőn. Ez dicőrebb és nem szabad kimutatni é-
te. De azt mondani hogy Pollackék Tuma vagyok. Közben fájlalom
a fejemet és mulatok az exakt tudományok, exakt "voltán".
A propas, a Könyveim megjöttek, Részemön. Ezért van alkalmam
mulatni feletten. Kebeftnek gyakran írok, és nekem Kevésbé gyak-
ran - ebben is igazsága van. Legutóbb írtam hogy a misztérium készen
van, de még nem láttam persze. Különben Flangulatom minden
így fejzhető ki: „micsoda mindegyiség.” De lehet hogy ez csak
azért van, mert fáj a belem és nem ettem öt napja. Ugyan
nem jó jel, ha az ember ilyen kifogásokat ráncigál elő.
Mha. Ez már mind kezd mahassa válni. „Kest” üvöltöt-

ték Tedresék mindig Rómsban az örök pasta után, este
anélkül mindenki tudta, hogy nincs más. Hebetnek azon-
ban nagyon kedves leveleket sikerül írnom, és ez örö-
mel tölti el szünnet. Tegnap. Különben egy itteni Könyv-
Kereskedőnél láttam a Jung-Ungarnt - egész jól néz ki és
amint a könyvkereskedő mondta, meglehetősen fogz. Gúdák
Kosztan ezen. Ki a fenét érdekli a Jung-Ungarn és
pláne két frank erejéig, - és pláne Bernben. A propus,
van itt valami Ries nevű physiologus aki állítólag magyar-
-magántanárs az orvosi fakultáson - vajjon ki az, nem tudod?
Külföldön élő Kitiú háziunk fia?

Örülök hogy olyan sok képet vettem Firenzében. A szo-
ban egy nagy kimerült mauzard és nem gémrozzák
egymást a képek a falon. És így nagyon eleven marad meg
a fejemben az is, amit nem látok mindennap. A nagy Giotto
gyöngyörű - itthon sokkal szebb mint a boltban százezres más
kép közt. Ha egyszer belelépszem valahol, berámóztatok azt
a szent gyöngyöt és öreg Rembrandt-képet, mely sajnos
kedvűmön meggyolódni. Firenze akkor is olyan szép ha a

MTA EL. RT.
LUDAS ARC.
1910 máj. 1.

nem látom? Ki tudja eljutok-e hozzá megint. Felek hogy az egész nyári-őrsi időszakból nem lesz semmi. Bern olyan drága hogy nem tudok eléggé takarékoskodni és igazán kell más. Kármak is fizetni. Rossz adós vagyok - t. i. nyomnak az adósságok. Azt hiszem az itteni Könyvtárlásaimért apámmal fogom fizettetni. Kóstolja meg ő is az élet sanyarságait.

MTA FIL. INT.
LUDWIGS ARC.

Ezek mind lényegtelen dolgok, de más egyéb nem lehet tőlem. Ha kedved van és rávise az animád, írj nekem, - ha nem, nem. Ha nem, az se lesz baj - talán sikerül is felálkítani a nyáron vagy az ősszel valahol, vagy februárban Párisban - vagy talán legrosszabb esetben Pesten, ha az internetnek az a rossz ideája támad összefogtatói bennünket és minél odaszukni a dutyiba. De arról értesíts hogy mi lett a docenturával, akár széna akár szalma. Még lehet egyébként az is, hogy amint fent mondtam mind Pesten leszünk és - ha csak "bad temper" en láttán el nem ment a kedved - közös háztartást csinálunk.

Itt minden jókat, és foltosd össze animádat és olvasd a Phänomenologie des Geistes és legyen belőled nagy ember. Ha esetleg valamelyik kípól még néz - E. dányt akkor, nagyon szívesen csinálók.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Firenze
Italia

67

Signore

Giorgio de Lukács
3. Piazza d'Areghio

Mrs. E. Hajos b/Egger, Hallerstrasse 4. Bern.

LG4L 17-650/62

1911 maj 1.

Édes Gyermi,

ugyan csak a napokban írtam, de kéni
akarok valamit és mondani is egyetmást. Az
én módszerem ebben más, mint a tied - én előbb
szeredek kéni, nem végül. Tehát: ha leheted
ugy, hogy 10.-12.-én (okvetlen 15.-e előtt) itt legyen,
akkor küldj nekem 50 frankot, mert megke-
tös zavarban vagyok. Tudnillik több Collegiumot
vettem fel, mint előre gondoltam és a laboratorium
is beosztató pénzembe kerül, - ugy hogy ha a leg-
közelebbi pesti cheque-ig enni is akarok, nem
lennie elég pénzem a tandíjat megfizetni. Azt
pedig utolsó terminusként 15.-e előtt kell. Apám-
tól nem akarok ép most kéni, egyenél több ok-
ból és - szóval a dolgok ugy vannak hogy a
legszívesebben téled kérek. Nem tudom lehet-e
pénzt poste restante küldeni - ha igen, ké-
lek ugy küldd. Ha pedig nem volna neked se,
akkor sürgőnyszer, hogy mégis még hazából ké-
hessék idejében mindkét esetben köszönöm. Ev-
vel azonban még nem vagyok kész. Még arra is
akarok kéni, hogy ha visz nekem címezd
Frl.-nek és ne Frau-nak - ezek a svájciak i-
szonyú buták és ha egyike levél, kis asszonynak, a
másik asszonynak szól, akkor „gyanakozanak”.
Nem haragzol? Számésság az egész.

NYMFA FIL. 18
L. 103 B. 10
Egyébként nagy búban vagyok, a következő ok-
ból. Herbert azt írta nekem tegnap, hogy Páris
birtos, mert fönn volt az apádnál, aki amellett
hogy befolyása 'érvényesítést' ígérte, még 1000
Koronát ajánlott fel neki, arra az esetre ha
jubizip nem lenne elég pénze „hogy időt nyer-
jünk” anélkül az apádnak nagyon kedvesen ki-
fejezte magát. De Herbert el akarja fogadni, ---
utóvégre az ő dolga - én nem helyeslem mert
sose fogja megadni tudni és nincs sok adóssága
van. De az apádnak borzasztóan kedves volt és Her-
bertet az eljesni nagyon impresszionálja, tudod
hogy milyen számit. Ez különben nem tartozik
ide és neki tulajdonképpen üdvös. Szóval H.
el fogja fogadni az ezet Koronát, - ha másképp nem
megy - és ezzel a párisi ut az ő számára meg
lenne oldva. Most jönök én. Nekem tudniillik
malomra Helle nagyon tetszik - azaz inkább
az intézkedése és nagyon nagy kedvem van itt marad-
ni és mála dolgozni. Sőt ez nekem elég fon-
tos. Mútan azt is konstataáltam, hogy ^{én} tetszem
önnek ~~ennek~~ azt hiszem elég jó dolgom lenne. Már
most - én nem kívánhatom, pöt nem is kívánám a
világért se, hogy Herbert egy Párisban töltendő
évet Bernben töltsön. Ez egészen absurd idea.
Viszont, - elmenjek innét, ha itt jó nekem, megint

máshova (helyváltoztatás mindig veszélyes és árt a munkának) pláne Párisba. És Párisban Herberttel bizony dolgoznék semmit. Szóval Kínban vagyok. Herbertnek persze azt írtam, hogy borzasztóan örülök az ő párisi évének - ez igaz is. Magamról nem írtam neki - de se enlits semmit ha ír az neki. Még meglátom majd, hogy hogy lesznek személyesen Kollevel. Ha tényleg lesz valamilyen viszony, ha pl. mondandó, hogy dolgozzak bent, akkor valószínűleg itt maradok, ha Bern nagyon undok. De a bakteriologia m. latságos. Toronyi strébes vagyok, konstatáltam. Tegnap Kolle csodálkozva megdicsérete a preparátumomat és aztán még mondta, hogy mindig próbáld neki, ha még egy van készen, látni akarla - én így örültem neki mintha tíz Koronát találtam volna. Még ma is jó kedvem van tőle. Pedig ő seging csak annak örült hogy legalább nem a szemlencsire tezen az immersióolajat hanem az objektív alá. Tulajdonképpen sajnálom őt, mert Kollegáim borzasztó barnok.

Itt így vagyunk. További fejlemények az uristen kezében vannak. Vagy itt maradok és az is jó lesz, vagy Párisba megyek és az is jó lesz.

Szaladok, mint rendszeren, máis ugjis elkestem. Ha küldesz pénzt, írj ugyanakkor, hogy tudjam hogy ide kell menni. Köszönöm. Jó egészséget.

Σ.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Firenze
Italia

67

Sr.

Dr. Giorgio de Lukács

3. Piazza d'Areoglio

Mrs. S. Hajos Hallerstrasse 4. Bern, Schweiz.

L44617-650/63

1911 m. j. 5.

1911 máj. 8.

Édes Gyuri,

Kereszlezték egymást a leveleink, ami azért nem jó, mert az ember egészen másképp is, ha levelekre felel, mint ha aktív is. A másik pedig kíváncsi is az aktív levelet reactionnak, az övére feleleteket olvassa.

Örülök, hogy jobban érzed más magad. Főleg azért mert én jól vagyok és így lépésben maradtunk most is, mint amikor mindketten rosszul voltunk. Féltem ugyan jó régóta nem féltlek, de hiszem nem történhetik semmi bajod, de - jobb ha jól vagy. A levelednek Rutónban azért is örültem - magától a ~~te~~ levél tárgyától eltekintve - mert azt láttam belőle, hogy okos vagyok. Nem igazán okos, tudod, de tájékozott, néha még emberekben is. Ezt csak úgy közbeszólok. Képet, könyvet rég elküldtem - lehet más vagy két napja. Nem tudom számon tartani az időt, - néha két nap öröki tart, néha nem veszek észre egy egész hetet. A propos kép. Ne gondold hogy Herbertnek küldtem, neked nem. Hanem a nyers nyomtatokat, amiket próbának csináltam, azokat elküldtem megmutatni, hogy artán melyikből akar. Persze mindből akart és a tieddel egyszerre mentek el azok is. Sajnos a te próba-felvételeid nem sikerültek. Majd ha legközelebb együtt leszünk, újra megpróbálom.

Ami engem illet, qua anima nagyon jól vagyok. Bár pauza ugyan, pihenés, nem végleges, de jól vagyok. Keltőt is más, mert úgy nem ment tovább. Ráérek majd megint felvenni a babjút őszel-vagy előbb. Egész úgy érzem magam, lehettem a parkot és ülök az utorján egy fa alatt, árnyékban, hűvös fűben. Aztán majd tovább kell menni porban, hőségben, és libfújások között, - de most jó. És utóvégre ez elég. De hiába: rettenetesen csábító az ilyen élet egyszerűsége.

Az ember talán nem jut el sehová ha ühve marad az utazáson - de olyan jó ott ühni. Tudhatod magadról, hogy milyen könnyen és egyszerűen bonyolódik le az élet ha az ember csak egyedül van. Firenzében féltem Bernből és az itteni egyedüliségtől. Most látom hogy jobbat jönni se lehetett volna nekem, és hogy igazam volt mikor elmentem Montpellierből és Bostkékéktől és ~~az~~ az ottani mégis má' ismerős dolgoktól. Eleinte mindig Kisit rossz, mint a hideg víz, de ha hozzászokott az ember, napjzerű. Teneked van egy elméleted, hogy én nem tudok egyedül lenni - nekem is van tibokban egy: hogy én nem tudok, tulajdonképpen és alapjában véve nem tudok többedmagammal lenni. But that is neither here nor there. Fő az, hogy nagyon tetszenek az itteni tanárok és az itteni egyetemi tempo, hogy jó szobám van, tudom hová tenni az időmet és nem matkózom.

Herbert párisi chanceairól sokkal tudom annál má' itam. Most más ideám támadt. T. i. hogy apám, ha megtudja hogy H. is Párisba megy bizonyára ellenérni fogja az én odamenetelemet, azaz nem lenne pénzem. És nem is akarnék, még ha lenne is, - ahogy nincs - apám ^{Kifejezett} kívánságának ellene tenni. Ecco - az lenne csak a humoros. De utóvégre: Herbertnek mindenképpen nagyon jó lenne egy évig Párisban lenni, ha én akárhol vagyok is. Igaz? Akkor én talán egy fél évre hozz egyetemre mennék gynaekológiát hallgatni. Talán Firenzébe, talán Romába, talán Bolognába - az is lehet hogy egyikbe se. Szóval minden egészen bizonytalan. A nyári dolgok is. Bern drága és én fáradt vagyok, nem tudok pörölni nyárára és sok adósságon van, etc.

Amint látod, itt a misztérium. Tegnapelőtt kaptam, de kevés időm van, azért csak ma küldhetem tovább hozzád. Legközelebb majd írok megint - két vége felé kevesebb a dolog. Írd meg hogy a Baedeker megjött-e. B. is elveszett volna - akkor megosztottuk az ötven frankon amit kaptak. Tibokban Kisit vore írtam financiaimat, de félek

Aval kell befejeznem, hogy: "men are such fools."

1911 máj. 8.

Édes Gyuri,

most csak ennyit: Köszönöm szépen.

A két képet ime Küldöm - majd őrök is ha
valamelyik nap időm lesz - ma csak 8-12
és 2-7-ig van dolgom. Muszáj most így nyüz-
söngözni magam, mert mult semestében nem csinál-
tam semmit. Augusztusban valószínűleg be-
múlok mégis egy sanatoriumba - nem jön-
te is? Emlegetél valamit Firenze-ben. Hebet-
nek öröksége van a Kézisatra, lát ha még
nem Küldted el neki, Küldd. Tudnillik az
Áturora nem hozza, és H. elvitte a Nyugathoz
amely egy veszem ki hozni fogja, mert H. azt
írja: Még egy példány kell a misztériumból
mert a ^{ky.} isten tudja mikor jelenik meg, pe-
dig addig is mutatni akarom. El is akar menni
a miatt az Áturorától.

Ezt előadás körben írom, de nem lehet még-
se. Félig odahallgatók és félig ide figyelek
és az egészséglelem, legközelebb írok.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Firenze
Italien

S.

Dr Giorgio de Lukács
3. Piazza d'Areoglio

LH4C17-650/64

1911 maj. 8.

1911 máj. 9.

Édes Gyuri,

nem tudom örülsz-e, nem-e 'életed kerekének ez újabb bölbulésán - de inkább örülni vagyok disponálva. Firenze annjival szebb mint Budapest (ahova-mellesleg a végén ugyis csak vissza fogsz kerülni), és olyan unalmas lenne Pesten minden harmadik nap az egyetemen előadást tartani valamiről amint te ugyis tudsz régen, a többiek akik hallgatnak meg ugyis fognak tudni poha. Ezt nem "vigasztalásnak" számon - akkor is ez volt a véleményem mikor ugy volt, hogy meghoz az ügy. Végeredményben azt hiszem jelentősebb ilyen eldöntés rád nézve, mint lett volna a "kedvező". Az más kérdés persze, hogy az egész nagy presztézség a tiszteltbreviáltó kartól. Talán arról elég is pannyi. Már csak az hogy meg kellet volna rövidítened a firenzei tartózkodásodat - bár - amint a Corr. della Sera-ból észre vették rossz idő van. Mit szólna a magyar szanatorium-Aerowhez? Kicsit azért óvni minden örülsz amah is hogy Pestre mész, Herbert miatt. Jó kezemben tudom ha te ott vagy. Neked mégis csak valamivel, több eszed van, bár "all men are fools."

En ugy általában, ugy pecto anima mint pecto corpo, egész kutyául vagyok. Párisi utamból valószínűleg, szárazon okból, nem lesz semmi

(a százötvenegyedik az, hogy nem is akarok menni);
Herbert unsatisfactory leveleket is; Kollé unal-
mas ha nem a speciális lovasskáján lovagol és
Pulónben is már betérve tudom a Könyvtárból aint
most beszél; a mai betegem minden ok és jog-
sultság nélkül rosszaság volt; a pulerison
kilencven és százötz között habozik; a lábaim
Csipkerózsát járzanak; és a Kórházom úgy, fáj má
vagy öt napja hogy így még sose fáj. És má
nem használ az aspirinból még két grammot. Min-
denek az a Kóvetkezménye hogy unom az életemet
és minden járulékait. Evvel a menüvel már for-
tig vagyok és ha nem kapok má végre mást,
~~szóval~~ szájtoklok. Vagy verek egy flaska levici
vizet. Mindenképen azonban elmegyek Sahlihoz. Már
csak azért is, mert az úri dolog és nekem csak
tíz frankomba (azaz frankodba) kerül, amiért
mások fél Európát betakaroznak.

Hát te Pestre mész a hó nap végén. Én való-
színűleg Zürichbe megyek a punkodi vaká-
cióra, ha a lányam és Cécile már ott lesz-
nek. Cécile három vakáció-napra nem is o-
lyan rossz. Persze ő miattam nem mennék, de
Kornél ott lesz sanatoriumban.

Más megint majus kilencedike van, mint má
amigiszor, és az olyan mindegy hogy hol éri az

embert, „They change their skies above them, but not...“ etc. Az egész olyan vieux jeu és anagyira nem érdekel engem. Tilakstalan üggy.

Ha Pestre megy, valószínűleg sokat lesznek együtt Hebertel - akkor néha referálj nekem róla, álmijáról, etc. - ha akarod. Tiszont neki ne referálj rólam, mert nekem jól ciek ugyan néha nyafogni, de éppen neki éppen most azt íggyeksem előadni, hogy milyen jélesül vaggok. A nők azok csalfak.

Nem tudom meddig vagy még Tirauzében, alkalmassint nem polkáj más, ha Pisába és Sienába is messz és 24.én Pesten akarsz lenni. Valószínűleg legközelebb más csak Pestre irok - ha csak nem adsz címet vagy írsz.

Virzonblabásra

E.

Firenze

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Italien

67

S.

pre

Giorgio de Lukács

3. Piazza d'Azeglio

LA 4017-6501

65

1911 m. g.

1911 jún. 8.

Édes Gyuriam,

íme a képek. Írd meg hogy tetszik-e valamelyik és ha igen melyik. Nekem az egyik könyves tetszik, az előrekönyöklő. Azt is írd meg, akart-e még példányt, hányat és melyikből. Én örülök nekik, szeredek sokféle fényképet láthatni, még ha rosszakat is. Most már majd' ekkora gyűjteményem van belőled mint Herbertből. Menjjet fogok én előfordulni az életrajzodban ennek a révén! A Tristan-t is elküldöm ugyanekkor, ha lesz annyi energiám elmenni a postára. Nem jól vagyok; bár két napja egyebet mint tejet és sonkát nem ettem, olyan gyomor és bélgyörcseim vannak, hogy még Kollehez sem mentem el, pedig annyiatt sieltem úgy vissza. Minden izgalom az emésztőszerveimre hat vissza - nem megszégyenítő dolog ez? Az istennek mindig ilyen maliciózus ötletei vannak velem kapcsolatban.

Tünivalóm nem igen van. Herbert, a combinált aether és morphiunum Pester van, én Bernben, - a többit elképzelheted, ha édeses. Jó hogy együtt voltunk most; - nekem jó volt, különböző szempontokból. Neked is lehet hogy jó volt jó emléeid közt lenni ebben a nehéz időben.

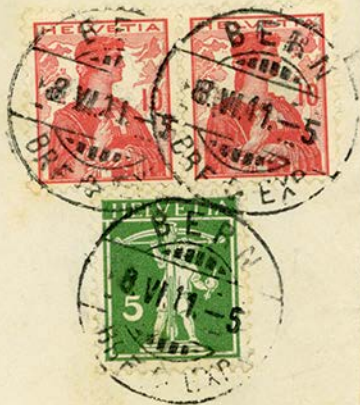
A gyomrom annyira fáj hogy nem tudok már gondolkodni és azért csak azt akarom még mondani, hogy a hátrahagyó könyves képednél csak a másolat rossz, (elhívták és ott kellett hagynom a fűdőben) jó másolat mellett olyan lenne épen mint az előrekönyöklő. Vigyázz magadra és egy kicsit Herbertre is és tarts meg az eszedben. Ezt azért mondom mert nem hiszem hogy valami különösen sokat leveleztünk majd. Ez különben fődolgy, mint mindig.

Isten áldjon meg.

5.

Budapest

Ungarn

dr. Lukács György urnak

II. Városligeti fasor 20/a

LCYL 17-650/66

1911 jun. 8.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911 jún. 15.

Kérlek szépen add oda ezt a cédulát Herbertnek. ~~Nem~~ tudom hova címezsem, mert ugy tudom csak máig lakott a Teréz körúton - és ti gondoltam ugyanis találkoztok mindennap. Köszönöm.

Megkaptad a fotografiákat? Ha nem, majd küldök újra. Sajnálom ha elvertek volna, úgy emlékszem elég sikerült másolatok voltak.

Miért köszöntetem, írtam neki egy képes kártyát, de soha nem tudtam kevésbé felfogni a posta létező és efficiens voltát mint most, - azért nem is tudom elkerülni az a kártya Pestre.

En más háromnegyed részben hülye vagyok és csendesen haladok a „mélancolie avec stupeur” elnevezésű kórkép realizálása felé - egyébként pedig egy nagy assz van a nyakamon és az elvetete életkedvem esetleg valahol elrejtve megmaradt utolsó jóslányait is. Miba. Így is jól van. Óriási kedvem van semester után haza menni a Svábhegyre. Kincs most energiám nagyon kevés pénzzel utazni. Olaszországba mennék, de oda meg nem lehet a cholera miatt. De ez mind nem tartozik ide. Addig egy hónapnál több van még és egy hónap alatt sok történhetik. Minden jókat.

5.

MTA FIL. INT.
Lukács Réc.

Budapest
Ungarn

dr. Lukács György urnak

II. Városligeti fasor 20/A.

CHYC 17-65067

1911 jun. 15.

Édes Gyuri,

1911 jún. 22.

íme a Képek. A pierceitől még nem csíndhattam,
mert az több babrálást kíván és most nem vagyok valami jól.
Ugye sürgős, ugy-e.

MTA FIL. INT.
LONDON ETC.

Amint mondtam, nem vagyok valami jól, a kórtan felküdtem
is pár napig és -róval nem jól vagyok.

Nagyon gondolok rá, mégis Itáliába menni innét. Rinn
Kadwen, piklákhoz és atlanti oceanhoz. És a Cholera: - most két hét
óta aonnal dolgozunk a laboratóriumban és annál több infektio-
valószínűség Itáliában se lenne, mint ha az ember állatb-
an virulens cholera-Reinkulturokkal keverül. Igaz? És akkor
bárson is én. Különben nincs Cholera.

Telajdonképpen pedig csak azt akartam elöven az egész levél-
ben írni, hogy ha én Itáliába megyek, gyere te is oda. Mindenképpen
jobb lenne mint Pesten maradni, egy naptalinos lakásban. És mit csinál
Pesten, ha dolgoztál és fáradt vagy és emelfogva nem tudsz tovább
dolgozni? Csak emancipálódj magad, nem? Ha meg nem tudsz
dolgozni, akkor pláne mit csinálj Pesten? Gyere. Nem akartam jobbnak
látani mint a milyer vagyok, főleg pedig nem akartam sejtetni
lenni: nem a te eszedekben szeretném ha jönnél, mint inkább

az engjamban, nekem nagyon jó volna, ha ott lennél velem. Nem mintha
bizalmammal elvárhatnám megmaradást, csak az egészséges nekem, ha
ott vagy. Melynek is közéleti vonatkozásai most nem tartoznak ide.
Ha volna bármilyen annál azt hinném, hogy rábírlak hogy jöjj,
mondanám - pajnos azonban csak az a kevés értékű ígéret
áll rendelkezésemre, hogy igyekezni fogok tolem telhetőleg
kedves lenni.

MTA FIL. INT.

LUDWIG REC.

Mást most nem akartam mondani. Tíz arról, hogy van-e szán-
delked jönni Itáliába; ha van, hogy mitől függ a megvalósulása,
és ha nincs, hogy miért nincs (ez utóbbira válasz nem kötelező.)

Ami pedig az időpontot illeti, - nekem jul. 29.-ig van itt dolgom és
lehet hogy két napot a genfi tónál töltenék, ha Röske ott lenne.
Aug. 1.-én szeretnék mást lent lenni, valószínűleg Marina di Pisa-
ban, mert olcsó. De előbb gondosan ki kell mérni, hogy V.-ék
nem lesznek-e ott. Az főleg az lenne, igaz? Azután szeretnék
via Siena - Perugia (Assisi) Firenzébe menni és ott maradni,
amíg vagy hazaa, vagy Párisba, vagy Bernbe vagy a pokolba indul-
ni kell. Most egyelőre még a költségek provenienciája fölött kell
elmélkednem - ezt mindig tesszem, és a vége mindig az hogy még
gőz küldenek hazulról. Ez egy kötelező formalitás a porossal szem-
ben, amit sose mulasztok el. Jó kedve, eddig bevált mindig.

Gyerekeim, minden jókat kívánok, köztük is egyet különösen,
és - öt hét múlva viszontlátásra.

E.

Édes Gyuri,

1911 jún. 22.

ha legközelebb írsz, kérlek fe-
lelj a Rövetkező Két Kérdésre: 1) jössz-e Itá-
liába, 2) kímél jelant meg az a francia
„Légende dorée” amit Pesten kölcsön adtál.
A könyvkereskedőm nem tudja megszerezni ha
nem ismeri a kiadót.

Viszontlátásra.

É.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

NYA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
Ungarn

dr. Lukács György urnak

V. Tároslyeti fasor 20/a.

1911 Jan. 22,

LLhC 17-659/68

Édes Gyuri,

sem Ljénától, sem tőled nem kaptam levelet. Engedd
hogy megkérdőzzem: ha sem Ljénának, sem neked a levelemre
semmi mondanivalója nem volt, miért sürgönyöztetek ak-
kor nekem? Hiszen nem kértém.

Vagy elveszett volna egy levél?

Edith.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1911. jan. 30

Budaapest

Ungarn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

dr. Lukács György urnak

II. Városligeti fasor 20/a.

H.

1911 júl. 14

Édes Gyuri,

nem feleltem mindjárt a leveledre - rosszul ment nekem és inkább egyáltalán nem írtam mint olyan levelet amelyet ép akkor tudtam volna. Most sincs valami sok ünneplő: nem történik semmi és minden egészen rosszul van. Remélem nálad nem. Mi van a olaszországi tervvel? Én tén 26-án megyek innét és 31-1-én érnék Pisába. Ha ugyan mehelek majd. Kevés pénzt kaptam - csak annyit mint más hónapokban, az pedig nem elég utazni. Kértem még, nem tudom Rüdnek-e. Gyere te is - hát ha összedül Budapest - Kolera pedig hamarabb lesz Pesten mint Pisában, az szent.

Én csak egynegyed részben élek és azt is rosszul. Most már annak is el kellene végre dőlni, hogy jövőre Bern-e, Páris-e - és ez nehéz. Majd kívül három hónap múlva az is.

Nem igen tudok írni. Nagyon szeretném ha jönnél Olaszországba és nagyon szeretnék oda menni magam. Tisztelem Mit és kellemes nyaralást kívánok neki.

Visszontlátásra hamarosan.

{

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
Ungarn

Dr. Lukács György urnak
VII. Fásor 20/a

1911 aug. 6.

Édes Gyuri fiam,

Két leveledre nem feleltem még - de azért hogy Herbert megérkezett, lakást kellett neki keresni, etc. nem igen voltam se otthon, se egyedül hogy írhattam volna neked. Művészi is írni és talán ezért is nem tettem - beszélni jó volna. Gyere Itáliába. Családod meggyújtására elmondható a Kóvet Kézét: tegnap beszéltem Kolle asszisztensével a cholera-ról (tudvalevőleg Kolle csinálta a choleraoltást és a berni intézet meglehetősen centrális és jól informált hygiene-dolgozóiban) és mondtam, hogy megyek Itáliába, mit gondolsz beoltassam-e magam. Mire ő azt felelte, hogy egészen hiteles értesülésük szerint a velencei kis járvány nem cholera asiatica 2) ha volna is, - bár nincs, majdnem lehetetlen megkapni ha az ember csak egy kisit vigyáz (ezt különben magamtól is tudtam), - egyetemben azonban szívesen beolt, de céltalan és csak fájni fog a hasam tőle két napig. Azt akarom még az olasz utra vonatkozólag mondani: - nem tudom mikor orándokozol jönni, ha jössz, de ha augusztus legelején ~~június~~ akarván jönni, arra figyelemmel, hogy július 31-ig megkaphatod a vasúti kedvességmegtérítést firenzei jegyre - azontúl csak római vagy turinra. Ha tehát mégis augusztus elején - másodikkán jönnél, egy-két nap differenciával megint kaphatod tesserát. En Turin-

mak fogok utazni, hogy megkapjam, mert szeretnék
Kicsit utazgatni aztán - ugyis valószínűleg soha többé
nem fogok teljes három hónapot Olaszországban töl-
teni.

Nagyon jó volna ha jönnél te is. Ha dolgozol,
azt ott is lehet, ha nem dolgozol, jobb ott nem
dolgozni mint Pester.

MTA FIL.
Lukács

Szeretnék jobb híreket hallani felőled - szeret-
nék magam felől jó híreket adhatni, de...

A „fejlemények” egyelőre azok, hogy ősszel valószí-
nűleg ide jövök vissza és nem megyek Párisba.
Őkaim erre meglehetősen Rutónbőszek, de főleg tamel-
mánybeli indikációk - ha itt maradok, talán közepes
bakteriológus, de ha Párisba megyek biztosan na-
gyon rossz gyakorló orvos lenne belőlem. Tan ugyan
más okon is, de azok kevésbé indítók. Mindenesetre
biztató lesz, ha meg tudom csinálni hogy itt marad-
jak. Persze mindenekelőtt Kollával kell beszélni
hogy tényleg bevez-e a laboratóriumba és ha
igen, hogy azt az igent milyen profával mond-
ja. Egyelőre a társaság ott elég kellemes lenne,
és én nagyvárosban nem szeretek lenni, tehát
Párisban sem. Tovább Rutónban sok dolog itt is ké-
nyelmesebb lenne - otthon kosztolhatnék, etc. etc. Pa-
risban viszont nagyon energáló lenne az élet.
Szóval valószínűleg itt maradok. Itt több három
szabad hónapom van, Itáliában. Persze áralatt

még a bakteriologia tény-anyagát is meg kell tanul-
nom, ami elég nehéz - de azért lesz minderre idő.

Herbert itt van, jól van, bűt fűsadt, és táncokat
igyekezik írni, kevés sikerrel. Kedves volt tőled, hogy
a passus-ügyre figyelmeztettél - nagyon is kell a
passus, más itt is. Azt hiszem a Katonakönyv elég
igazolás - annak az alapján kiállítja a Konzulátus.

Micitől kaptam ma egy kártyát, amelyben író-
ri, hogy írni fog nekem. Kicsit skeptikus vagyok
ugyan, de örülnék neki. Azt hiszem sok jó tanácsot
tudnék ~~adni~~ neki adni. Hat - majd meglátjuk.

Magamról, illetve a „beleletről” ma nem
akarok írni - reggel van és aztán egész nap
morosus vagyok és az Herbertet bántja. Pe-
dig szeretném ha jól érezné magát vellem. Leg-
alább ő érezze jól magát és legalább egye-
lőre. Így is nagyon rossz a lelkiismeretem.

Hat, édes Gyuri fiam, isten veled, igyekezz dol-
gozni, jó dolgokat csinálni és Itáliába jönni.
Viszontlátásra egy hónap múlva. Minden jókat.

←.

Böske címe ugyanaz ami az anyém volt: 30. Rue
du Faubourg - St. Jacques. De ha ezt nem ítam
meg neked más négyszer akkor nagyon tévedek.
Julius 15-ig lesz Böske Montpellierben.

Édes Gyuri,

Morges, aug. 6.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

most hurcolkodtam Bernből, és azért nem értem rá írni. Nem is sok kedvem van hozzá. Rosszul megy, mindennap rosszabbul; és mi mondanivaló van akkor? Egy kis csendes városkában vagyok, Morges-ban, a genfi tónál, nem csinálok semmit, csak halászom. (A címem Hotel du Port, Morges (Vaud) Suisse) H. írogat és bosszankodik rajtam, hogy nem érzem jól magam szép helyen, jó időben, vele, szóval akkor, mikor „minden megvan.” Ezelőtt az ilyesmi elkeserítette, most bosszankodik rajta - nem tudom melyik jobb.

Azt hiszem 15-én Olaszországba megyek, Marina di Pisába, vagy máshová - ott sem lehet melegebb mint itt, és ott mégis talán inkább édeslődnék a világ iránt. Te, amennyire leveledből kivehettem, nem szándékozol még egyelőre Olaszországba jönni, ugye?

Aztán vagy hazamegyek egészen Pestre vagy Bernbe megyek vissza. Párisba aligha. Ugy veszem észre, hogy H. nem kívánja, vagy nem szeretné ha vele mennék és mivel en-

gem érdekeim tulajdonképpen nem visznek oda, hát nem
megyek.

Eddig a bulletin. És te? 15.-ig azt hiszem itt leszel,
ide lehet írni. Hallass valamit magadról. H. üdvözöltet,
majd talán ő részletesebben fog írni, - én nem tu-
dok, fejbe vagyok kicsit verve. Szeretném a „Von der
Armut etc.” esszét olvasni - talán lehetne hogy elküld-
jed? H. mondja most, hogy már ő is kért erre.

Minden jót, szeretettel

MTA FIL. INT.
Lukács. Arc.

NTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Budapest
Hongrie

dr. Lukács György urnak

II. Városligeti fasor 20/a

Lau 17-650/71

1911 aug. 6.

1911 aug. 21

Édes Gyuri,

a multkor csak nagyon futólag írtam, - nem jól is voltam és nem volt kedvem írni. Most is csak érdembeli dolgokat. T. i. azt hiszem nagy ügyetlenség volna Münchenből újra visszamennem Pestre, ha nem okvetlenül muszáj, mikor omít az Ala-veronai vonal olyan jó összeköttetést ad Olaszországba. Lehet hogy én is megyek le; - most már ezt se tudom biztosan - Pestre nem megyek. Ha nem mennék Olaszországba, megtenném esetleg hogy átjössz Münchenből Zürichbe? Nincs messze, mindössze 68 óra. Szeretnélek látni.

Most Zürich mellett vagyok egy mesterség-helyen Herberttel, - nagyon nem tetszik utálom. Herbert azonban boldog. Hát így is jó.

Nem jót megy nekem, de az se baj.
Remélem neked igen. Jó volna ha unát.

E.

Kurhaus Waidberg

bei Zürich

Budapest

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

Ungarn

dr. Lukács György unake
II. Faszor 20/A.

1911 Aug. 21

CCYK17-650/
72

1911 okt. 26.

38. Rue St-Séverin, Paris 5^e

Édes Gyuri fiam,

nem írtam neked mert kedvet
len, szomorú, és kiált beteg vagyok és sem-
mi jót vagy vidámat nem mondhatok. Páris-
ban még egy múzeumban, templomban vagy
hasonló helyen sem voltam, egyelőre még csak
az olcsó hónapos szobák rosszságát és a gaz-
dagság közepette való szegénység apró és csufo-
ka kellemetlenségeit láttam. Horházba járok,
kevés kedvel és nagyon kilátástalannak látom
az egészet. Herbert akkakat írkal, Komolyko-
dik, és jól találja magát Párisban, mindent
hajlandó jósa magyarázni és lelkesedik. Én
nem lelkesedem és talán elmegyek a második
semesterre Németországba. Hazuból augusz-
tus 30.-a óta nem kaptam levelet és nem tu-
dom nincs-e ott valami baj, ellenem való düh
vagy offéle. Talán haza is kell mennem, nem
tudom.

Te hogy vagy? Itt az hogy van a munkád?
Írj néha egy-egy bulletint - a levelezést
nyglátszik csak fel kell adni + én lega-
lább nem tudok már levelet írni - és te?
Dregerünk nagyon, de én legalább minden
profit nélkül.

Nem volna jó neked ide jönni kicsit?

5^e
ha nem megy jól ugyse a munkád? Néha az
egyedüllet többet árt, mint használ.

Né gondold hogy azért nem irtam neked
előbb mert nem gondoltam rád. Nem, csak
valakinél valahol olvastam, hogy az ember
a barátait csak jó időben, vidám arccal, és
kellemes szavakkal keresse fel. (Tudom más,
Emerson barátság-essayjében) Lehet hogy
igaza van, aktíve erre hajlando' is vagyok
- de nem jól esik passíve.

Né hanyagold el Herbertet, ő nagyon sze-
ret téged, és benne mégis van még valami
vitalitás. Ennekem, felelsz, nem sok haszno-
mat látni, ~~de azért~~, de azért
néha nekem is írj egy-egy sort.

Talán el tudod szánni magad idejönni:
Sok szép dolog van és könnyebb az élet tech-
nikája mint Olaszországban.

Hát - viszontlátásra?

Edith

M.

100 FIL. INT.
Lukács Inc.

Georges de Lukács
54. Via dei Robbia

Florence
Italie

Exp. E. Hajos, 38. Rue St. Séverin, Paris 5^e

LG 4117-650172

1911. 27. 26.

15 NEDLOR

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
LÉLEKES RTG.

1911 nov. 20.

Köszönöm a Könyvet. Ugy látom nem kaptad meg a Kártyámat, melyen az új címet írtam meg. (3. Rue Champollion) Utóbbi időben előbb Herbert, aztán én betegeskedtünk sőt én még most is fekszem. Herbert influenzás volt és féltem hogy visszajön a tavalyi polyarthritise-szerűsére ez nem történt meg, és most más semmi baja sincsen. Trója an halálos pátalosság című drámát és Ekkehardot fordít.

Én kórházba járok és nagyon ideges vagyok. és Reveset alszom. C'est tout. Véttem neked egy La Motte Discours sur la Tragedie-t, és el is küldöm. Rég nem jártam lent a quai-n. Nem akarok egy nagyon szép 6 kötetes, faragott bőrbe kötött Cervantest? 10 frankért meg lehet venni. Ugyan van egy szép Corneille is.

Hogy vagy? Hogy áll a rheumád?

Fáraszt az irás, és nincs is mit írni. Egy pár sort írt
hatnál, hogy hogy érezd magad, etc. Azt is
írd meg hogy írtál-e esetleg nekem október
8. óta - 9.-én hurokkodtam és nem kideres-
kedtem a régi lakásomon, mivel az új címe-
met megírtam idejében összes correspondenseim-
nek. Te nem kaptad meg a Kertyámat.

Hadd halljunkt megintokára valamit felőled.

E.

MTA. FIL. INT.
Lukács Erc.

ATA FIL. INT.
Lukacs Arc.

Mr.
Georges de Lukacs

54. Via dei Robbia (Ponsion Consigli)

Florence
Italie

LA 4617-650/74

1911
nov. 20.

Paris, dec. 4. 1911.

Édes Gyuri,

nem tudom décheance-e, vagy haladás az, hogy mostanában absolute nem tudok nemcsak levelet írni, de még beszélni sem senkinek illetve senkivel. Talahogy semmiféle értelmét nem látom egyiknek sem. És semmi egyébnek sem. Nagy apathikus hülyeségben élek, semmit sem akarok, semmi sem érdekkel és nincsenek terveim. Sokat fáj a fejem, mindig fárom, és Rülömben sem vagyok testileg nagyon jól. De beszéljünk másról.

Sierbert kapott 300 korona segélyt Bánóczy révén és annak nagyon örült. Most „egyszerű” drámát ír, melynek befejezését ujévre igéri. (Tájjon tetszett-e neked és Tiulepnek az Eckehart-fordítás?) Még nem mutatott belőle semmit - egy nap azt mondja: ilyen nagyszerűt még nem írtak, másik nap: rossz, pocsek ostoba darab. De nagyon el van foglalva vele. A két misztériumot újra (azaz a kékszakállut újra, a másikat először) be akarja adni a Nemzetinek és azt hiszem Ignotustól reméli vagy az Utolsó nap vagy a két misztérium előadását illetve előadását. Szerencsés ember, aki ilyeneket tud remélni. Egyébként elég jól van, csak azon kesereg, hogy nem jut munkához. (sic!)

Most jut eszembe, hogy Herbert valószínűleg mindazokat
maga megírta nekem. Az se baj Különben.

Lehet hogy Karácsonykor haza kell majd utaznom
szüleim Rivárságára. Esetleg van valami Komissiód amit
elintézhetek? Ha igen írd meg. Ha már haza kell
mennem, amit nem szívesen teszek, legyen legalább va-
lami kis értelem, ha csak annyi is, hogy valakinek
szíveséget tehetek. Igaz hogy örülök a Rutjaimnak,
rég nem láttam őket, Különösen a kis bulldogot. De
azért 75 órányi utazás mégis kicsit sok.

Ha ismeresz egy jó, nem túl nagy görög mytholo-
giát (franciát, angolt vagy németet; a sorrend a préférenceomé)
írd meg a címét, próját és Kiadóját, ha tudod. Esetleg
Tulajdonosát is, talán ő ismeri Herbert vágyát ar-
ra. Hár hogy olyan kevés pénz jut Könyvekre. Van egy
új Ezeregyéj-fordítás a Sorbonne egyik arab professzorá-
tól, akit szeretnék megvenni, de istenem - 16 kötet
à 6 1/2 frank. Annnyi pénzem nekem sohasem lesz.
À propos, a Cervantes más nincs meg, és most hideg
lévén, a bouquinisták nem nyitják ki a ládákat csak
ritkán. Csak a Buffalo Bill és a Nick Carteres ember,
meg a másodkézből való disznóságok árulója vannak
ott mindig.

Firenzeben mi újság? Nem lopták még el a Santa Croce freskóit? És ha nem, miért nem? Én abban reménykedem, hogy Olaszország ki fog lépni két és múlva a Triplice-ből és velünk háborút fog kezdeni. Akkor visszavennők Lombardiát, Piemontot, a Venetot, Toscanát és Parmát és rómarendszer alapján lehetne odantörzsi pénzváltás és vámvizsgálat nélkül és a múzeumokban nem kellene fizetni. Ugy-e az egészen jó volna.

Párisban sok látnivaló van, mondják a beavatatottak. Nem fogsz mégis idejönni pár hétre a télen? Azt hiszem Ritók Emma is Készül Párisba - Herbert kapott tőle levelet.

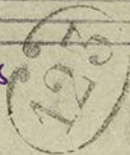
ucconé) Egyéb, engem Közlebből érintő, nem épületes dolgokról, valószínű fejleményekről, most nem akarok beszélni, - feleslegi tovább sem kedvem sem ötletem nincsen és azért abbahagyom.

Néha irj. Ne vedd rossz néven, ha magamról keveset írok; ~~de~~ úgy van, hogy mennél inkább remény és kilátás nélkül valónak érzem a helyzetemet és magamat, annál kevesebb értelmű látom az erre vonatkozó szószaporításokat. De azért nem vagyok kevesebb szeretettel hozzád.

Edith

Italie

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

M.

Georges de Lukács

54. Via dei Robbia

Pension Consigli

Florence

Exp. E. Hajós, 3. Rue Champollion, Paris 5^e

LA 4617-650/75

1911 dec 4

Édes Gyuri,

MIA FIL. INT. 1912
Lukács Arc. jan. 4 szb.

Pesten vagytok pár napra. Ezzel egyszerre küldöm a Marie Donadien-t. Vagyon rossz állapotban van - sajnálom hogy ezen nem segíthettem már. A Röntgenköltől hoztam vissza ahová édes anyám vitte volt; nem tudtam nem lenne ellenedre ha bekötnék és így inkább elküldöm tel quel.

Pesten nem jó és nem szép. Szeretnék elmenni már és boldogollak hogy teneked nem kell visszajönnöd talán soha.

Magamról nem igen írhatok. Testileg elég jól vagyok, idegileg elég rosszul, belélektileg... sehogy. Illetve már sehogy. Abba hagytam a szubjektív leírást és semmi közt nem érzek magamhoz. Mivel azonban ezt nem igen lehet végig megcsinálni, tehát egy talán Rózsi újabb débacle elé nézek meglehetősen nyugalommal. Valahogy csak lesz, mert... stb.

Örülök mindig, ha írsz. Hogy nem igen felelek mindjárt, annak az az oka, hogy

valami tradícióból kifolyólag azt képzelem,
mindent belelétezműről kell meked inni. Ha pe-
dig avval foglalkozni kezdtek, akkor mégis el-
kedvetlenedem és márt nem megy az írás.

Kérdésköztél a "Le livre des mille nuits et
une nuit" felől. Az Burton és Payne fordítá-
sain kívül, melyek nem kerültek Könyv-
rusi forgalomba (csak Burton igen, de
expurgáltan) az első teljes fordítás az erede-
től. J.C. Mardrus csinálta, aki arab és Páris-
ban él, a Kiadó eleinte a Revue Blanche volt,
utóbb Eugène Fasquelle vette át. Tizenhat
Kötet à 6 frank 25. Én azt találom hogy
nagyon szép a fordítás.

Édes Gyuri fiam, jobb új évet kívánok
mint a régi volt. Ez nem sok, az igaz.

Ha lesz nekem, márt Párisba írj.

5-6-án ott leszek már.

Szeretettel és jó színnel Köszönt

Signor

MA FIL. 181.
Lukács Arc.

Giorgio de Lukács
54. Via dei Robbia

Firenze
Italia

LG 4617-650/1

1912 jan. 4. löst.

Édes Gyuri,

MLA FIL. INT.
LUDWIGS ARC.

1912 febr. 2.

folyton akarom írni, de aztán tudja isten mégse írtam. Nem is nagyon van mit. Ideges vagyok és Kelemenben serviceben vagyok - születésen - ami még idegessebbé tesz. Elég sokat olvasok, főleg franciát, Flaubert-t, Stendhalt, Rabelais-t, Villont, Ronsard-t, az Exeregyéjszakát stb. Utóbbira vonatkozó Kérdésedre azt hiszem már feleltem. Nagyon szép a fordítás - hát még a mesék milyen szépek. Már 11 kötet megvan a 16-ból és roppant örülök neki. Igaz, még oroszul is tanulok egy nap óta, de nagyon nehéz. Ilyeneket csinállok, aztán járok Bergson előadásaira, minden délelőtt szülők illebbe születek és különben nagy mértékben unom az életemet.

Azt akarom Kérdezni tőled, hogy tudsz-e egy jó Franciaország történelmet, esetleg német szerzőtől. Szeretnék illyesmit olvasni, és csak Michelet-t ismerem, az pedig rossz, illetve hamis.

Örültem, hogy talán mégis Pesten fogsz letelepedni, (Herbert megmutatja a leveleidet - ugy-e nincs Kifogásod?) és azt hiszem csacsiság lenne lehenni erről, mert talán most idegessé tesz kicsit az ^{az} ~~éde~~ ^{cap. Marxisták} ~~apád~~. Egy szabadságos apa és egy nem dolgozó ^{cap. Marxisták} ~~fiu~~ ^{egész} más, mint egy bankigazgató és egy filozófus Pesten. Sárga Haj beszelt. Howgh. (Karl Mayt is olvasok most.)

Levelet írni nem tudok, ha még ugy erőltetsem is. Talán ha te írnál nekem, felelni tudnék. Vajjon még-e Arignonban? Én vsz. áprilisban Kathedralisokat fogok nézni Középfranciaországban.
Szeretettel S.

M.

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

163

Georges de Lukács

Cap Martin Hotel

près Menton

Alpes Maritimes

Expédié par: E. Hajos, 3. Rue Champollion, Paris

LCYL 17-650/77

1912 fév. 2.

1912 febr. 17

Édes Gyuri,

Küldöm a prospektusát egy új Balzac-Kiadásnak, de hogy az-e amelyre te gondoltál, nem tudom. Párisban minden héten jelenik meg egy-egy klasszikusnak új kiadása - ha tudnál valaminek közettedet arra a Balzac-Kiadásra, akkor majd Kérdezősködöm.

Nekem is most nagy jövőendő-gondjaim vannak. Végleg beláttam, hogy az orvosi pálya nem való nekem. Az érdeklődéseim egészen más irányúak, erővel sem győzőm, - de viszont abbahagyni valamit nagyon az ösztöneim ellen van. Letenni a vizsgáimat és aztán menni más pályára? Ezt szeretném illehet ez felel meg leginkább az ösztöneimnek. Herbert erre azt mondja: vétkes erő és időpazarlás másfelé ízig lélek szakadva dolgozni effektíve fölöslegesen és hiába. - Utána tanításról lehetne szó - Kevés pénz, de évi 3½ hónap teljes szabadság és különben csak délelőtti elfoglaltság.

Persze: mit szólna az apám? És állás? Jól meg hogy mi a véleményed. Jó?

Ex persze olyan probléma, ez a pálya kérdés hogy csak a fontos dolgok eldőlése után kerül tulajdonképpen szóra. A fontos dolgok eldön-

tésével pedig oly sokáig vártam, neurastheniá-
ból és ostobaságból, - hogy most már lesüljedtek
a földre, gyökeret vertek, vagy ehhez hason-
ló történt - és most már az istennek se
dőlnek el - csak hintáznak ide-oda. Szeren-
csére én züllött ember vagyok ma már és még
a fontos dolgok se igazán fontosak már nekem.
Az istentől nagyon csunya volt, hogy intelli-
genciát adott és tehetséget nem - nem mert
a tehetség nagy jó, hanem mert az intellek-
tus nagy baj nélküle. Ez az a bizonyos két
szék közt a pad alatt. Ami aztán végleg és
kérdelhetetlenül elpusztította a dolgot, az Her-
bert volt, részben személye és elméletei, ré-
sben puszta jelenléte által.

Ennyit már nem beszéltem magamról
száz év óta.

Nem jönnél márciusban Kathedralisokat
nézni?

Tűj nemsokára.

S.

MTA. EML. INT.
Lukács Árc.

Signore

Giorgio de Lukács

54. Via dei Robbia

Pensione Consigli

Firenze

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

E. Itajos, 3. Rue Champollion. Paris. 5e

LCYL 17-650/78

1912 febr 17.

Édes Gyuri,

1912 Febr. 29

MTA FIL. INT.
Lukács Etc.

most nem tudok levelet írni, mert nem
vagyok jól - csak valamire akarok kérni. Megtehet-
né-e, hogy tudakozódol az egyetemről, hogy hány az
orvosi fakultáson töltött félévek számának be filo-
zofia (nem természettudományi szakon - mondjuk ma-
teofilozófián)? 2) Külföldi semestert beszámítanak-e?
3) mik a kötelező disciplinák?

Ohonról az egész dologról ne szólj perze, mert
még apámnak nem írtam és nem szeretném ha
Kerülő uton jutna hozzá.

Ittomban egész rosszul vagyok, testileg, ide-
gileg és minden egyelőre. Ma keltem jól nagy-
ot a dörzsről az ágyból - nincs energiám élni
még fölkelni és fölöltözni st. Amint láthatod
írni se. Csak azért gondoltam hogy nem vagyok
teljesen elszűllött, mert még rosszul érzem
magam.

Meddig lenel Pesten? Esetleg én jünök
itt maradok. Tényleg akkor?

S.

1890. FEB. 12.
Lukács Rrc.

dr. Lukács György urnak
VI. Városligeti fasor 20/A

Budapest
Hongrie

Ulyl 17-650/79

1912 febr. 29

Signor ANTONIO FIL. INT.
Lukács Arc.

Giorgio de Lukacs

54. Via dei Robbia,

Pensione Consigli

Italia

Firenze

E. H. J. Aulich - u. S. Budapest

LCV 17-6501 80

1912 apr. 10.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

1912 apr. 10.

csak egy pár szót: minden jót kívánok a születésnapodra - a Könyveidnek nem nézhettem utána, mert a Pestre utazásom előtt való napon jött a leveled. Sajnálom.

Még azt akarom kérdezni: ha hazajössz nem akarsz-e Budán lakni. Az apám házat vett és én is ott fogok lakni. Talán van kedved. Azért gondolom hogy talán igen, mert abból hogy butort veszel, azt következtetek hogy nem fogsz otthon lakni.

Én beteg vagyok már régen, azért is nem feleltem az utolsó leveledre. Kb. hat hétig feküdtem, most se vagyok jól.

Még egyszer, minden jókat.

E.

Herrn

Hr Georg von Lukács

Wien

Hotel Sacher

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
LUDWIGS RTG.

1912 máj. 6.

örültem a kártyádnak - most nagyon fáradt és kicsit beteg vagyok; amint látod hurockodtunk és az nagyon igénybe vett, sokat dolgoztam, bár még nem lett volna szabad - innét némi idegesség; *tadium ritae* és hasonlók. Talószínű hogy Lipcsébe nem megyek és hagyom elvezni a semestert - igen kevés energiám van és pénzem sem sok, a takarékoskodás pedig nekem nagyon árt. Nem jössz le most pár napra Bécsből? Szeretnék látni. Új lakásom van, még nagyon kopasz és még nem szeretem, de azt hiszem idővel, ha addig semmi baj nem történik, jó lesz benne lakni. Azt is megmutatnám ha lejösszél.

Magamról mást, mint hogy nem vagyok egészséges nem igen irhatok, más emberekről pedig semmit sem tudok.

Megtörténhetik az is, hogy Heidelbergbe megyek Lipcsé helyett. Remélem nem generozna téged - régen terveztem odamenni ha Lipcsébe nem le-

het.

A napokban itt volt Felix unokabátyám Bra-
ziliából. Valószínű hogy jövőre félőre kimegyek
hozzá látogatába. Sokat keres és egy bérére
nem lenne,őt még hajójegyet is vőrt. Megint
kinzó „go-fever”-em van és egy extraeurópai
utazásnak legalább gondolata vagy terve is
nigaztal mät.

Hívnak - munkások jönnek - mennek egész
nap és nekem ott kell őket stránsálnom. Isten
veled, ha van miért gyere le Pestre is, de
mindenesetre írj neusokáva hogy hogy meggy
dolgod. Nagyon régóta csak kártyákat kap-
tam tőled.

E.

HA. PL. HT.
Lukas AG.

Herrn

Hr. Georg v. Lukas

Helmholtz Strasse 1

LA 46 17-650/13

Heidelberg.

H

1876

Kühlewindt in Kbg, P.

Eds Gyuri,

itt vagyok vendégségben, cí-
mem: S. H. bei Herrn V. Kraus, Kleuze-
strasse 6, Villa Schlosshauser, Heringsdorf.
Lorzy címet nem tudtam megszerezni, mert
előző sulyos betegség voltam, 39° láz, ami nálam
má' nagyon sok. Most nincs semmi bajom má'.
Bolgárné vagy Herbert talán megszerezték. Kérlek
írd meg Mici címet, inni akarok neki. És a tiedet
is, aztán majd írök. Szerencse Edith

Ostseebad-Heringsdorf.

Brückenpromenade

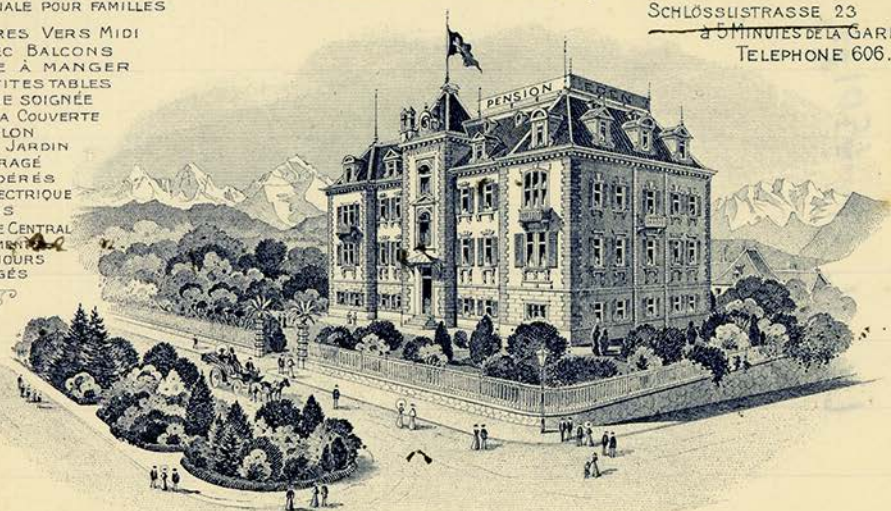

INSTALLATION COMFORTABLE
SPÉCIALE POUR FAMILLES

CHAMBRES VERS MIDI
AVEC BALCONS
SALLE À MANGER
AVEC PETITES TABLES
CUISINE SOIGNÉE
VERANDA COUVERTE
SALON
VASTE JARDIN
OMBRAGÉ
PRIX MODÉRÉS
LUMIÈRE ÉLECTRIQUE
BAINS
CHAUFFAGE CENTRAL
ARRANGEMENTS
POUR SÉJOURS
PROLONGÉS

Pension Eden, Berne

SCHLOSSSTRASSE 23
à 5 MINUTES DE LA GARE
TELEPHONE 606.

AD. VON KAENEL-PFÄUTI, PROPRIÉTAIRE

Berne le 21 oct. 1912

Ede Gyuri

most csak annyit : lakom Schössli
strasse 23., csak tegnap este érkeztem
és szeretnék hallani felőled, dolgozol-e,
jó-e a lakásod, etc. Észkeg átjövök egyszer,
ha lesz pénzem. Egy nap nem lehet megcsi-
nálni és ha már hotel kell, akkor baj van.
Üdvözlök Lederernét.

E.

INTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

Berne. Fontaine de Zähringen et la Tour
de l'Horloge.

1912 Okt. 24

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

SCH
NDE
B

Édes Gyuri,

igen jönnék H-be, de nincs
hozzá pénzem, csak a vasút harminc
f. be kerül. Hanem nem akarsz te
szombat - vasárnapra átjönni Basélbe
- szombat szabadnap a laboratóriumban,
takarítanod, ahát ráérek. Ma voltam
először gyökornoki minőségemben az
intézetben; bus volt mert csupa tudomány
ban megőszült idősebb is van ott, akik
ifjú és nő válto mért megvetnek. Hát gyere
át Basélbe - esetleg Bloch is jönne, ha még
ott van. Kellene hogy valaki megfigyeltse-
jon, azért ifjú és asszonyi állat vagyok... Utó-
végre H. auch solche mus & geben!" felelj. /

Edith Phot. Franco - Suisse, Bern, A. 9.

Herrn

Dr Georg von Lukács

Aferstrasse 8/a

Gleidelberg

LAUL 17-650/84

mindjárt, hogy haylandó vagy-e jónni, hogy
meglehessem az elekirzölökémet. Esedleg sürgősi
leg, ha nem vagy fátadság.

He citatum vagy a Le Rouge et le Noir.

bol, vagy a De l'amer bol való,

mert H. csak ezt a Kettőt olvas

ta, én pedig nem idézem

À moins que ne is Stendhal

éol való. Ez is lehet,

Herbertnél. E.

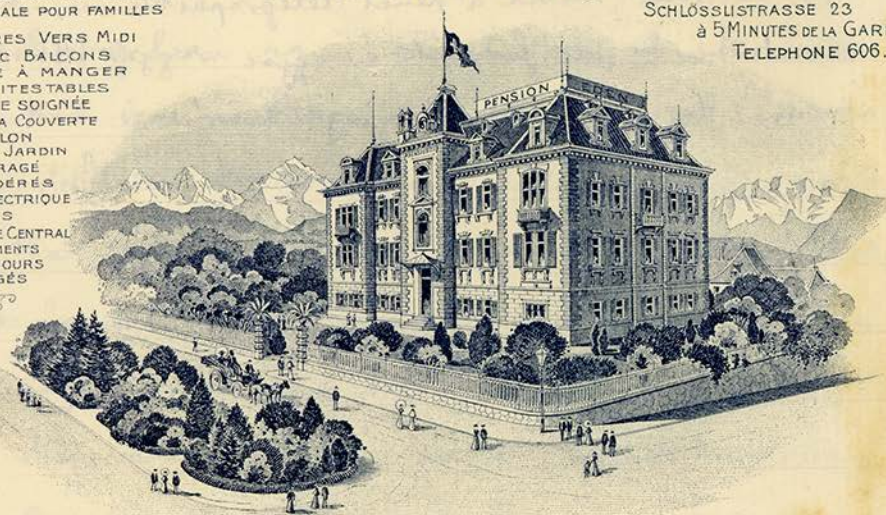
Bern. Zähringerbrunnen mit Zeitglockenturm.

Pension Eden, Berne

INSTALLATION COMFORTABLE
SPÉCIALE POUR FAMILLES

CHAMBRES VERS MIDI
AVEC BALCONS
SALLE A MANGER
AVEC PETITES TABLES
CUISINE SOIGNÉE
VERANDA COUVERTE
SALON
VASTE JARDIN
OMBRAGE
PRIX MODÉRÉS
LUMIÈRE ELECTRIQUE
BAINS
CHAUFFAGE CENTRAL
ARRANGEMENTS
POUR SEJOURS
PROLONGÉS

SCHLOSSSTRASSE 23
à 5 MINUTES DE LA GARE
TELEPHONE 606.

AD. VON KAENEL-PFÄUTI, PROPRIÉTAIRE

Berne le 11 novembre 1912

Édes Gyuri,

először is, szeretnék bulletint, melyet
is már régen nem kaptam. Most nyilván más van
némi sejtésem arról hogy a dolog hogy áll. Ha
gondolod hogy teheled, gyere át egyszer ide, vagy
esetleg Baselbe. Bár most igen szorúhát a viszonyok
illetve viszonyaim, dannyira hogy igen haboztam,
levelet írjak-e, vagy csak Kártyát. De Bern igazán
mics messze Heidelbergtől. Én jól vagyok és dolgozom.
Már nincs semmi. Ezt csak azért írom, hogy megker-
deszelek, mit csinálsz.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Szeretettel

Edithe

/

Édes Gyuri,

ezt a levelet tegnap írtam, és nem jutott eszembe hogy te kiegészíthetnél elől az elég kellemetlen helyzetből amelyben vagyok. Indmúlt 15-én van a tandíjfizetés utolsó terminusa és én egy kollegiumért még nem fizettem, történetesen éppen Kollecéért, mert mikor beiratkoztam, a quacstot még nem tudta mennyi, és azt mondta fizessék majd később, ha Kolle máj értesítette őt. Pár nappal ezelőtt érdeklődtem és megmondták, hogy 60 frank lesz. Persze erre rögtön írtam az apámnak érte, de a pénz még nem jött meg, és ideges vagyok, hogy nem érkezik meg idejében. Az persze roppant kellemetlen volna, főleg azért mert ott dolgozom Kolle laboratóriumában stb. Ha tehát megteheted, hogy Küldesz 70 frankot, az időt adna nekem még egyszer inni bura, vagy nyugodtan várni míg megjön a pénz. Azért 70.-ot mert már csak alig két frankom van és csak 21-én jön a havi pénzem. Nem szeretek tőled pénzt kérni,

mert először is még tartozom neked, másodszor
mert nyilván agyis eleget pumpolnak — de
szóval igazán kínos helyzetben vagyok. És ebben
az istentelen Bernben még zálogház sincs; — nem
mintha volna valamin, amire kölcsönösdnák hirtelen
egész frankot. A pénzt visszakapod, amint megjön
az enyém. Das wäre dies.

Még valamit: még mindig szándékozol Kasa-
csongót Párisba jönni? És ha igen, én írok
Kornélnak, hogy ha lehet, rezerváljon nekem szobát
ott ahol ő lakik. Akarod, hogy esetleg te neked is?
Azért kérdeszem, mert ott kellemesebb és sokkal
olcsóbb mint szállodában, illetve mint olyan
klasszikus szállodában, amilyenben ilyen szép szobák
vannak. Igaz hogy ott lakik Kornél és Heléna
Teri, de azok elmennek mikor te még alazol és
csak este jönnek haza, így csak kevésbé zavar-
hatnak. Én nyilván ott fogok lakni és mivel remé-
lem sokat leszünk együtt, ebből a szempontból is
kényelmes lenne ha te is ott laknál. Hát írj erről
is és minden másról is.

Veregettel

P.S. Ha lehet, küldd a pénzt telegraphikusán, - nem
szeretném ha ide hoznák és ugyse vagyok itt
átvenni. Ugy meg csak a sürgőzt hozták.

881023-511421
-INSTITUT
-ZUR-
ERFORSCHUNG DER INFEKTIONSKRANKHEITEN
-IN BERN-
—o—

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

FRIEDBÜHLSTRASSE 22, DEN 26. Nov. 1912?

Édes Gyuri,

ma délután 3 órákor beállított hozzám W. és meghívott
vacsorára. Igén szívélyes volt, el akart jönni értem hogy biztosan el-
találják hozzájuk, etc. Köszönöm.

Különben semmi újág, minden a régiben. Dolgozom és másé-
keltem munkázom. Ha nem jönél Párisba, esetleg odaintartomban
meglátogatlak, ha akarsz.

Minden jókat.

Szeretettel

Édies

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1943 jún. 21.

még nem írtam, mert bús voltam és nem volt mit és aronfelül csupa Kellemetlenség ért itt, amit pár napig tartott amig megemésztettem. Most pedig Komolyabb baj van és kicsit Kétségbe vagyok esve. Okvetlenül és rögtön kellene egy nagyobb összeg, háromszázötven forint, amit három napon belül elő kell teremdenem. Neked írom ezt először, mert te vagy a legközelebb, és mert más sokszor adott nekem pénzt amit többnyire sikerült visszaadnom. Ha nem nélkülözhetlek most ennyi pénzt, jól meg rögtön, hogy másutt kereshessék. Ha pedig adhatasz, csak akkor adj ha az apádnak nem muszáj megmondanod hogy nekem addal. Ízgett vagyok és azért kérek kicsit még ha nem írok többet - gondjaim vannak és nagy fájdalom ért ma. Ha még megkérhetlek arra, hogy választ ill. pénzt sürgősen küldd, hogy tudjam lehetőleg hamar, kell-e másutt kérnem. Lehet hogy nem sokkal 3-4 héten belül vissza tudom adni, lehet hogy sokkalig nem. Talán csinalhatik neked valamit részleg

törlesztésül akkor? Borzasztó fontos nekem az
ügy, mondhatni élet-halál kérdés. Furcsa hogy
élet és halál mulhat 350 frankon.

Édes jó Gyuri, nagy bánat voltam mikor
Baselben voltunk. De most ez is mindegy. Kér-
lek, Kérlek felelj rögtön, ugyanis kérdés nem bírja-e
ki addig is má, a börtömből.

Ezt a levelet Kérlek ne vedd el.

Szili

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg v. Lukács
Uferstrasse 8/a

Heidelberg

1913 jan. 29.

Édes Gyuri,

elküldöm azt a Delacroix-Képet, amiről beszéltem neked Heidelbergben - örülnék ha tetszene.

Ugyan nem sok van. Ideges vagyok és várok. Szeretnék két héttel öregebb lenni. Majd lesz az is.

Írd meg, hogy mit csinálasz, haladsz-e a munkáddal, mikor gondolsz elkészíteni vele, stb. Talán látlak mikor Párisba mérsz?

Herbertől igen jó híreket kapok. A novelláinak nagy eladási sikere van, viszik mint a Kiflit; Ignóty, Teleky és Bárdóczy szerzői estét akarnak csinálni Herberttel - előadni a három misztériumot a Művészház színpadán. H. persze nagyon örül és így örülök én is amennyire lehet.

Minden jót. Talán viszontlátásra.

Szeretettel

Edeith

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg v. Lukács
Kferstrasse 8/a

Heidelberg

1913 febr. 12.

NYTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri,

a Kártyádat köszönöm - sokkal több irni-
valóm nekem sincs. - Dolgozom sokat, hogy Késé legyek
semester végig avval amint csinálak - Különben minden
egész rosszúl megy, sőt alighanem egyre rosszabbul.
Minek Következtében nem alszom, nem eszem és általá-
ban semmit sem teszek amit szokás és kell tenni. Per-
sze ezt főlösképes megírni Herbernek, azt tudod?

Két hét múlva megyek haza, amilyen egyenesen csak
lehet, nem megyek se Olaszországban át, se Párisba. Re-
mélem bírom majd még szusszal ezt a két hetet és
aztán - jó az isten, jót ad. Ha pedig nem - tant pis.

Jó volna téled ha írnál, hogy mit csinálsz, mi van
az eggyellemmel és veled is hasonlókat. De ha nincs kedved,
akkor ne. Remélem mindenesetre, hogy neked jobban
megy, mint nekem.

Szeretettel

Edith.

Herrn

MTA FIL. INST.
Lukács Arc.

Herrn
Dr. Georg von Lukács
Uferstrasse 8/a

Heidelberg

1913 Febr. 21.

NTA FIL INT

[illegible]

Ami engem illet, elengődöm valahogy itt még
egy héttig, aztán megyek haza. Azt hiszem Rörütblétől
rendben van minden, vagy rendben lesz addigra.
Vajon legközelebb mikor találkozunk? Kíns
kedved megnézni Bernt míg még itt vagyok?
Dolgom most nincs már, csak az aláírásokra várakozok.

Herrn

INTA FIL. INT.
Lukas Arc.

Herrn Georg von Lukacs
Uferstrasse 8/a

Heidelberg

Levelező-Lap.

Harm

J. S. Georg v. Dubas

Deplerstrasse 32

Lay 17-650/91

Lidellberg

Kéményszög

HF

Gyurikám, azért nem
küldtem még el a Lámment,
mert itt vagyunk Szegeden. Hol-
nap elküldöm és örök is.

Irtam Pestre. Edith
meg kapta?

Szeged — Államfogház.

Édes Józsi,

MTA FIL. INT.
Ludov. Arc.

1913 máj. 15.

ma elküldtem a „Dämonen”-t és Suarez
Dostoiyevsky-jét és bocsánatot kérek hogy nem kel-
tem ezt már sokkal előbb. Különben megvagyunk,
voltunk Szegeden és miután a pénzügyi viszonyok na-
gyon sűrűek, lehet hogy a nyárból egy hetet
itt töltünk olasz pléze helyett a tiszai pléze-on.

Ígér hogy nem érzed magad valami jól –
(én sem ami azt illeti) de szeretnék találkozni
a nyáron veled ép ezért. Vélünk még semmi fir-
tervünk nincs, csak az hogy szeretnénk veled össze-
jönni. Írj valamit a terveidről és arról hogy lehetne
 esetleg arról beszélni hogy Magyarországon meggyünk
együtt; valahová a Szepességbe vagy a Vajd-völgyébe vagy
máshova.

Tordítások nincsenek; de gondold hogy érdemes
lenne Herbertnek magának megírni és megcsinálni
teszem a novellát? „Kékszakállú” van. Halál
fiatalság sincs – tudod hogy az egyetlen teljes kézirata
Bánffy Miklós elvesztette, úgy hogy egy csomó pél-
dából kell majd rekonstruálni. Igaz: van

francia Szent Szűz vére, egy konisz és lapos
fordításban. Kérdés?

Ami engem illet, belélek kézzel-lábbal, ami
nem jó se nekem se a többieknek. De talázzal az
már rágy van: az ember belél.

Most szeretnék még valamit írni, de el kell
mennem a Fővárműhelybe és hogy onnant mikor ke-
rülök haza azt csak Isten tudja, viszont
azt akarom hogy ez elmenjen még ma.

Igy néha levelet is.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn ~~Herrn~~ Georg v. Lukács

Keplerstrasse 32.

Heidelberg
Németország.

1913 sept. 12?

Kedves Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Frc.

ne haragudj hogy ilyen soká nem írtam, annyi gondba, dologba esepentem bele. Herbert is igen el van foglalva: a première, képzeld, más e hó 26.-án lesz, s nem októberben. Nekem a beiratkozással volt sok bajom s most a lakást kell rendbe szednem, amellet Hilda s Ervin itt laknak nálunk, - szóval igen sok az apró nyavalya.

Remélem djena jól van s jön. Te veled mi lesz? Nem merem binni hogy mégis eljössz a premierére.

Különben rólam újáig mincse, Herbertről pedig keveset tudok, alig látom néha, annyi a dolga. Vízgázom januárban, ez minden.

A másik oldalon van pár sor djena számára, kérlek add oda neki - nem írhatok neki valami hosszú levelet, alig írek rá lélegzeni.

Kérlek írd meg, hogy jössz-e a premierére s hogy mi van veled. Szeretettel

Edith

Al chiarissimo

MTA FIL. INT.
Londres Arg.

Signore Giorgio de Lukács

Hotel Miramare

Bellaria

Olaszország

presso Rimini

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

magyon szépen kérek, hogy mellékelt levelet
juttasd el Ljenához, amennyiben lehet. Még arra is kér-
mélek, hogy - ha ez megtörtént, s Ljenának nincs ellene Ri-
fogása - te is olvasd el.

Szeretettel

Edith

LA 4617-650/95

Bpest. 1914. május 16.

1914 júl. 14.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri,

azért nem írtam eddig, mert nagyon rosszul ment nekem, és nem tudtam. Kicsit beteg vagyok, egy meggyezéselt „Frauenleiden”-em van és Kurácnom kell. Ezért perre Heidelbergbe sem mehetek. Nagyon szívesen mennék a tengerpartra (sőt fürdőt rendelt az orvos) de nincs pénzem és vizsgáznom kell. Egyebekben se megy nagyon jól. Értelenül fölöslegesnek érzem magam itt, de nem merem levonni a consequenciát ez érzésemnek, nehogy a többiek lelkiismeretében zavart csináljak. Ők meg nyílván szintén fölöslegesnek érznek engem, de nem merik levonni a consequenciát ez érzésüknek, nehogy nekem bajom essen. És egyáltalában nem látom hogy mit kell tennem, és nem tudom, hogy mi az igazság. Most azt gondoltam: legjobb volna, ha nem laknánk többé együtt Herberttel. Hogy az együttléstünket ne technikai körülmények deter-

minálják - s akkor majd kivil, hogy mije vagyunk egymásnak. S különben se való a házias élet formája se neki se nekem. Mindkettőnknek teher. En proponáltam is Herbertnek, hogy vegyünk Külön Külön két egyszobás lakást és találkozzunk időről-időre. Ugy-e jól teszem? Ugy szeretném neki visszaadni a szabadságát, hogy ő maga se vegye észre hogy nekem szerepem van benne. Mert Különben attól félek hogy coupa kedvességéből és tradícióból nem hagy-ná. Szegény, ő kötelezettségeket érez irántam - pedig tudhat-ná hogy rajtam ugyse lehet segíteni.

Édes Gyuri, olyan jó volna nekem veled együtt lehet-ni egy ideig. Bécsben olyan fáradt és hajszolt voltam, s azon kívül Herbert oly ideges volt hogy velem együtt kell lenni mikor nekem (és neked?) az ő bécsi emberei nem tes-zenek és mikor én azon a tiszteleten, melyben való meg-fürdésért ment ő Bécsbe, csak mosolyogni tudtam, hogy ez majdnem elrontotta az egészséget. De csak majdnem. Vagyon jó volt hogy láttalak és köszönöm.

Ha innál nekem, annak nagyon örülnék. És ha esetleg
Közel leszél Pesthez, és ha értesítesz, talán találkozha-
tunk megint, s talán jobb körülmények között.
Hallottál-e más valamit Ljénáról?

Szeretettel

Edith

A könyvet elküldtem, s Anna maga fogja megköszö-
ni, elkérte a címedet.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg von Lukács

Keppelerstrasse 28.

Heidelberg

Dr. Balázs Béla
honvéd önkéntes
54. sz. honvéd menetzászlóalj
84. tábori postakísérő.

Mein lieber Gyuri,

ich habe mich sehr über

deine Karte gefreut. Deinen Gruss konnte
ich an Herbert nicht ausrichten - er hat
sich vor einer Woche freiwillig gemeldet
und wurde zwei Tage später ganz
plötzlich auf den südlichen Kriegsschauplatz
abgeführt. Ich habe mich nicht
einmal verabschieden können, alles kam
so unerwartet. Er war ja nicht militär-
pflichtig und ich hoffte, dass er doch
Zuhause bleiben würde, trotzdem er schon
seit Wochen sehr ungeduldig war und
fort wollte. Natürlich ist er als gemeiner
Soldat gegangen, da er nicht gedient hat.
Von unseren Freunden ist Zalai gleich
am zweiten Tag der Mobilization einberufen
worden, sonst weiß ^{ich} nichts von ihm.

Jászai, Kernstock, Czigaány sind alle da;
nur Orbán und Márfy sind Artilleristen

1914 sept. 16.

LEVELEZO-LAP

MIA FIL. INT.

LUKÁCS ÁRG.

54 SEP 16 E 8

Lay 17-650/96
Lern

Dr. Georg von Lukács

Heppenstrasse 28.

Heidelberg

Németország

im Dalmatien - ob sie wohlauf
sind weiss ich nicht. Imre
Waldbauer war in vier Schlach-
ten in Serbien und ist unverwun-
det nach Galizien versetzt wor-
den, sonst weiss ich nichts von ihm.
Misi ist Battailonchefarzt im Mili-
tärspital in Zombor, Erwin, der die
Kaffka geheiratet hat, am nördlichen
Kriegsschauplatz. Mein Bruder
ist in Bosnien bei der
schweren Artillerie, gesund bis
jetzt. Wenn du vielleicht Herbert
schreiben willst, seine Adresse ist: 1.

Deutsche Feldpostkarten werden hier befördert.

Oly külföldi áruakkal való forgalomra, hova a levelezőlap-díja 10 fillér, külön 10 filléres levelezőlapok szolgálnak.

oct. 24.

Mein lieber Iguri,

am 16ten September
schrieb ich dir eine Karte, die du wohl
nicht erhalten hast, da keine Antwort
gekommen ist.

Somit weißt du wahrscheinlich auch
nicht, dass Herbert zur Armee eingerückt
ist, und jetzt am südlichen Kriegs-
Schauplatz sich sehr wohl fühlt. Er
hat sich als Freiwilliger gemeldet, und
hat auch die gelbe Schmur bekommen,
und nach drei Wochen hatte er schon
drei Sterne. Vor drei Tagen war er
dienstlich in Budapest, sah gut aus
und lässt dich vielmal grüßen, auch
Sjena.

Ich möchte gerne wissen, ob du nicht
bald nach Hause kommst, - du bist
doch Landsturm Klasse B - die wird
jetzt auch aufgerufen, vom 24 bis 36 Jahren, um das Mili-
tär zu entlasten im inneren Dienst.

LEVELEZŐ-LAP

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Es heisst dass wir weitere
zwei Millionen Mann stellen
werden, da braucht man schon
alle, die brauchbar sind.

Ich bin in einem Militärspital
Arzt, und habe viel gelernt.
Medizinisches und auch Anderes

Es grüsst Euch herzlich
eure

Edith

Herrn

Georg von Lukács

Keplerstrasse 28

Heidelberg

1914 okt. 24

Oly külföldi államokkal való forgalomra, hova a levelezőlap díja 10 fillér, külön 10 filléres levelezőlapok szolgálnak.

1915 márc. 29.

Édes Gyuri,

Rátyádat továbbírom Herbertnek Szabadkára, ott van. Címe Főter 2. em. Szekeresnél. A felülvizsgálat eredménye, hogy "Könyű" helyi szolgálatra "minősített" és Szabadkán az ezred gazdasági hivatalába beosztott. A főnöke Pintér Jenő, az irodalomtörténész. A hivatali idő 10 óra, reggel 7-től este 7-ig, délből két órai ebédpausával. Fizetése nincs, úgy hogy a megélhetése nagy gondokat okoz nekem. 10 órai csizma- és Rőpenylista-írás mellett dolgozni nem lehet, ~~sz~~ s így keresni sem és a fizetéséből ma lehetetlen megélni. Most végre mégis remélem hogy szigorlatozni fogok és akkor megyek valahová vidékre járvaány Kórházba, illetve quarantaine-Kórházba, azt nagyon jól fizetik, napi harminc Koronával és ellátással, lakással. Ezzelőre nagy a nyomor.

Szegény Zalai Reserves életéhez illő Reserves halála minket is napokig a legnagyobb konsternációba döntött. Herbert inni akart róla valamit, de úgy tudom hogy az asszony a hivatalos halálhírig kapja a fizetését és ezért azt akarja hogy még ne terjed-

jele el. a

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Így Herbertnek Szabadkára, ha idő enged.
Nagy szüksége volna férfira, mindig asszonyok
vagy ostobák között van, és az megárt neki.

Jani Keveset írt, egy „Menj és szemedj te is”
című sorozatot a Nyugatba, melynek kapuán
újra megvált a Nyugattól, s egy „Lélek a há-
boruban” című sorozatot a Világba, mely óriási
felháborodást keltett. A Világ ötven tiltako-
zó levelet kapott, s a sorozat folytatásának
késztetését megtagadta. Úgy hogy most Herbertnek
egzáltalán semmi kiadási lehetősége nincs,
az én nagy örömemre. Véleményem szerint túlfris-
sen publikálja minden dolgát – s aztán két
évtől később kétségbeesik, ha elolvassa.

Még egy igen nagy baj van. Herbert összes
német fordításait szétküldöztette és most se a
német Fraulein Doktorból, se a der letzte Tag“ból,
se a Blaubartból, se a Blut der heiligen
Jungfrauól egyetlen német példányra nincs

1915. márc. 29.

és azt sem tudja hol vannak. Ugy hogy az a ren-
geteg pénz és munka, ami bennük fekszik, jó-
formán kárba vészett. A Nemzeti drámaírói
bizottságát megszüntették, Hevesi az Operából
vissament a Nemzetihöz, s most Tóth Imrével
együtt ott cári. Bánffy Miklós, aki Herbertet
pártfogta, súlyos betegségre feldzik a lakásán,
talán föl se épül - nem tudom mi baja, a
harcstéren szerente.

Kurt Wolff a napokban ajánlatot tett Her-
bertnek a „Das Blut der heiligen Jungfrau”
Ritón kötet képen való kiadása dolgában. Elin-
tével még nincs.

Nagyon szeretnék benneteket látni, nagyon
jó volna találkozni olyanokkal akik régebben is
ismertek. Sajnos nem lehet - nincs semmi pénz,
jóformán még enni sem, ha azt nem kap-
nánk. Ti nem fogtok Magyarországra jönni? Én má-
sly tudom hogy milyen egy ember, olyan elva-
dultan élünk itt Budán az utolsó esztén-

dőben. Szeretnék látni, mielőtt elmegyek Kórházba.
Husvételre nem utaztok valahová?

Most hogy Herbert Szabadkán van, s én Pes-
ten, irhatnál nekem Kulon is néha. S Ljéna
is.

Ljénát üdvözölöm - ha esetleg nincs aki né-
vén Oroszországgal levelezhet - nekem vannak
ömerőseim Svédországban, akik bizonyára
igen szívesen Köszöntik, s meglátható' embere-
nk.

Üdvözöl szeretővel

Edith

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn

Herrn Georg v. Lukács
Keplerstrasse 28.

FELÜLVIZSGÁLVA
ÜBERPRÜFT
BUDAPEST 81
Heidelberg

Ungarn.

Abseuder: E. Hajos, Budapest, Esolt-u. 11.

LG 46 17-650/98

1915 márc. 29.

1915 Apr. 16.

Mein lieber Gyuri,

ich hab mich über Deinen Brief sehr gefreut - das heisst er ~~ist~~ ^{hat} mit einer eigentümlichen Präzision gerade dann und dort „eingeschlagen“ wo er nötig war. Ich habe in der letzten Zeit sehr viel an Dich gedacht, - (ich bin jetzt ganz allein, und wenn ich allein bin, und niemand es sieht, werde ich so furchtbar sentimental) du kannst Dir ja denken, was ich, gemäss den Gesetzen meines Natur, gedacht habe. Dann kam Dein Brief, und mir scheint, dass sein Ton - nun, sehr liebenswürdig ist. Oder kommt es mir nur wegen der fremden Sprache so vor? Ich weiss nicht - jedenfalls war er sehr gut zu lesen. Bitte hebe mir auch den andern, ungarischen auf. Du bist sehr gut, dass du mich fragst, ob ich nach H. kommen könnte. Ich mache jetzt Prüfung (20ter April - 20ter Mai) dann werde ich wahrscheinlich einige Nachprüfungen zu machen haben - ich bin absolut unvorbereitet, aber meine Eltern drängen mich sehr, also muss

ich auf die „méltányosság“ Gottes vertrauen, der
mich in Anbetracht meiner zerrütteten Nerven über
diese unangenehme Operation helfen soll. Sollte
ich also durchfallen, würde ich nach H. kommen
um mich zur Nachprüfung vorzubereiten - das
heißt, wenn ich bei Euch sein kann - denn arm
bin ich ganz unerhört. Es wäre mir sehr gut
weggehen zu können - meine Eltern haben heute
das Schwabenberger Haus vermietet und da
müsste ich den ganzen Sommer ohne Gnade, in
nächster Nähe, ohne Herbert, Familienleben machen.
Stören würde ich Euch, glaub ich, nur wenig - ich
würde ja den ganzen Tag lernen und auch schauen,
dass ich mich in einem Spital während der Zeit
nützlich mache, wenn es für einen Fremden geht.
Sollte ich nicht durchfallen, dann würde ich doch
auf eine kurze Zeit nach H. - ich möchte Dich
und Ljéna gerne sehen, bevor ich in ein Spital
gehe - man weiß ja nie was einem in diesen
Epidemiezeiten passiert.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Auch an Ljéna habe ich viel gedacht in

1915 Apr. 16.

2.

der letzten Zeit - sie könnte mir auch schreiben. Ich lerne jetzt russisch, was mir sehr viel Freude macht - ~~jetzt~~ momentan habe ich es natürlich aufgeben müssen, wegen der Prüfung. Es wäre schön wenn ich es bald so weit brächte ihr auf russisch einen Brief schreiben zu können. Jeder der nicht russisch kann und mich sprechen hört, meint dass ich eine grossartige Aussprache habe.

Herberts Sachen hab ich Dir noch nicht geschickt, weil man Drucksache ins Ausland nur am Ostbahnhof annimmt und jetzt habe ich absolut keine Zeit, dort hinzugehen. Vielleicht bring ich sie selber mit, es wäre besser. Dann bringe ich auch das Exemplar der ersten zwei Kapitel Deines Buches. Du hast es Erwin geschickt und es hat es bei mir gelassen.

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Zalais Artikel wirst Du von seiner Frau direkt bekommen - Szellens ist überhaupt nicht zu haben, und Sie hat auch nur ein einziges Exemplar - sie wird es aber

abschreiben lassen und Dir schicken. Übrigens
hofft sie noch immer, dass ein Irrtum vorliegt
und dass er lebt - was ja ganz unwahrschein-
lich, sogar ausgeschlossen ist. Es musste ein
Weltkrieg kommen, ^{damit} ~~man~~ dieses Unglücklichen
ein seines lebenslänglichen Peches würdiges Ende
findet. Sein Pech hat bis zum letzten Atemzug
ausgehalten. Es ist beinahe unerträglich, zu glauben,
dass das alles, was es zu tragen gehabt hat
zwecklos und unnütz war - sozusagen ein
Administrationsfehler der Vorsehung - aber ich
kann doch nicht etwas anderes glauben.

INT. FIL. INT.
Luhács Arc.

Ljéna sollte doch nachhause schreiben. Es
könnte ja sein, dass eine ihrer Bräuer in öster-
reichisch-ungarischer Gefangenschaft ist und in
diesem Falle könnte man viel für ihn tun. Meinst
Du nicht? Es ist nicht schön, Kriegsgefangener zu
sein.

Ich habe lieber deutsch geschrieben, damit der
Brief sicher befördert wird, trotzdem ich gar nicht
deutsch kann. Aber es wird schon gehen. Der Haupt-
fehler ist, dass ich nie im Leben auf deutsch
ernst gesprochen habe - diese Sprache war mir

1915 Apr. 16. 3.

immer ein Vehikel des Spottes und des Witzelns, ich weiss nicht recht warum. Das ist aber garnicht wichtig, und jetzt muss ich lernen - es ist schändlich, wieviel Zeit ich mit diesem langen Brief verbringe.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Also danke für Deinen guten Brief, und schreib mir bald wieder - Du weisst nicht wie gut Deine Briefe mir tun. Ljéna soll auch schreiben.

Zu Deinem Geburtstag hab ich Dir ein paar Zeilen geschrieben, auf ungarisch, - ob die wohl angekommen sind? An Leffler - die schwedische Verbindung - habe ich auch geschrieben, in ein paar Tagen & werde ich Dir dann entweder adressierte Converts oder sonstigen Bescheid geben können. Er ist ein grosser Anhänger Herberts, und ich glaube auch von Dir, und wird Halb über Kopf herbeistürzen um mit Dir, ihm einen Gefallen zu erweisen, so gut es kann.

Auf Wiedersehen. Grüsse Ljéna von mir.

Edith.

Herrn

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Hr Georg von Lukács
Keplerstrasse

FELÜLVIZSGÁLVA
ÜBERPRÜFT
BUDAPEST 84

Heidelberg

Abs. E. Hayos, Budapest i. Esalt. n. 11.

LC 96 17-650/99

1915 apr. 16.

LEVÉLVIZSGÁLVA
 ÜBERPRÜFT
 BUDAPEST 5.

Herrn

Herrn Dr. Georg v. Lukács

Keplerstr. 28.

Heidelberg

MIA FIL. XI.

Herrn Gyuri,
 bitte sei so
 gut, und schicke mir ein
 Vorlesungsverzeichnis der
 Universität für das Sommerse-
 mester. Ich kann jetzt nicht
 mehr schreiben, weil
 ich so ganz verrückt
 bin wegen dem Rigoratum.

Oly külföldi államokkal való forgalomra, hova Lukács kéri, külön 10 filléres levelezőlapok szolgálnak.

Es ist beinahe sicher, dass ich nach H.
Rommen kann - das wäre gegen
15 ten Mai.

Es grüsst Euch beide

Eure

Edith

1945 apr. 29.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Herrn
FELÜLVIZSGÁLVA
ZENSURIRT
BUDAPEST 72
15

Dr. Georg v. Lukács
Heplersstr. 28.

Nemetország

252/7 Heidelberg
Gross. Baden

abs. Dr. E. Hajós Budapest I. Naphegy-n. 19.

LA 42 17-6501 101

Hadilag alaplán felbontatott.

Waffen- u. Munition
Dresden
Kriegsrecht geöffnet.

Verwaltungsoffizier

1916 Aug 29

Lieber Gyuri,

es tat mir sehr leid,
dich nicht mehr hier anzutreffen -
ich werde mich beeilen, dass ich
dich wenigstens in D. noch sehe.
L. geht es gut jetzt und ich hoffe
in 8-10 Tagen nach Hause fahren
zu können. Wenn es möglich wäre
dass du den Anfang deines Vortrags
(wenn du sie überhaupt hältst)
auf eine Zeit verlegst, da ich sie
schon hören kann, würde ich
mich sehr freuen.

Es fällt mir schwer, zu schreiben
weil ich deutsch wirklich gar
nicht mehr kann. Da ich nicht

weiss wo du wohnst,
schicke ich zu H.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Postkarte

LA 4617-650/102

2/03

Herrn Dr Georg v. Lukács
bei Dr Balázs Béla
Budapest I.

Vashegy u. 19.

1917 m. 3.

Ungarn

37

Lat. N. E. l.

36

Sajnálom de nincs más papírom.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

egy naftalinhalmon ülök és a papírt
egy összegöngyölt skómyegre támasztom, a tinta egy orvosi
ívegben van amelynek a nyaka tülkszik a tollnak
— hurokolkodunk !! Azért is nem írtam előbb.

Énvelem azóta nagyobb szerű dolgok történtek.
Részben beteg voltam a Kórházban (ez azonban
a lehető legnagyobb titok - senki sem tudja, még a
Kórház sem) ^{mindent ki azt hitte más Lipcsében vagyok} részben meggyógyultam, aztán voltam
Lipcsében és visszajöttem Pestre és megyek nemsohára
vissza Lipcsébe. Ha te Heidelbergben leszel, talán
eljössz Lipcsébe? Szeretnélek nagyon látni. Vagy nagyon
messze van Heidelberg? Én is majdnem oda mentem, de az-
után mégis Lipcsét választottam. Talán kár.

Nagyon fáradt vagyok az örökös pakkolástól és ez a
levelet azért írom csak hogy tudd hogy élek és jól vagyok.
Ha azonban meghaltam volna, akkor is jól lennék most, te-
hát egészen kár lett volna igazán megijedni. En somme igen
érdekes tapasztalásokat tettem, ⁹áztatás nélkül operáltattam
magam és most vidám vagyok.

Gyurikám, gyere el Lipcsébe pár napra majd ha más ott lesz
ne említsd senkinek véletlenül hogy beteg voltam és kérlek éresd
lehetőleg jól magad.

Heidelbergi cím?

{.

Herrn

INTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LAUL 17-650/111

Hr Georg von Lukács

Bayreuther Str. 45. II.

Berlin W. 62.

A. KÖRTVÉLYES

U. P. RÁKÓCZ

ÁLLOMÁS ÉS TÁVIRDA:

BÁNÓCZ (Zemplén megye.)

Édes Gyuri fiam,

jó tőled hogy ideklődöl és mert jól
esett, hát segítségemre voltál ~~akkor~~ még ezzel is. Még egyetben
persze nem lehet. Sose lehet és azért jobb nem próbálni.
Bajba és a pályaudvarra egyedül megyen az ember.

Most nem igen lehet írnom, mert sok dolgom
van mindenféle és a fejem se nagyon áll rá. Kétfőre
fogok írni, addig magam sem tudok semmit.

A pénz jókat jött és köszönöm. Amint csak lehet
írok majd. És - láttam én már karón cifrább varjút
ennél. Pénz nélkül persze más lett volna, - így meg-
úsztunk nyilván ezt is. Semmi esetre se aggódj.

§.

Herrn

INTD FIL. INT.
LUNDOS ARG.

Dr Georg v. Lukacs

Uferstrasse 8/a

Heidelberg

Édes Gyuri, már folyton akarok neked írni, minden nap mióta elmentél, el is kezdtem többször és aztán sose lett belőle semmi. Most ha mást nem is tudok, legalább azt megírom, hogy ki mit csinál. Magamról nem tudom fogok-e tudni.

Herbert írja a regény ötödik fejezetét, a „Tristán hajóján” - kötet ki van nyomva, Béccsel szerződött a Halálos fiatalságra (igen gyalázatos föltételek mellett) és állítólag Geyer a kelen játszani fogja a Szent Sűz vért, (ez utóbbiban is eléggé kételkedem) Különben nagyon keveset látom, többnyire csak evésnél. Ugy tudom írt neked.

Anna nem jól van. Rosszul bírja egyrészt a hivatalát, mely nagyon terhes is, részben az anyagi dolgokat, részben egyéb sentimentális dolgokat. Nagyon sajnálom és nagyon aggaszt. A mostani situációja rosszabb és nem jobb, mint volt azelőtt, külsőleg is, belsőleg is. Azt hiszem, nagyon jó volna neki ha írna. Nagyon szeret téged. Se Augusztusba nem akar menni, se vasárnap nem szeret eljönni, mert nem vagy itt és, csak búsul ha mégis jön, amint mondja. Én nem tudok neki sem mondani semmit, és segíteni sem, mert egyáltalában senkinek sem tudok és különben is ő nem szól, csak én látom. Párszor meglestem a villamosnál, mikor itt a Kristinában leszállt - mindig sírva száll le a villamosból és mindig sír ha azt hiszi nem látják. Herbert pedig olyan nagy csacsi az aszonyokkal, mindig. Anna anyja elment tőle a másik lányához, és most sentimentális leveleket ír Annának, szegény öreg aszony. Emellett Anna nem is rá semmire, se sétálni se olvasni, se emberekkel lenni, és mindennel annyi gond van most, mindennel törődni kell, minden munkát ad, a ruha, a cipő, a szőr, a kenyér, a cukor. Többször kell gondolkodni, hogy honnan vegye az ember. Hát így, ha tudsz, Annának.

A vasárnap teljesen elszűnt, mióta elmentél. A két ifjú jön ugyan még, de semmi sincs a régi nívóból. Fogarasi beteg még, Antal ugyáltszik legyőzte az ellenséges prinápium, - de azért ő még jön néha. Emma nem jön, Anna nem szeret jönni, de ha jönnek is emberek, színházba vagy moziba megyünk és mindenki bús és kielégítetlen és semmi lényegéről nincs szó, mert az objektív témákról nincs aki beszélne, subjektív témákról pedig senki sem akar. Mannheim egyelőre elhatározta, hogy nem megy Németországba, azt hiszem nem is lehetne neki, szülei és állása miatt (kapott állást a városnál). Hausznak egy igen jó órája akadt Antal után, két

főnököm gimnazistával sétál napi 300 Koronáért. Szóval a megélhetése
rendben van egyelőre.

A csomag megérkezett, az esztétika második fejezetét Hausser
reklamálja hogy azt neki Küldted, az egészét Anna reklamálja
hogy ő neki Küldted - én Haussernek adtam, mert ő már elkérte,
hát olvassa végig. A Kierkegaard-t magamra vonatkoztatám. Most a
Furcht und Zittern-t olvasom, ha végén leszek, talán majd írok
neked és egyetnást kérek.

Te mit csinálsz és Lena mit csinál? Nagyon szeretnék neki
is írni, de nem tudom lehet-e és nem is tudom, tudok-e.
Van-e valami Rikátás, hogy belátható időn belül jössz? Herbert
première-jére Bécsbe vagy Pestre jönnél?

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

okt. 8. vasárnap

Édes Gyuri, ezt a levelet már nagyon régen kaptam, és sose
fejeztem be - ez már az ötödik amit írok, de mindig nem bírom rá-
szánni magam, hogy elküldjem. Ugy-e nem gondolt, hogy nem gondo-
lunk rád? Én mindennap, és nagyon próbáltam neked írni, de
nagyon nehéz, mert nem tudom, mennyit tudsz és mennyit láttál
amikor itt voltál az én mostani életemből - és azért is nehéz, mert
sok dolgot magam sem tudok, sok dologról beszélni kellene előbb
ahoz hogy magam lássam, mi az - de én nem tudok sen-
kivel sem beszélni, veled sem tudtam mikor itt voltál - és
különben sincs Rivel, ha tudnék is. Én így benne vagyok minden
közelenben lévő szemében az én maszkomban, hogy most már senki
sem tudja, vagy legalább is nem gondol rá, hogy mögötte van arcam
is. És azért hogy már évek óta sosem beszéltem senkivel sem Ro-
molyan magamról, szörnyű zűrzavarban élek. Most már magam sem
ismerem ki magamat. Sok régi gyűjtő. Kicsúszott a kezemből, és
nem tudom őket újra felvenni, nem tudok Rikéveredni ebből a
rendetlenségből, mert nincs semmi eleven érzés ami segítsen. Csak
szándék van és a szándék az semmi. Már nem tudom mi jó
és rossz, nem tudom mit kell tennem, nem tudom mi parancs és
mi kifogás, nem vagyok már képes valamit elhatározni, és
azért mert tudom hogy egyszer halottnak vége. — Igén, se-

val igen nagy zűllésben élek és sehol sem látszik semmi
lehetősége a segítségnek. Ebből emígyi elég is.

A vasárnapok föléledtek, ma sokan voltunk, (Hr.)
bert felolvasa a Kész öfödike fejezetet, mely is igen szép,
nekem is ~~felolvasott~~. Elhatároztuk hogy vasárnapokon olvasni fogunk,
mert most csak buták vannak, akik maguktól nem beszélnek.

Édes Gyuri, én nagyon Kérlek, ha csak lehet neked, írj
nekem. Én most nagyon szörnyű nyomorban vagyok. Arról írj hogy
te mit csinál és Ljéna. Ljénát sokszor üdvözlöm, ha tudnék, ír-
nék neki is, de nem tudok. Csak azt üzenem neki, hogy gondolkodj rá
és szereted és ha van ideje és kedve, írjon ő is egyszer.

Nincs semmi kilátás, hogy eljössz látogatóba? Mikor
itt vagy, hallgatok és mikor nem vagy itt, mégis azt hiszem hogy
ha itt volnál, beszélnék és mégis rendbe jönne minden.

Még egyszer nagyon Kérlek, írj nekem. Akkor mégis egy
darabig jobban érzem magam.

Ízért Küldtem a levelet express
mert által azt mondta egy a legjobb.

5

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

▽ ▽ ▽

NTA FIL. INT.
Lukács Arc.

19

ma utazunk Firenzébe; mégis lehetséges volt. Nagyon szeretnék veled találkozni, mert azután ki tudja mikor látjuk egymást. Valószínűleg soká nem. Mivel azonban egy hónapnál aligha maradhatunk tovább, jó volna ha lehetőleg október elsője előtt jönnél oda, ha jössz. Vajon lenne-e valami kifogásod az ellen ha abban a pensióban laknánk, amelyben te laktál húsvét után? Amennyiben nem túlságosan drága. Majd Firenzéből írok többet, most nem lehet, mert már csak féllábbal vagyok itt. A levelednek örültem, mint mindig.

Σ.

Edes Gyuri

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

most csak ennyit: te nemskára

jössz, itt ebben a pensióban nincs üres szoba. Kérlek
másutt utána? Most már könnyebben tudok mo-
zogni mint aprilisban és szeretném megtakarí-
tani neked a ^{lakás} költséget. Persze amennyiben nem
akarsz éves lakást venni.

Egyebekben minden jókat.

É.

Ha te tavasszal itt jól érzed magad - Herbert
szívesen átengedi az ő szobáját.

1059-17-6501
133
Layl 17-6501

ingr. 187

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Ammer et: Kijme Klov Krom

Edith Kajos Ferenc

INTA FIL. INT.
Lukács Rec.

3 Piazza d'Orto

Amme mercoledì mercurio profe
Telegrafami dove a trovato camera
per me. Giorgio

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

nagyon köszönöm a képet, részben mert kedves-
ség volt küldeni, részben is főleg azért mert ~~ilyen~~ ^{ilyen} melléke-
gondolatok nélkül ilyen önttem neki.

Azt hiszem itthon lesz nem sokára ugyis, hát nem nagyon
érdemes írni. Nem is írhatnék sokat jól. Nem vagyok jól, se
fizikailag, se "beléleletileg". A szokott téli depresszió.
Herbert jól van, egy kis meghűlést leszámítva - de sem-
mit sem dolgozik. Szeretném ha nem törődne többet a
R.-szel. Nem neki való és sokkal ügyetlenebb csinálja.
Módor-insanity-vel nem lehet lapot szerkeszteni.
De hát — .

Érdekesen, hogy mikor lesz Pesten. Tárom már. A szab-
burgi epizódját nagyon rövid és komplikált volt és nem volt
időm megszabadulni a zavaromtól, úgy hogy alig írtam.

Σ.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1. Neked: Katona Rönysz,
születési bizonyítvány, keresztle-
vel, illetőségi bizonyítvány;
neki: születési ^{ill. keresztelvel} és illetőségi bi-
zonyítvány.

2. Majd ideklődöm.

3. Házasság csak akkor
hirdetetik ki, ha nincs ez alól
felmentés. E felmentést nevezik
dispensációknak. Tehát ha va.
dispensáció, akkor a házasság
kihirdetése sehol sem lesz, se
Pesten se Heidelbergben.

Spán belevonása a tologba fölös-
leges mintán csak a városházi-
ra kell menni és megkérdezni.
Az én hitem szerint az ottani
Konzul is adhat dispensációt,
de majd megkérdezem.

Édes fiam, ne Rüdly nekem
pénzt - amit eddig Rüdltől, oda-
adtam Ljenának - pszichologiai
lehetetlenség volt az utolsó napok-
ban ruhákkal foglalkozni. Külön-
ben is valami ünnepek voltak, viszont
igen kevéssé kíváncsi voltam
hogy Ljena még tovább itt ma-
radjon - ruhák miatt.

Mire ezt a levelemet megkapod
Ljona már ott lesz. Ne felejtöd
el, hogy mi Ketten, te meg én
milyen régen ismerjüek már
egymást.

Σ

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Paliásfürdő, július 13.

nem írtam eddig, mert bajok voltak és igen izgatott voltam. Most itt vagyok Szabadka mellett du-
nával - Herbert új beosztást kapott és reggel 7-től
este 7-ig szolgálatban van, minden negyedik nap pe-
dig nyugalom, akkor reggel 6-tól este 9-ig van
elfoglalva. De el nem vitték és azt hiszem nem is
fogják. Dolgoznom persze nem lehet semmit. Én itt Paliáson
lakom és igyekszem tanulni. Nagyon fáradt vagyok, sok
izgalom és ide-oda utazgatás volt ebben a 2 hét-
ben, ezért is nem írtam nektek.

Pesten senkivel sem beszélhettem, különböző okokból,
de főleg azért, mert az a szüleim a mi lakásunkat
kiadták és amikor hazatértem 2 nap alatt be-
 kellett pakkolnom összes vacakunkat hurcolkodás-
ra késsre (ami igen kellemetlen és fárasztó volt,)
hogy az új lakó beköltözhessen. De annak igen örül-
tem, hogy elmehettek onnét lakni. Megérni majd csak

kelet valahogy.

Édes Gyuri, Kérlek írtess majd a sorozásod
eredményéről.

Cimem: Baláczné Hajós Edith, Krizse-villa,
Paliásfürdő Szabadka mellett.

Lenának is írok, add majd kérek oda neki.

Ötél

LG4417-650/106 Edith

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

LA4C17-650/136

nem tudom bevárni amíg válaszol (hát-
ha vissza is akarja adni a kölesözt) – most
már olyan régen, jóformán mióta visszament
Berlinbe, nem beszéltünk egymással Romolyan-
-talán ezt az utolsó pár levelet kivéve, ami
jobb lett volna ha nem lett volna. És a maga
három (főleg az utolsó) levele újra bátorságot
adott nekem hogy beszéljek. Gondoltam, ha maga
miattam írt, talán meg is hallgat egy kicsit,
bőve talán érdekli is. (Gyógyíthatatlan vagyok és
nem lehetek róla, ha már egy püstiától is
betörök a fejem)

Tehát: nekem néha jól esik kifejeztem
az én esetem egész kilátástalan reménytelen-
ségét. Nem akarom hogy „vigasztaljon” vagy
mondjon valamit – az ugyanis hiábavaló. Csak
mesélni akarok, elég egykedvűen és művészi
mélkül, magamról. Ha ugyan sikerül majd.
A téma: „only the free are bond, only the bond
are free.” Nekem minden szabad és hiába

szabad minden. Talán ha volna ami nem szabad,
~~szabad~~ az nem hiába volna. Talán gyűlölcsozó
volna a tilalom: Karó, amire felfuthat az ele-
tem. Mert ha nincs mire felfutnia akkor csak
a földön kuszlik tovább. Minden szabad és sem-
mi sem és semmit. Tobbán be van csukva az
ember a saját szabadságába mint akármi-
lyen kalitkába. Mert a kalitkából legalább
van kijárás; vagy a kalitka nyitját ki lehet
zeríteni, vagy a zárást látni. Tíz volt
mi ellen verkedni, volt férjem alól el-
kellett válni, volt elvétel, magamé is ma-
is, amit le kellett kuszdeni - addig csak
ment valahogy. De mikor minden megvolt
akkor láttam hogy nem és semmit sem az
egyik sem a másik sem a tízedik, és az
x-edik se érne semmit. És nem lehet
tovább menni egy úton, melyről tudja az
ember hogy sehová sem vezet. Vagy lehet?
Talán igen. Nekem nehezenre esik - olyan
érzésem van, hogy sötétben járni egy nagy öme-
reben erdőben, és sose tudni mikor csapja ki

a szememet egy ág, vagy bukta föl valami gyökér. És olyan nagy az erdő hogy nem látai se merre sem világos szélét - lehet hogy nincs is széle - mindenütt éppúgy lehetne fölfőra fordulni, ha az ember balra fordul - mind egy akkor előre akár hátra megy az ember.

Nagy élek, hogy mindezek amit teszek éppoly jogosan és éppannyi ítélettel lehetném az ellenkezőjét is. De valid okok, se idevlegetes következmények -

Röviden szólva: semmi bajon, semmin sem hiányzik, de sőt mindezen megvan: megelégedésem, hivatásom, barátaim, szerelmem - minden a Kerek világon amit csak kívánni lehet, sőt minden amit kívánok magam - és mégis undor rosszul érzem magam. Dehát elég abból ennyi -

Semmit sem tudok magáról: most megint arra a régi álláspontra helyezkedjünk: maga Európában is a leveleiben viszont én az engimekben szintén rólam?

Nyári terve? Meg-e Weimarba? Lehet-e talált-
kozunk is ha lehet akar-e? Én külföldre
utazom, az idegeimet rendbehozni és nagyon
szeretném látni magát. Amint azt már
főbbör mondta.

Isten vele.

Szeretettel

Edith

12.-k ismét Pesten leszek. Itt is, Aulich-
uccába áteszem, nem leszek a Svábhegyen

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Éder Gyuri,

nem tudom megkapta-e a weimar-
ba küldött levelet. Remélem. Légszerűleg az állt
leírva, hogy Velence fuccs, de valószínű-
leg Gilgenbe jövök 20-21-én, sőt talán
Berber is, ha az nem képez akadályt.
Pletyka miatt. Tehát írja meg 20-ig ide
hogy mikor lesz Gilgenben és hogy nem
szerepel-e jobban egyedül lenni deval.
En valószínűleg aztán Párisba megyek.
Szeptemberben.

Tudósít

3.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri,

NYA FIL. INT.
Lukács Arc.

nem tudom miért nem feleltem még a Kátyára-le-
velet akartam írni és nem jutottam hozzá. Ezzel a levelem, amint lá-
tod, nem lett semmi az utazásból és félek hogy amíg te nem jö-
hetsz Baselig, nem fogunk találkozni. Mert tudod, hogy te
arra költsél pénzt, hogy te lásd Baselt és engem, az rend-
ben van; de hogy arra költs, hogy én lássalak téged és Heidel-
berget, az nem megy. Nagyon kedves volt Különben tőled,
hogy Kínáltad - egyáltalában a Kátyád igen kedves volt és
az jól esett nekem. Még is mondanám hogy miért ha nem volna talán
a belélet, különösen köztünk.

Én elég jól érzem magam. Gyakornok vagyok Kollenál, aki
ma érkezett, igen kedves volt velem, emlékezett rám még másfél
és előttről és most installálva vagyok egy nagy asztalnál és ott
his csónél és dolgozom. Képeket és gerincet és nyálkát
vizsgálok, reggeltől estig ott vagyok és este holtfáradtan fekszem
le. Emberek csak szombaton és vasárnap hiányoznak, mert akkor
be van zárva a laboratórium. Különben holnap lesz az előadásait
Korringer, el fogok menni megnézni és aztán esetleg írni neki. Jó?
Sokat nem írhatok, mert a szemem fáj. Megyek is vele orvoshoz
ma. Jó! néha.

S.

NYA FIL. INT. - 9201138

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

ápr. 13.

születésnapodra minden jót kívánok neked; - és magamnak azt hogy a jövő évben többet találkozzam veled, mint ebben az elmúlt csúnyában.

Thursadikán Rezdem meg a szigorlatomat (az utolsót) s azért nincs időm sokat írogatni - talán ha sikerült a vizsgám, mielőtt Kórházba megyek, eljöhettek pár napra hozzátok. Nagyon szeretnék látni, Téged is és Ljenát is - amint már írtam.

Egyébként Herbert megbízásából Küldöm azokat a dolgait, amelyeket még nem ismeresz.

Neked is, Ljenának is minden jót.
Ha írástok nekem, jól Ténnetek.

5.

Kedves Gyuri,

L44617-650144

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

vártam a válaszközlő levelemre, hogy
megírjam a Következőket: Pesten ugy látszik nem le-
het valami orosz írást hitelesen lefordítani. Voltam
a városházán, onnét elküldték az orosz Konzulátusra,
ott arról küldtek el, hogy „itt nincs fordító-iroda”
még pedig elég kevéssé előzékeny hangon - még
a magyar hivatalok tényszerű a sphaerák zenéje ez
orosz udvariassághoz képest. Valakinek aztán eszé-
be jutott, hogy Budán van valaki aki fordít orosz.

ból - de Buda nagy és én mégse mehetek
keresni valakit benne akinek a címét nem tudom
és a nevét se. Mivel azonban a városházán
német okiratokat fordítás nélkül elfogadnak,
próbáld meg lefordítani te. Talán a mannheimi
v. karlsruhei orosz konzulátuson keresőbbé górn-
ba hiatalnokok vannak.

Szeretettel

Edith

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

Édes Gyuri,

Íme az Ernst-cikk, eddig alig van valami igazítani való, - ami nem tetszett nekem hangzásban etc., az magyarul nyílt kiérett.

Hallom Balits levélben reflektált a cikkére. Nyílt írja meg hogy mi állt benne. Kiváncsiak vagyunk. Amint megjósoltam H. busul ment maga nekem előbb írt - bár az csak igazságos, hisz míg maga Firenzében volt és én Párisban, csak vele levelezett. De azért írjon neki. A Nyugat-pszervódással mindnyájan blamáltuk magunkat, bár jellemző hogy milyen könnyen elhittük mindnyájan a gazdaság fennforgását.

Mostanában betegesküldem és ideges vagyok - hát tel van és akkor az így van. H. írt 2 új verset, itt küldöm. A ballada az utolsó.

Köszöneti S.

Ime a Ch. L. Philippe.
Nálam volt. Mellékelve
H. levele, melyet porto-
spórolás szempontjából
adott át, hogy küldjem a
állal.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Ima Pesten van, de
még nem találkoztam vele
és felkeresni: akhoz or
vagyok vele elég intem,
majd összerakunk, majd
szert ítem.

Magyarul, majd ha kicsit
jobbán megy dolgom, írok.
Most fán olvasok nem,

Ha mai napjelent, kérem
küldjön Vorlesungsverzeichnis
a tavaszi félévről. Nagyonálás
szere.

Szeretettel köszönti

Édes Gyuri,

hoggy nem írt az jelenthette azt is hogy jól, azt is hogy rosszul érzzi magát. Találgathattam, és inkább akartam binni hogy jól. Ugy-látszik igazam is volt. Örülök neki, bár félek.... De hát maga tudja.

Aktuális dolgokról bizonyára informálva van, különben is, se kedvem se időm ilyenekről referálni. Leo írt ma Herbertnek, cikkekéről. A Brueghelt akarja a R.-nak, ha Herbert lefordítaná. H. kötetek a napokban megjelennek.

Ami engem illet, hát — járok a Klinikára, kedvel és kíváncsi, biziklizem és fájdalom a gyomromat meg a beleimet. Ez eléggé lefoglal. Ami időm marad, azt a mostanában felfüggesztett belelet veszi igénybe, újra jelentkezően. De végül az ember es nem veszi más annyira a szívére a dolgokat.

Ha lesz mit, majd írok újra. Addig is érezze jól magát és legyen of good cheer. Nem muszáj nekem írni, ha nincs kedve. Nem haragszem meg érte, bizonyjsten. Még csak nem is bánom. Elég öreg barátok vagyunk hogy meglegyünk levelezés nélkül is egy hónapig. Igaz?

Szeretettel

Edith.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

És most írtam

egy levelet Leóhoz ma'ra'nak.

De jött a levele. Tehát: Gilger-
be nem jötünk, elfogyott a pénz-
ünk, ami Revéske van, H.
nak kell. Ő Körtvélyesre megy.

(Familia elött már ott is van)

Nagyon, igazán nagyon sajná-
lom és elhiszem hogy ma-
ga is sajnálni fogja Ricsit.

Most már mit is találkoztunk
Leónál levél, melyben minden-
ről bővebb. Tehát: H. Körtvé-
lyesre van (pénzük reggel

mar leíylog ott is lesz de
hat neki (26.-dig marad ott)
oda is jön ha is. Amet tud-
ja, megy-e.

Élő udvariasan kérem
meg Baumgartent?

Nem bírom már a tollat, ál-
mos vagyok és ömlet sokat érez-
tem bucsuzóul. Ismét vele,
Gyuri, ha már beült Gilgen-
ben, ismét.

S,

MIA FIL. INT.
Lukács Arc.

LA4C 17-6501 116

Édes Gyuri,

LA 117-6501

114

NYA FIL. INT.
Lukács Arc.

én soha sem felejték el semmit. Érd
se felejtettem el tulajdonképpen. (H. születésnapja,
Valami öntudatlan vagy félőntudatos huzódzás
volt, mintha az én születésnapomat kéderbe volna.
De hát ez mindegy is. Elismerem hogy zúllottam.

György, így Velencéből nem lesz semmi, de lehet
hogy Gilgenbe jövünk hazamenet. ²⁰⁻²¹~~23-24~~ táján.

Tovább ott maradni magának lehet, ugy-e.

Pl. 26-ig. Les nem lesz baj, ugy-e? H. miatt?

Lehet hogy csak magam megyek, H. így talán
mégis Körtvélyesre megy. Az talán a legelősebb
vona.

Én valószínűleg - vagy lehet hogy - Párisba megyek
zept. 6-án. A nagybátyám meghívott és ha lesz
utiköltség: megyek. Mit ró! ehhez? Beirat-

Közön és elmegyek, 3 hély maradhatok. Most hogy
meggondolom, nagyon valószínű, hogy elfőztek Gilgenbe.
Nagyon szeretném magát látni. Biztosan nem
keret jobban egyedül lenni Deval?

H. biztos elfelejtette megírni, hogy igen
kell majd neki a Kobányi-protekczió. De most
még nem lehet hogy esemirosta is magát Nicet. ról
ni.

Nagyon ritka hogy es elmegyek, hogy még
meghagyja. Tehát írja meg, hogy amikor lesz
Gilgenbe. Ha lehetem odagövek heramant.

Szeretettel

?

MTA FIL. INT.
Lukács Arch.

Budapest, den 17ten August

LG4617-650/107

Lieber Sguri,

auf deine letzte Karte antwortete ich nicht,
weil inzwischen bei uns der tollste Rummel ausbrach
den man sich denken kann. Mein Bruder Kornel musste
ausgerüstet werden, Mutter getröstet, etc, etc. was ich alles
selber besorgen musste. Ausserdem ist aber auch die
ganze Sommerfrische-Frage gegenstandslos, da wir nicht
fortkönnen von hier, ich wegen meinem Rigorosum, das
jetzt ziemlich dringend geworden ist, und Herbert weil
er wie ein Vieh arbeiten muss bei der Administration
der Hilfsaktion für die Soldatenfrauen. Die Herren von
der Stadt müssen alle mit anfangen. Das schadet übrigens
garnicht, da man eh nicht stillesitzen könnte, ~~wenn~~ man
regt sich dann zu sehr auf. Sonst geht es uns gut,
von uns ist nur Cornel und Erwin fort, aber zur-
zeit ist glaub ich weder dem einen noch dem andern
was passiert, der eine ist im Garnisonsspital von
Szeged, was ja nicht besonders gefährlich ist, und
der andere ist Artillerist, und hat vor drei
Tagen geschrieben dass es ihm sehr gut ^{ginge} ~~geht~~, wenn
nur die Wanzen nicht so beißen würden.

Gestern hörte ich durch Medi Nemes, dass Djena in Heidelberg angelangt ist. Wir waren über ihr Schicksal sehr besorgt, ich wollte dich aber nicht fragen, da ich fürchtete, dass du auch keine Nachrichten hast. Solche gibt es leider sehr viele hier, die Angehörige in den feindlichen Staaten haben und nicht wissen ob sie leben oder sterben. So haben wir uns sehr gefreut zu hören dass ihr nichts passiert ist. (heutzutage ist einem „nichts passiert“, wenn man nachhause anlangt und dabei noch am Leben ist) Übrigens ist Emmys Brief zwölf Tage gereist und erst am 16ten angekommen.

Hast du nicht die Absicht, hierher zu kommen?

Wenn du kannst, so schreibe ein paar Zeilen, eine Karte, wie es dir geht, was Djena macht, etc. Deutsch bitte, da die Briefe zensuriert werden. Hier nicht, aber in Deutschland. Wenigstens kommen aus Deutschland alle Briefe geöffnet an. Darum schreibe auch ich deutsch, was ich zu entschuldigen bitte (nicht gerade dass es deutsch ist, sondern dass es so ^{ein} miserabel schlechter ist.) Da viele Briefe verloren gehen, werde ich dir von Zeit zu Zeit schreiben, auch wenn ich keine Antwort bekomme.

Herzlichsten Gruss an dich und G. von Edtlf

Lieber Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Du hast mir angetragen, Reisespesen zu schicken, wenn ich nach Heidelberg kommen will. Ich glaube die Reise kostet ungefähr 80 Kronen. Es ist wahrscheinlich, dass ich das nötige Geld haben werde, aber nicht jetzt gleich - ich werde es dir dann in Heidelberg zurückgeben. Schicke bitte telegraphisch, nicht wegen der Eile, aber ich will nicht dass ^{gesehen und diskutiert wird. Das Telegramm kommt dagegen geschlossen.} Ich bin aus zwei Gegenständen durchgefallen und von den anderen

zwei zurückgeblieben, woraus du ziemlich genau auf meinen jetzigen Zustand schliessen kannst. Übrigens kommt zu meinem auch sonst nicht besonders widerstandsfähigen Nervensystem ein zweijähriger ununterbrochener Aufenthalt am häuslichen Herd oder im Kreise der Familie oder wie ich mich ausdrücken soll. Es ist schier zum Irrsinnigwerden hier bei uns jetzt. - es war ja nie sehr gemütlich. Und ich bin wirklich ganz krank - Herberts Krankheit und dann sein zwei Monate dauerndes Herrumkollern in allen möglichen Spitälern und Kasernen, herumgeschickt werden, Unsicherheit, Einstecken der unerhörtesten Rücksichtslosigkeit von Seiten des Garnisonsdienstes, die nie eine Kanone gehört haben aber mit den Kranken und Invaliden desto frecher und roher sind, - bis er dann schliesslich in Szabadka gelandet ist, wo er ziemlich gut hat - das war alles sehr wenig nützlich für ihn, und

dadurch für mich.

Ich werde dir vieles sagen, aber schreiben fällt mir sehr schwer. Vielleicht kann ich am 15-ten schon von hier fort - Könntet ihr vielleicht bis Würzburg oder Nürnberg kommen? Ich habe Nürnberg noch nicht gesehen, und möchte gerne von früh bis abend dort bleiben.

Ich lasse Ljona grüssen, und schick' ihr diese Photographie. Vielleicht hat sie schon vergessen wie ich aussah.

Auf Wiedersehen

Edi

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

1059-4174
110

Édes Tyuri,

Röszönöm hogy írtál, jól esett. Imi a nyári talál-
kozást illeti, én igazán a legjobban szeretném. De mit csinál-
jak? Van ugyan egy igen merész tervem s alig merem elő-
adni; a Következő: ha, ti Pörschachba mentek és ősszel Pestre
is jöttök, nem lehetne-e akkor a Balatonon tölteni együtt
pár hetet? Pörschachtól a Balatonig csak $6\frac{1}{2}$ óra. ha Ljénia
csak augusztus közepén jön vissza, aztán Pörschachba
mentek, úgy azt hiszen éppen be lehetne osztani. A Bala-
ton víz is, meleg is, homok is van és én Anna segít-
ségével aki 15 évig nyaralt ott a legkülönbözőbb helye-
ken, keresnék valami helyet, ahol békén lennénk.
Kérlek írd meg rögtön hogy lehetőséges-e hogy ebből vala-
mi legyen, hogy én esetleg előre lemehessek Körölnénni
Annával, aki még egy hétig Székesfehérváron van, onnét
pedig a Balaton csak másfél óra. Én azt hiszem hogy
az jó volna Ljénának a lábára, és ott jobban is lehet uszni-
vezni mint a tengerben.

Messzebbre én nem mehetnék. Az útiköltség Olasz-
szágba annyi, amennyiért a Balatonon egy hétig elvagyok.
Viszont nekletek Pörschachból csak 15 f. ba kerül szendély-
kért. A wörthi tóva is lehetne gondolni, de ott kevésbé
van és nincs strand, nincs homok, viszont mindentűz Rimog

ösmerősök vannak.

Hát kérlek így mindjárt. Lehet csak egy kártyát
hogy igen vagy nem.

Nem vagyok hypochonder, sőt még doktornál is
voltam, pedig tudod hogy nem szoktam.

Szeretettel

Edith

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

MTA FIL. INT.
LUDWIG RIG.

Édes Gyuri,

bocsáss meg hogy nem feleltem azonnal: H. beteg volt s nem mehettem el mellőle. Voltam a városházán s ott a Következő információkat kaptam: a dispensáció elnyeréséhez a Következő okiratok kellenek

Völgény

1) Anyakönyvi Riport
(születési bizonyítvány és

Keresztlevél) mindkettő
kell!!

2) Lakásbizonyítvány a
heidelbergi hatóságától
(hogy ott lakol az legyen)

3) Katonakönyv (mely illető-
sépi bizonyítvánnyal szolgál,
tehát nem kell külön illető-
sépi bizonyítvány.

Mengasszony

1) Keresztlevél

2) Hgyancsátok lakás bi-
zonyítvány a heidelbergi
hatóságtól.

3) Valamely állampolgár-
ságot igazoló okmány,
legjobb az utlevél. Tehát
küldd el ezt, ha lehet.

4.) Egy Közjegyző vagy osztály-magyar

Konsul előtt felvett nyilatkozat, melyben a házasulandó felek kijelentik, hogy közötük legjobb tudomásuk szerint házassági akadály nincs. Ezt mindkét félnek aláírni és Konsulnak v. Közjegyzőnek láttatni kell.

Ez ^{összes} okiratokkal felszerelt Kérvény Bárczy István polgármesterhez nyújtandó be, erre ő megadja a dispensációt. Most ugyanez írásokat + a dispensáció mellékelésével be kell adni egy kérvényt az igazságügy-miniszterhez, erre ott kiadnak egy tanusítványt a te részedre, hogy házasságnak magyar törvény szerint akadályja nincs. Ennel ^{előtt} aztán a ^{akkor} mannheimi Konsul (Oscar Smreker) aká a Karlsruhe-i (Ernst Bielefeld) a házasságot 10 perc alatt megkötöti.

10. Az orosz irásokat le kell fordíttatni, ezt én holnap
elintézem a Keresztlessel ^{s a többi két papira} vonatkozólag. Így talán
nem is kell az utlevél. Ha akarod, küldheted
vellem az okmányokat s én beadom a Kér-
vényt - ha nem, írd meg hogy a Jena pa-
pírjait s hiteles fordításukat hova, kinél
küldjem.

Azt hiszem hogy Kételyed most már nincs
és nem lesz semmi zavar. Várom az értesítést
^{esetleges} további teendőkre vonatkozólag.

Szeretettel

P.S.
A Bárczyhoz intézendő Kérvényben az kell hogy
legyen, hogy Kérlek a kötelező kihirdetés, aló-
ráó felmentést. Kihirdetéshez ugyanazok az ok-
mányok kellenének és így mégis sokkal
egyszerűbb és gyorsabb a dolog.

Lieber Georg,

MTA FIL. INT.
Ludács Etc.

511/052-21 7137

endlich kann ich Dir etwas~~er~~ entschei-
dendes schreiben über L. Sie hat sich, nachdem es
ihr 3 Tage ziemlich schlecht ging, entschlossen
hier zu consultieren. Die herbeigeeogene Ärztin riet
ihr, in das naheliegende Sanatorium zu gehen,
und eine curettage machen zu lassen, was denn auch
morgen geschehen wird. Ihre jetzige Krankheit ist
keine neuerlich entstandene, sie leidet noch an
den Folgen der früheren, noch vor deiner Abreise existie-
ren Sache. Ich hoffe aber, dass es jetzt ganz in Ord-
nung kommt. Jedenfalls ist es so, unter den Verhältnissen
die bestmögliche Lösung. Ich werde dich nicht ohne
Nachrichten lassen.

Wenn alles gut abgelaufen ist, komme ich
^{den achtzehnten} am Freitag oder ^{d. dreizehnten} Mittwoch der kommenden Woche. Ich bitte
dich unbedingt so einzurichten dass ich dich treffe,
wenn möglich noch in Budapest.

Sei nicht unruhig, da dann keine Ursache vor-
liegt.

Es grüsst Dich

]

L. bittet, ihren Credit zu erweitern, um die Kosten
des Sanatoriums decken zu können, da sie im ganzen
nur mehr über dreihundert M. verfügt. B. haben wir
nach Rappennau geschickt.

Lieber Gyuska, leider, ist mir nach der
Ediths Ankunft immer schlechter und schlechter
geworden, so, dass ich heute mich entschlossen habe,
etwas Arzt zu rufen — Ich muss in ein
Sanatorium hier in Heidelberg gehen. Man wird
mich wenigstens in Rott H. lassen, so dass ich
ich hoffe in ein Monat schon arbeiten
anzufangen. Br. geht für diese Zeit
nach Rappenhau. Es tut mir sehr
leid, dass ich mit dem Geld nicht auskom-
men kann. Nach Nürnberg gehen wir nicht.
Wir wollten auch mit Edith nach
B. gehen, damit ich dort etwas mehr
ausruhe — es ist auch unmöglich.
Mir ist ekeltast mein Brief — ist
wie von einer Köchin geschrieben.
Bitte, verzeihe mir, lieber Freund, dass
ich dir nichts schreiben kann —
es ist mir das sehr schwer. Es
ist hier Frühlings und ich möchte
so lustig sein und arbeiten, da weißt du nicht.
Lieber Gyuska, verzeihe, dass ich
dir immer etwas unangenehm
schreiben muss.
Wie geht es dir? Schreiben
mehr. Ich bin am 2. d. 2.

MTA FIL. INT.
Lukács Rec.

Kedves Gyuri,

041/039-617427

Valami sok jót nem írhatok neked. Még semmi biztosat nem tudunk, a f.-i orvosnő, Rinsél voltunk, sem tudott még biztos véleményt mondani, ~~és~~ az ilyenkor szokásos eléggé Rinos és megerőltető régimot ajánlotta, melyet tehát most folytatunk. A héten újra át kell menni az orvosnőhöz. Nem nagyon bízom azonban benne, hogy segíteni fog.* Mást nem tudok mondani erről, - még nem tudom mi lesz.

Ha te már tudsz valami biztosat a te dolgaiddról, úgy íj valamit, L. nagyon óhajtana má' tudni.

Bocsiás meg, most nem tudok többet írni. Valószínűleg 16.-án hazautazom - jó volna ha megírnád hogy meddig szándékozol Pesten maradni, mert ökvetlem látni szeretnék. *Ök*

S.

MTA FIL. INT.
Lukács Rtc.

* Ebben az esetben szükségessé válhat, hogy L. Pestre jöjjön.

Lieber Gyurika, ich kann dir nichts schreiben - du weisst, dass ich nie schreiben kann. Ich bin dir für deinen Brief sehr dankbar, wir sprechen noch später darüber. Es ist mir sehr schwer zu antworten, trotzdem ich mich ganz anständig bemühe, das weisst - lustig bin, viel spazieren gehen und sehr viel esse. Ich möchte dir sehr viel zu fühlen geben, kann aber nicht, weil es alles kaltes klingt, wenn es ausgesprochen wird. Mir ist sehr schwer auf der Seele, aber schon so schwer, dass es alles Wurst ist. Ich danke dir sehr dankbar, sie hat mich so viel getröstet, wie es überhaupt möglich ist. Ist dir geht in Budapest? Ich freue mich sehr für dich. Grüsse Herbert und Anna.

Lina

Udólag: egy másik boríték alatt küldöm a kért
fényképeket. Azért másikkban, nehogy esetleg a
levelet se kapsd meg, ha a fényképeket nem
engedik át.

Olal, Erika

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Lieber Gertie, ich habe noch etwas vergessen -
wir haben für dich ^{alters} ein Bild gekauft
(für dein Zimmer) - es wird dir so gefallen, dass
du vor Freude auf dem Boden wälzen wirst.
Ein Abendmahl. Es gefällt mir sehr viel, bin
sehr glücklich. Wir haben dir in deine Bücher
aber nicht in alle, ex libris eingeklebt.
Unser Jägersmännchen ist weggedaufen, nach dem
aber sie ihre Schwester stat sich gebracht
hat. Sie war aber sehr anständig und hat die
andere unterrichtet (eine Woche). Es ist sehr
etwas passiert - ihr Soldat in Urlaub
gekommen oder so etwas.
gestern habe ich Frau Göttern gesehen, gesprochen
sehr kurz. Guttermann ist jetzt da, er
grüßt dich

Mein lieber Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

hier schicke ich Frau Sefflers
Adresse in Schweden - porto 20 Pfennig. Der Brief
soll womöglich deutsch, eventuell französisch sein
und über Krieg oder Politik nichts enthalten, da
wie es scheint die Transito-Zensur sehr streng
ist. Gyina soll in ^{dem} nicht zugeklebten Brief
ihre eigene ^{auf einem separaten Papierblatt} Adresse ^{hineinlegen}, damit Frau
Seffler die Antwort, wenn sie kommt, über-
senden kann. Seffler hat ihr schon geschrieben,
so dass sie schon wissen wird, um was es sich
handelt. Gyina soll ihr nur die genaue
Adresse Andrei Michailowitsches auch schreiben.

Ich habe dir vor drei-vier Tagen einen un-
verantwortlich langen Brief geschrieben, dass sich
mit dem deinigem vom 16-ten und deiner Karte
gekreuzt hat. Ich hab mich sehr über diese
letzte amüsiert - als ob ich nicht wüsste dass
man einen Pass nach Deutschland braucht -

sogar hier im Lande braucht man sie ja - ohne
Pass kann man nicht einmal ins Closett gehen.
Ich schicke dir die Notiz, die Herbst über den Tod des
armen Kalai in "Világ" geschrieben hat.

Ich mache meine erste Prüfung am Samstag
und da heute schon Mittwoch ist, hab ich wenig
Zeit. Das Rigoratum wird am 14. ten Mai aus sein.

Besten Gruss an Ljéna und an
Dich von

deiner (Lili)

Wenn du dem braven Seffler eine grosse
Freude machen willst, so schreib ihm eine Post-
Karte und danke ihm. Wichtig ist es zwar garnicht
aber er wird sicher deine Karte einrahmen lassen
und im Salon aufhängen oder so was ähnliches.
Seine Adresse ist Dr. Béla Seffler, Nyiregyháza.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Köszönöm a pénzt, azt hiszem nem sokáig lesz szükségem rá. A fotográfiák azért kiestek mert a filmet ~~meg~~^{nem} találtam. Most már megvan és a képek is, de tegnap sajnálni tettem és a szél leverte és bepároskodtak - újra kellett mosni és most száradnak, azért nem tettelek be ebbe a levélbe. Sörög Ernő címét még nem tudom, nagy feltörések árán kisműt, hogy Bolgás Elekné bizonyosan tudja és őt kell kérdezni. Ezt még nem tettem meg, mert azt is meg kellett tudni, hogy Bolgásné hogy és hol található. Még ma telefonálok. Ezt a levelet azért írtam csak, hogy ne gondold olyan sokáig hogy nem törődtem a Kommissióval. Találkozás a nyáron nem lesz lehetséges, mert mivel én meghívást kaptam a Keleti tengerre menni három hétre, hát inkább megyek ingyen oda, mint pénzért (és még hozzá milyen kevés pénzért!) Angliába.

Magamról semmi híradás. Tegnap voltam Ritóké Emmánál, igen jóban vagyunk. Ő szeret Téged és Herbertet és az nekem igen jól esik.

Sok szerencsét és jót kívánok, kevés bízalommal bíz!

Edith

Mégis megőriztad a képeket. Kettőt küldök, az egyiket tedd el, talán kell jövőre is és nem lehet tudni, hogy meglesz-e még akkor a lemez-vagy én.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Árc.

az Isten áldjon meg téged, mert senki sem tud olyan jó lenni az emberekhez mint te. Hogy a levelednek, és annak hogy írtál, mennyire örültem azt nem is kérdem el megmondani. Itt mi hárman mindig téged várunk és azval vigasztaljuk egymást, hogy te jóssz. Mi itt annyira szeretünk és hívunk téged, hogy nem lehet hogy az odáig ne süssön hozzád. Milyen más volna a világ, ha mindig köztünk volnál.

Magáról nem sokat mondok, majd szóval, ha itt lesz.

Ha nagyon nagy örömet akarnál okozni, bejegyzéssel, hogy nálunk lakjál. Herbert ide jönne hozzám (most ugyse dolgozik itthon soha, mert az operában van egész délelőtt és hivatalban egész délután) és te lent laknál az ő lakásában. Az mindnyájunknak (ittaniaknak; neked nem tudom) nagyon jó volna és jól esne tudni hogy közel vagy. A másik olda-

Ion Ljenának írtam, neki se sokat, mert
sokat nem lehet. Ha ő írma nekem, írjon oroszul
mert már jól tudok.

Sürgönyözz, mikor jössz.

Öl szeretettel's halával

S.

Ljenának címezlek, hátha már nem talál levelem
H-ben séged, s akkor legalább ő megkapja.

MTA FIL. INT.
Lukács Rcz.

LA 1117-650/22

Édes Gyuri,

a kártyát köszönöm. Én eddig azért nem irtam, mert semmi okom sem volt miattad aggódni, sem feltételezni hogy valamire kíváncsi vagy amit nekem módomban áll tudni. Nem irtál, tehát nagy baj nem igen lehet és nem kérdeztél semmit, tehát nem is voltál nagyon kíváncsi semmire.

A "sikereidről Pollacsek Irma útján Lederer Emmy leveleiből értesültem. Nem volt igaz? Tant pis.

Herbert Szegeden van, címe Fekete-sas utca 22. Kinevezték, azt talán tudod Polgári iskolába. Németországban úgy látszik nem lesz semmi a Fraeulein Doktorból - pedig már olyan abgestanden szegény mint egy jó beefsteak. Herbert egyébként átadta darabjait annak az embernek aki Lengyel-Molnár-Biró & Co-t külföldön elhelyezte. Biró kért tőle havonként két tárcát az Ujság számára, de aztán "civilék" legyenek azok a tárcák. Még mi is az ujság. A Nyugatnál most sok rondaság történt, aminek vége az lett hogy minden marad a régiben. Mindenki kivétel nélkül, gyáván, perfiden, alávalóan viselkedett, és én véletlenül tudtam a dolgokról, el is rontottam tőlük a gyomrom. Ha az ember itt nem zárkózik be a szobájába - el nem felejtve az ajtaja csengőjét kikapcsolni - akkor egész nap undorodnia muszáj. Nem szabad undor terhe alatt ujságot olvasni, nem szabad sétálni /az új házak miatt meg a látandó emberek miatt/, --- tudod mit, igyekezz ősszel vissza nem jönni. Én elmegyek ősszel Bernbe, nem akarok itt egyetemre járni. Pedig most már maradni akartam Pesten -- mielőtt ideérkeztem.

Nyáron talán Velencébe megyek és akkor persze Padovába, Veronába is. Ez a valószínű. De az is lehet hogy máshova megyek, talán tengerentúl. Most e miatt drukkolok. Talán kapok a nagybátyámtól pénzt hogy utazzak ahova akarok - annyi pénzt amennyit akarok. Illetve két-három ezer koronát. Sajnos az ilyen talánok rendszeren nemekké szoktak öregedni de mégis... lehetőség.

Zalai Béla itt volt egyszer - nagyon mérges volt mert megbu

kottá a magántanársága. Szegény ördög. Ritoók ép tegnap irt nekem találkozás
okából, volt is nálam én is nála, - talán megbarátkozunk ?

Ha néha írnál, örülnék. Én velem semmi sem történik és azért ninc
is semmi irnivalóm. Meg aztán te érdekesebb vagy mint én, hát irj te.

Isten áldjon, légy jól.

Edith.

124
1056-7/17

Édes Gyuri,

MTA FIL. 167.
Lukács Árc.

Kicsit én is olyan vagyok, mintha
bottal fejbe ütöttek volna, és én se nagyon ér-
tem, hogy H. mit gondol magában. Ma egyébként
a magáéval együtt tőle is kaptam levelet, amely
nagyon világos és érthető ugyan, de - Kicsit vá-
ratlan és csodálatos volt nekem. Én írtam neki
egy levelet, amely lehet hogy Kicsit még Riálha-
talanabb volt, mint a leveleim mostanában szoktak
lenni, mert bosszankodtam hogy H. azt hiszi ró-
lam, hogy én mert nekem talán (azt mondva ta-
lán, ~~tegye~~ azonban csöppet sem) Rinyheltem ha
Hilda is eljön, azt meg akarnám akadályozni, mi-
kor tudom hogy Hilda egész évben mennyit vesző-
dött, kínlódott és milyen sok gondja-baja volt.
A leveleim Rútóben se túlságosan kedvesek - nem
vagyok jól pro primo, és türelmetlen is voltam ép-
pen H. jövelele miatt - és talán Kicsit túlságosan

mutattam hogy bosszantodom. Ez az egész. H. azonban ugylátszik mást értett mint amit én gondoltam. Totam neki is - nem tudom fog-e válaszolni - sőt sürgönyöztem, gondolva arra is, hogy Pestre megyek. Felek azonban, hogy ez alig lesz lehetséges - nem vagyok jól és most nem riszkiroznék meg egyedül egy olyan hosszú utat szívesen. Remelem nem lesz szükség rá.

Hogy ideges vagyok, bizonyos. Észrevehette maga is - magának se valami kútnösen szereketreméltó leveleket írtam utóbbi időben. Attól felek hogy valami komolyabb baj van - olyan züllött vagyok. Azaz nem felek csak gondolom

H.-nak ugylátszik tényleg bajt csináltam - talán soha annyira szándékomon kívül. És ez nagyon fáj nekem. És olyan lehetetlen vagyok repáráni. Nem merem azt írni neki hogy maradjon velem, ha ő el akar menni - nem merem azért mert ez alatt a két és alatt annyi bajt csináltam ne-

Kicsit én is olyan...
Ki, hogy most ha ő megrakalta -- igaz, ugy-e?

Édes Gyuri, nagyon jó és kedves magától hogy
törődik velem és nagyon várom már hogy jöjjön.
Nem vagyok ugyan nagyon épületes társaság, de hát
az sose is voltam.

Consigliénál pár nappal ezelőtt (tegnapelőtt)
voltam, ő emlékezett rögtön magára és nagyon saj-
nálta, de ugymond azt ami a maga szobája volt
egy amerikai nő lakja, aki júliusig marad. Most
más szobája sima, de reméli hogy 20.-a után lesz.
Talan addig hotebbe megy? Én a saját szakálamra
pensiót keresni azért nem szeretnék, mert nem
tudom tetszik-e magának az ami nekem. Kü-
lönben pedig nem tudok olvasni és nem is ismerem
ki magam. Pensiókat se tudok és mivel Tedvessé-
ket bosszantotta hogy maga Rihurcolkodott tavaly
abból a lakásból amit keresek magának, nem aka-
rom őket kérni hogy segítsenek. Hanem ha akarja

ast megtehetem, hogy lefoglalok egy szobát egy hotelben
ha megírja nikorra (pontosan) melyik hotelben, mennyi
pénzért. Sajnálom hogy ezt nem tudtam jobban el-
intézni.

Tőjjon minél előbb - nem mintha evocl
ast akarnám mondani hogy időt vonjon el a Leo-
tól - de hiszen. Üdvözlöm Leot.

CA4617-650/125

Σ

Est tegnap délután írtam - de nem adhattam fel-
ma reggel sürgönyözött Herbert, hogy jön mégis. O éjjel
adta fel a sürgönyt - talán csak nem éjjel érkezett
magukhoz az övével egyidőben (déli 12 előtt) feladott
sürgönyöm? Ha igen, bocsánatot kérek.

NYA FIL. INT.
Lukács Arc.

Édes Gyuri,

MTA-FIL. INT.
Lukács Arc.

Röszönével visszaszolgáltatom a pénzt, melynek nagy hasznát vettem, mert az engem tényleg későn érkezett volna.

Sajnálom ha nem jönél Párisba, de persze ha nem jössz, tudod hogy miért. És a Romyt a fontos. (Én ugyan szerettem volna a magántanársági chanceokról is hallani, de azt is te tudod jobban hogy miről vigyek nekem). Ami engem illet, dolgozom, az intézetben eléggé kellemes pozícióban van és általában meg vagyok az idetartozó körülményekkel és viszonyokkal. elégedve. Beszélni csaknem teljesen elfelejtettem már - direkt csikotog a nyelvem ha megszólalok, mint egy rosszasszony ajtó. Azonban nyilván igen hogy is mondjam - „leistungsfähig” bakteriologus leszek belőlem, ami ér annyit mintha jó szabónő vagy jó háziasszony lennék. Nem mondhatom hogy nagy lelkesedéssel, de elég szívesen szoktam ezt a mesterséget és végre dolgozom, amit éppen éreztettem helyettem más. A professor kedvel, dicserni szokott ha lát, ami nem túlságosan gyakran van és úgy általában kicsit csodálkoznak rajtam az emberek, orosz zsidó diákokhoz lévén szokva vagy svájci háziasszonyokhoz. De ez nekem nem sokat ér. Ha nem így volna, Kellenetlen lenne, de hogy így van az nem okoz nekem semmiféle örömet. És mennél jobban beledolgozom magam, annál inkább időtöltészerű jellegű nyers az egész. Vagy inkább sportszerű. Egészen olyan az egész mint a vadászat. És ha egy „Material”-ban nem találtam semmit, éppen bosszankodom mintha Rimentem volna cserkészni és nem láttam volna vadat. De én nagyon szeretlek vadászni. Sokkal szebb azonban mégis ha az ember azt hiszi: ez az én munkám amit Isten nekem osztott ki és amit ^{nig} én el nem végeztem, nem eshetek a fejemre egy téglát - mint ahogy hiszi pl. Herbert. A propo, H. írja hogy egy francia lap írt cikket rólad - ha megvan, Küldd el alkalomadtán; ha nincs meg, melyen lap volt az? Tivánesi vagyok olvasni.

Különben némi fejfájásoktól eltekintve, jobban érzem magam mint öt év óta
valaha. Erősebb vagyok, egész nap állok és este csak a fejem fájását, a lábam nem.
Ez nagyon örömelem.

Mást nem igen mondhatok. Ismerettségem nincsenek, négy hét óta a
családeken kívül senkivel nem beszéltem, kivéve amit muszáj az intézetben.
Ez a laboratórium nem olyan Haffee-Kräuschen-szerű úgy mint Pester pl. a Tangle.
Ha akarsz, írj Worringernak. Nem tettem ugyan nekem, mert nagyon csú-
nya, de félek hogy ha ez így megy tovább, megüöm még a szakállam és a
nagy remeteségtől. Az pedig még rútább lenne mint maga Worringet.
Persze viszont: én nem vagyok se "érdekes", se "okos", se semmi, és valószínű sok
értelme az egésznek nincsen. Te mit gondolsz? Nyilván semmit.

Tudj néha mégis, ha nincs is mit. Itt volna egészen elszakadni
— hiszem ha te Heidelbergbe költöznél, én Pesten telepszem le, és
talán előbb-utóbb csak bekövetkeznék. De inkább legyen utóbb mint
előbb. Mely jámbor kíváncsisággal is vagyok

mindig a régi szeretettel

Edith.

P.S. Küldök egy fényképet, melyet most csináltam. Nekem anyagi képen
vann rólad és neked íródom azt hiszem nincsen egy se.

DATA VII. 187.
László Arc.

...a francia lap írását hozott rólad — ha megvan, küldd
el alkalomadtán, ha nincs meg, melyen lap volt az? Kíváncsi vagyok olvasni.

Kedves Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

egy sürgös ügyben van hozzád egy Kérésem. M.-n H.-ly fordult hozzám hogy ajánljak neki Berlinben orvost valaki számára, akinek hasonló baja van mint amelyet Lj. kezeltetett mult februárban ^{egy korábban} (?) Berlinben. Én nem tudtam senkit sem mondani, de mivel ő szívt helyes arra hogy az illető csak valaki által ajánlott orvoshoz menjen arra gondoltam hogy te talán fogsz tudni valakit, aki megbízható, s aki-
nek címét megismergőznéd. Esetleg azért aki Lj.-t kezelte. Ugy emlékszem, hogy az minden tekintetben megbízható volt és nem csinált komédiákat, ami az ilyen hysteriás, neurastheniás asszonyok-
nál tudod milyen fontos. Ha esetleg

Lj. orvosát nem tartod alkalmasnak,
arra gondoltam hogy esetleg lehetne az
illetőt Dr. Martha K.-hoz ajánlani, aki va-
lószínűleg meg tudná ítélni hogy ki lenne
ilyen esetben megfelelő orvos. A dolog elég
sürgős, mert az illető állapota környez-
tet nyugtalanítja s azért kénelek hogy
igen sürgősen válaszolj, Anastasiára való
tekintettel. Sőt ha teheted, s formát ta-
lálsz rá, sürgőnyileg.

Ne haragudj hogy ilyen bagatell-
ekkel jövök, bizonyára egyéb gondod
van most - de igen szeretnék M.-nek
segíteni, aki ugyis igen-igen szomorú.
Szerény Leitner Terenc elesett múlt
hónapban az északgalíciai harcokban.

Ha a Dr. Martha K. módosabban tartod
helyesnek, talán írj neki egy levelet, hogy

INT.
K. fogadja szívesen leveled átadóját (névét
nem tudom) s azt küldd el nekem. De
valamit mindenesetre sürgönyözze Nap-
hegyi címre, hogy M.-m-nek valamit
mondhassak.

Ha lehet, írj valamit rólatok
is. Mindnyájunknak nagyon hiányzol.
És ugy-e ha azt híred hogy az én jelen-
létem jó volna valamine, ezt közölni
fogod velem.

Sokszor ölel s. Ljénát kiskélti

Σ.

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Köszönöm a Rönkvesskét és hogy gondoltál rá. Remélem jól érezed magad és dolgozol. Ami engem illet, holnapután utazom - haza. Az intézetben inficiáltam kicsit magam és nem ~~akarok~~ ilyen kondícióban Párisba utazni. Nyilván neked sem szándékosd oda menni? Azt hallom igen elfoglal a Könyved. Szeretnék látni és ha lehetem, esetleg visszajövet meglátogatlak. A pesti címemet tudod persze. Nyilván január 5.-6.-ig leszek Pesten. Remélem nem lesz az egész betegségből semmi és pár nap alatt elmúlik, de mégis jobb otthon ilyen esetben.

Kellemes Karácsonyt kíván

Kerettel

Edith

Édes Gyuri,

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

először is, ami Worringert illeti - én nem akarok elmenni hozzá, mivel annak, én nem látván célbeli, nem sok értelme volna. Ugy gondoltam, hogy te írsz neki: egy jó ismerősöd Bernben van, itt és itt található, vagy amit más ilyen esetben öni szokás. Ha ő erre indítatva évi magát velem összekötésbe lépni, jó; ha nem, ugy is jó. Nem akarok elmenni hozzá enélkül, mert bizonyítan ha agyműtétet se tudnám neki megmondani, hogy miért jöttem és mit akarok tőle. Ezt érdekel, ugy-e. Más volna ha én nem bakteriológus volnék, hanem mit is mondjak „szépiész”.

Herbertről nem sokat tudok, nem is nagyon gyakran. A Römve, Misztériumok, a napokban kell hogy megjelenjen - máj Kb. 10 napja írta, hogy predik. Azt is írta, hogy Ignatus és még mások keresztül akarták vinni, hogy az Utolsó napot járassák a Nemzetiben. De ezt máj egy éve hallom. Máj nem igen is. Harácsongok Berlinbe készül. Máj nem tudok róla.

Rólam máj rég minden megíratót megírtam. Holnap meg vagyok hívva vacsorára a princípálisomnál, ez az egyetlen szenzáció. Az első meghívás, az első nem hivatalos szó és az első patya. Remélem jól főznek nála.

Gyurikám, ha én neked volnék, első dolgom az volna, hogy vennék Blochnak egy szép ny vasuti menetjegyet és megkérném a barátság szent nevében hogy menjen a fenébe. Mit akar ő most H.-ben? Téged zavar és elrontja a chanceidat. Nem szép tőlem, de türelmetlenül várom hogy összevessz vele - a te érdekedben.

Különbem nagyon unalmas minden és sokat dolgozom (ami csöppet sem akadályoz meg abban hogy a legnagyobb mértékben unatkozzam).
~~Én 8-10 órát dolgozom, melyhez hasonló jókat kívánok~~ Én 8-10 órát dolgozom, melyhez hasonló jókat kívánok

Az a francia folyóirat??

(

Édes Gyuri,

a leveled csakugyan nagyon érdekes volt, his te nem is tartottad annak; Két napig igen jólesően gondoltam rá hogy hét kötetes könyvet írsz - az eszté. i. jól hogy nemcsak írsz, de meg is írod majd azt a hét kötetet. Hogy erről meg vagyok győződve, határozott eredmény, nem ugyan neked, de nekem.

Ha Basclbe mennél, gyakran találkozhatnánk, mert én több mint valószínű, hogy ősszel Bernbe megyek. Részben tanulmányi, részben más okokból. Nem akarok Pesten lenni, ha elkerülhetem, nem mert itt az emberek rosszabbak, hanem mert az idegen mindig mindenütt függetlenebb. Bernben velem csak a lakásadó-
né törődik, az pedig aszerint ítél meg, hogy milyen pontosan fi-
zetek és milyen nagyon kimélem a butorait; meg esetleg a kollégáit
a laboratóriumban, azok aszerint hogy mennyit vagyok ott és
mit végezek. Nekem ez a pesti orvoslátás az én és más emberek
privátügyeibe tűrhetetlen. Egy hétig beteg vagyok, ha valakitől off
kellemetlen vagy rosszakarati megjegyzést hallok valakire akit ked-
velek - sőt valakire akit esetleg nem is kedvelek. Természetesen ez csak
neurasthenia, de azért nem kevésbé kellemetlen. Tehát elmegyek még

egy évre, miután tehetem.

Szeptemberben bizonjára találkozni fogunk, mert én csak októberben mennék.

Múltkor itt volt Zalai. Kedves voltam vele, mert kicsit szánom, remélem nem fogja azt hinni, hogy szerelmes vagyok belé. Rás ez irányban nincsenek hiúságaim. Panaszolta nekem, hogy te nem vagy őszinte vele, múltkor kiüldött neked valakit kritikálás végett, az neked nem tetszett, de ezt nem írtad meg neki, ő csak a sorok közül vette ki. Szimpatizáltam vele, de azt is mondtam, hogy te jó embere vagy neki és Rás veled ilyen szánáság miatt okoskodni. Neki is üldözési mániája van, mint nekem, és ezért vele érektem.

Ritókával is összejöttem párszor. Azt is sajnálom. Ezért is el kellene mennem Pestről. Itt minden valaminek való ember szerencsétlen és én nem tudok más emberek szerencsétlenségébe beleengedni. Saját maga számára az ember valahogy kijön - one takes what is served - de ha látok olyan reménytelen és szomorú existenciákat mint Zalai, vagy Czigány Dezső vagy Ritók Emma vagy még sok más, akkor igen szeretnék Új-Zélandba menni, hogy ne lássam őket és ne halljam többé-kevésbé Reserve mondókáikat. Ha az ember hétköznapi könyveket is, akkor nem kell semmivel sem törődnie -

de egy asszony, akinek nincsenek gyerekei.....

Itt is aka az elmenésnek, hogy nincs keresetem és azt nem veszi be a gyomrom hogy mindig menjek öt forintokat kérni az apámtól. Magától pedig nem ad. Itt Bernben vagyok, kapok 250 frankot és ha elég kereset tudok költeni Roszt - Kvárbélyra, mindig van elég Röltőpénzem - vettem is mialatt Bernben voltam vagy 200 fr. ára Rönget. Itthon pedig „hiszen mindened megvan” amén sosincs egy vasam. Multkor Kaffka Margit adott öt krajcárt kapupénzre. Ez pedig igen ronda állapot. Kértem fordítást; azt mondták: „mics akars, a maga apjának két háza van Budán, és van sok szegény ember akinek ezekből a fordításokból meg kell élni ...” stb, stb. sur le même ton. Itt nem vagyok itthon, többnyire van pénzem, sok apró kellemetlenség esik. Most Bernből a legnagyobb belki nyugalommal kérek esetleg 100 Koronát az apámtól ... itthon még 10 krajcárt is nehezen. Kérnélek valamire: ha teheted, küldj nekem 50 márkát - úgy körülbelül 3 hét múlva vissza fogom adhatni, akkor várok egy nagyobb összeget és most kell egy pár dolgot fizetnem, amit nem lehet elhalasztani. Neked szokott lenni pénzed - ha nincs, írd meg, majd szerzek másutt.

Herbertől keveset hallok, Szegeden van és remélem hogy dolgozik.
Meddig marad az H.-ben? Meglehet hogy nem sokára átutazom
Stuttgarton, illetve Würzburgon és akkor ha te még ott lennél, talál-
kozhatnánk Mainzban, és együtt lehetnénk egy napig. Mainz Hei-
delbergől csak két óra. Ha te Hollandiába mész és én Angliába,
akkor egy áramban együtt is lehetne menni. Én ha megyek via Cöln -
Aach v. Holland utazom és ha te Scherdingenbe mész, egy az útunk.
Persze ez csak terv és ettől függ hogy mennyi pénzem lesz.

Hát viszontlátásra valamikort.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

}

1059-717h7
130

dec. 3.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

Mein lieber Gyuri,

LCYL17-650/119

ich habe heute deine Karte
als ich nachhause kam, gefunden, und beile mich
dir soweit ich kann, Auskunft zu geben. Die
Landsturm musterung ist blos eine vorbereitende
Massnahme, - bis jetzt wurde noch niemand
von dieser Klasse einberufen - die Musterung
wird erst am 31.-ten December beendet sein, und
dann fangen erst die Einberufungen an, selbstver-
ständlich nach Altersklassen. Wie viel Altersklas-
sen dann auf einmal einberufen werden, weiss
man jetzt noch nicht. Ubrigens halte ich es für
ausgeschlossen, dass man dich nimmt, - an den Kon-
sulaten im Auslande ist man ziemlich wählerisch
- Pócs Ödön wurde z.B. in Spezia nicht genommen

- hier aber wird 80% „tauglich“ gefunden, was ja ganz in Ordnung ist, denn für Kanzlei und Etappendienst taugt wirklich alles was seine vier Extremitäten noch besitzt.

Es wird dich vielleicht interessieren, was von unseren Bekannten jetzt genommen wurde: Ludwig Hatvany (!), der arme Heini Herz, Karli, Antal Ericsai, Római Koltán, Mohácsi Jenő - überhaupt alle, die bis jetzt noch nicht drin waren. Ob sie aber auch einberufen werden, ist Frage.

Über Zalai habe ich gehört, dass er bis jetzt in Debrecen Rekruten ausgebildet hat und vor Kurzem auf den nördlichen Kriegsschauplatz geschickt wurde. Misi Polányi ist in Pest, er ist mit einer schweren Diphtherie gekommen, der

eine Nierengeschichte folgte und ist noch nicht hergestellt.

Herbert ist auch in Pest, er liegt schon seit einem Monat mit einer Polyarthrititis wie er sie schon einmal gehabt hat. Diesmal ist es aber nicht so glimpflich abgelaufen, und er ist noch immer sehr krank. Er trieb sich in verschiedenen Spitälern herum, ich erwischte ihn dann endlich in Nagy-Elizaveta und brachte ihn nach Pest, wo er im Uj-szt-János-Kórház untergebracht ist. Übermorgen bringen wir ihn schon nach Hause, aber er wird wohl noch lange nicht aufstehen können. Er hat eine Endokarditis und wird vielleicht immer krank bleiben. Wenn du kannst, schreibe ihm, er würde sich sehr freuen. Nur gib Acht, er weiss nicht wie krank er ist. Seine Adresse ist Zwolt- u. 11.

Was mich betrifft, bin ich ein wenig nervös und müde, sitze bei Herbert, und „pflege“ ihn, soweit es geht. Leider kann man hier nicht viel anderes machen als abwarten. Ich habe viel Kopf- und Herzweh und bin unwäglich blöd und stumpf geworden. Anderswie könnte man jetzt das Leben nicht ertragen.

MTA FIL. INT.
LUDAS ARC.

Ljona lässt ich vielmal grüssen. Ich habe gestern von ihrem Bruder Mischa geträumt, dass er hier bei uns gefangen ist. Vielleicht ist es auch wahr - wir haben sehr viele russische Gefangenen. Vielleicht schreibt sie uns auch.

Hoffentlich musst du nicht hierher kommen, aber wir möchten dich doch sehr gerne sehen.

Es grüsst dich

Zweilen schuf daran kommen, was so ungefähr Ende Januar, oder Anfang Februar sein dürfte.

Besten Gruss v. Edith

Edith

Dec. 10.

Ich höre soeben, dass immer 3 Klassen einberufen werden. Somit würdest du mit dem

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

aug. 19.

Édes Gyuri,

ugylátszik a Végzet nem akarja hogy én Németországba menjek - Zw.-ben nem értették meg hogy miről van szó, s (ugylátszik sürgetésére, mert a levél 14.-ről van keltetve) ismét egy ugyanolyan prospektust küldtek, amelyen már volt nekem. Semmi Sichtvermerk szempontjából használhatót - tehát most mégis magam írtam, s megmagyaráztam hogy mi kell még hogy talán mégis megértik.

Egyébként, mivel türelmetlen vagyok már, s ez a dolog még mindig függőben van, na megyek Bécs-be, megnézni az ottani iskolát, s ha megfelel, talán oda megyek. Hícsit sürgő már az ügy, mivel lakáso-mat sept. 1.-re kiastam és quasi utraképpen vagyok már ~~az~~ körülbelül 10 napja. Tudod milyen ideges vagyok, s az ilyen félreértés-hülyeségek még idegessebbé tesznek. Most még magrárom Zwim-genberg válaszát, addig egészen kopakodok és ha nem megy könnyen a Sichtvermerk, Bécsbe megyek.

Édes Gyuri, nem tudom elküldjem-e az etika kéziratot, - azt hittem már régen utazom s magam vihatom. Most meg nem is tudom megyek-e.

De ez már kb. egy hét alatt elől. AKkor megint
írok majd.

Ljénát sokszor üdvözlöm.

Ólál

Σ.

MTA FIL. INT.
Lukács Arc.

650/139
174617-650/139

Édes Gyuri,

csak egészen röviden: megkaptam a levelet és a pénzt is, bár kérsz, mert a levélben valahogy a nevem teljesen elmosódott, úgy hogy csak az utca és házszám volt rajta és a levelhordó előtt kellett felbontanom stb. Ellenben Hallósnál még nem voltunk, mert ő mostanában Rézánál fel, s akkor igazán Rár volna a pénzért. Annál is inkább, mivel voltam vele dr. Kiválgyfi Gézánál, Horányi assistensénél, tájékoztatás okából, mert Hallós igen hajlik arra hogy ott is találjon tbc.-t ahol nincs. Kiválgyfi igen alaposan és gondosan megvizsgálta és azt mondta hogy a tüdőben abszolút semmi sincs, a vérköpéseket nem fogadta valami nagy konsternációval és azt mondta hogy az jöhet a torokból, a fogakból, - vagy pedig non-existens is lehet - sokszor előfordul az ilyen képzelt ideges embereknek akik esetleg tbc.-s embert láttak Röpni stb. Persze nem tudom hogy eszel mi van, - én sose láttam azt a vért, bár sokat hallottam róla - lehet esetleg orrvérzés is, annál is inkább mivel d. szerint rendszeren menses előtt vagy után lép fel, ami vérsejény egyéneknél elég gyakori tünet. Lényeges az, hogy a tüdőben semmiféle elváltozást nem talált. Diagnózis: asthenia nervosa. Ajánlotta a vizeletvizsgálatot és egy orr-gége specialista Konzultációját,

ha még soká élek, sikerül majd Lenát ezekre is rávenni.
Tehát ez nem aggasztó eddig. Egyébként amióta az orvos azt mon-
ta hogy nincs semmi baja, azóta sokat alszik és hívik is, bár
még eddig nem mértem meg.

Édes Gyuri, ha akarsz vagy ha lehet, mondd meg nekem
hogy hogy állsz Lenához, nem mert Riváncsi vagyok rá, ha-
nem mert engem sokszor kérdez és én nem tudok neki sem-
mit sem mondani. Azt írd nekem amit akarsz hogy mondjak
neki mint az én véleményemet és adjak neki mint az én
tanácsomat. Magamtól nem merek neki semmit sem mondani,
mert nem tudok semmit és Rönngelműen és találmára nem
akarok belédobni szavakat amik talán ártanak. Nem kérdez-
telek míg itt voltál, mert gondoltam hogy tán magad sem
tudod még - most talán már igen. Mégegyszer kérlek megon-
dold hogy - hogy is mondjam - ki akarom szöszakalniabi-
zalmadat. De Lena itt olyan egyedül van és ez annyira
foglalkoztatja és mindig erről akar beszélni - szóval jó
volna neki ha én tudnék vele rólad beszélni. Ugy-e nem
haragszol?

Ami engem illet - istenem, nem vagyok jól, sőt csúszul,
Rivül-belül. Az életkörülményeink szinte tűrhetetlenek s volta-

Képen olyanok amilyeneket nem szabadna eltűnni s mégis eltűnjük mert egy meg vagyunk fogva hogy nem lehet szabadulni. De hát ez sem fog örökké tartani.

Küldök egy receptet, igen jó és teljesen ártatlan hypnoticum, ártatlanabb mint a veronal és nem is igen szokik huzar' az ember. Én is ezt használom ha kell. Ha izgatott vagy is bebehetsz egyet, sőt ha gondold hogy valami izgatós fog történni, előre is vehetsz be egy szemet, igen szépen megnyugtat.

Várom a Rövetkező leveledet. Talán mindjárt felelök.

Σ.

Rp.

MTA FIL. INT.
Luhács Arc.

Tablettae veronali
phiol. orig.

DS. Vor dem Schlafengehen
1-2 Tabletten

Hayos